

సంపుటము-VIII

నెం. 2

10 డిసెంబర్, 1996

మంగళవారము

(శక సం. 1918

అగ్రహాయణ-19)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ కార్యకలాపములు
అధికార నివేదిక

విషయసూచిక

పేజీ. నెం.

1.	సభాకార్యక్రమము:		
	వాయిదా తీర్మానముల గురించి	..	39
2.	సభాసమక్షములో ఉంచిన పత్రములు	..	41
3.	సభాసమక్షములో పెట్టిన పత్రము:		
	కార్యక్రమ సలహా సమితి సమావేశంలో తీసుకున్న నిర్ణయాల గురించి	..	42
4	తుఫాను భీభత్సంపై చర్చ.	..	43

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనర్ గారిచే శాసన సభ ముద్రణాలయము,
హైదరాబాద్ నందు ముద్రించబడినది. 1997

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉపసభాపతి	:	శ్రీ ఎన్. మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి శ్రీ ఎం. రాజయ్య శ్రీమతి వై. సీతాదేవి శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి.వెంకటేశన్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి.సుబ్బారావు శ్రీ ఎస్.డి. కమలాకర్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి.వి.శర్మ శ్రీ ఎమ్.హెచ్. కేశవరావు శ్రీ కె. తుల్జానంద్ సింగ్ శ్రీ అహమద్ అలావుల్లా శ్రీమతి టి. అంజనీబాయి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె.వి.డేవిడ్ జ్ఞానకన్ శ్రీ ఎన్.సువర్ణరాజు శ్రీ భాజా మొయినుద్దీన్ శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్ శ్రీ లైకూర్ రెహమాన్ అన్సారి శ్రీ ఆర్. అంజయ్య శ్రీ సయ్యద్ అహమద్ శ్రీ ఎస్.వి. రామిరెడ్డి శ్రీమతి వి. జయకుమారి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి.కాశిరాజు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(సదన శాసనసభ)

(తొమ్మిదవ సమావేశము: రెండవ రోజు)

మంగళవారం, 10 డిశంబరు, 1996

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

సభాకార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానములు

Shri P. Janardhan Reddy (Khairatabad):- Mr. Speaker Sir, we have given an adjournment motion with regard to the irregularities and misappropriation of crores of rupees in land acquisition of Yeleru canal.

(Interruptions)

Sri Mohd. Amanullah Khan:- Mr. Speaker Sir, we have also given Adjournment Motion with regard to the police firing at Madina and Dar-ul-Shafa on 6th of this month in which one person died and six persons wounded. Please allow us to discuss about this Sir.

(Interruptions)

Shri Asaduddin Owaisi (Charminar):- Mr. Speaker Sir, one person was killed and several muslims were arrested and no-one is giving any statement from the Government. This is a very serious issue. Please allow us to discuss about this adjournment motion Sir.

(Interruptions)

(All the three Members were on their legs seeking permission to speak)

Mr. Speaker:- I am reading out the three adjournment motions please. Take your seats. In spite of the agreement at the B.A.C. meeting we have arranged the business of the House please. I will read the notices. I have disallowed all the Adjournment Motions and posted

[39]

for tomorrow as 304 Today, we will take up discussion on Cyclone and tomorrow we will take your issues please Please cooperate with the Chair. Please take your seats I am not allowing anybody to speak about these adjournment motions

(Interruptions)

(Majority of the Opposition Members were standing and requesting the Chair to allow their adjournment motions to discuss today itself) -

Mr Speaker - Let me read out the adjournment motions please

"(1) Adjournment Motion given notice of by Sri P Janardhan Reddy, Gade Venkat Reddy and other 21 members, with regard to the irregularities and misappropriation of crores of rupees in land acquisition of Yeleru Canal"

I have disallowed

(Interruptions)

Please take your seat It has been disallowed

"(2) Adjournment Motion given notice of by Sri Asaduddin Owaisi, Sri Mohd Amanullah Khan and Sri Mumtaz Ahmed Khan, with regard to the police firing at Madina and Dar-ul-Shafa on 6th December in which one person died and six persons wounded"

This has been disallowed

(Interruptions)

(Sri Amanullah Khan and Sri Asaduddin Owaisi were on their legs, demanding the Chair for permission to speak and shouting for allowing the Adjournment Motion for today only)

Mr. Speaker-Please take your seats I am going as per the decisions of the BAC meeting. All floor leaders were in that meeting yesterday.

Sri Asaduddin Owaisi: Sir, we have objected yesterday itself Please take up Cyclone discussion tomorrow and take up the adjournment motions given by us It is a serious matter. One was murdered by police and several others were injured Sir Several

వాయిదా తీర్మానముల గురించి

muslims were being arrested.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- The adjournment motions will be posted tomorrow as 304 please. I am reading the third notice.

"(3) Adjournment motion given notice of by Sri Ch. Rajeswara Rao, Sri Ch. Vittal Reddy, K. Ramakrishna and others, with regard to severe breaches in Penna Ahobilam Balancing Reservoir in Anantapur district due to corrupt dealings on the part of the contractors and Engineers".

This has been disallowed.

Now there is an announcement please

I have to announce to the House about the agenda. Please take your seats. Please listen to me.

All the papers to be laid are deemed to have been laid on the Table.

All the papers to be placed are deemed to have been placed on the table.

(Interruptions)

Please take your seats. I am not allowing anybody. There is another announcement.

సభాసమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

1. Re- A.P. Ordinance No. 25 of 1996 - A.P. Prohibition of Absorption of employees of State Government Public Sector undertaking etc,

.....

Copy of the Andhra Pradesh Prohibition of Absorption of Employees of State Government Public Sector Undertakings into public service Ordinance, 1996 (A.P. Ordinance No. 25 of 1996) as required under Clause 2 (a) of article 213 of the Constitution of India.

2. Re- A.P. Ordinance No. 24 of 1996 - regulation of appointments to public services and rationalisation of staff etc,

Copy of the Andhra Pradesh (Regulation of Appointments to

public serves and Rationalisation of Staff Pattern and Pay structure) (Amendment) Ordinance, 1996 (A.P. Ordinance No.24 of 1996) as required under Clause 2 (a) of article 213 of the Constitution of India.

సభాసమక్షములో పెట్టిన పత్రము

కార్యక్రమ సలహా సమితి సమావేశంలో తీసుకొన్న నిర్ణయాల గురించి.

Copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 9.12.1996.

The following decisions were taken by the Business Advisory Committee at its meeting held on 9th December, 1996 in regard to the Business to be transacted in the Assembly.

10-12-1996

Discussion on Cyclone Havoc

(Tuesday)

11-12-1996

12.00 Noon

Reply by Minister for Revenue

(Wednesday)

12-12-1996

I. Discussion on Government thrust areas:-

(Thrusday)

(a) Prajala Vaddaku Palana Programme

(b) Sramadanam

(c) Micro Level Planning

(d) Youth Empowerment Programme

(e) Family Welfare

II. Short Discussion on:

(i) Allotment of Houses to the Weaker sections under MLAs quota

(ii) Power Projects

(iii) Alamatti Dam

13.12.1996 (Friday)

Government bills :

14.12 1996 (Saturday) (Non-official Resolution to reserve 33 13% seats to Back ward Class communities in Assembly and Parliament on par with Local Bodies - To be taken up at 11.30 a.m on Friday the 13th December,1996

తూ.ప్రదేశ్ భీభత్సంపై చర్చ

Mr. Speaker:- Now, discussion of Cyclone Havoc and Mr. P.Janardhan Reddy to begin.

(Sri Asaduddin Owaisi and Sri Amanullah Khan were standing and objecting for taking the discussion on Cyclone)

Please take your seats. As agreed by the BAC meeting only we have decided it. Today the discussion on Cyclone Havoc should be taken up.

Sri Asaduddin Owaisi:- Mr.Speaker Sir, we have opposed it yesterday itself. Sir, it is a clear cut murder on the part of the Police. One person died and several people were injured Not a single official or person is looking after them.

Mr.Speaker:- The Minister for Home will look into it please Take your seat. The Home Minister will call them and discuss. Mr. Home Minister, you please call them in your Chamber and sort out the matter please. I am going according to the business of the House please. Please cooperate with the Chair. I request you to take your seats. Your notices have been posted as 304 for tomorrow. They will be taken up tomorrow. You can discuss please. I have already directed the Home Minister to call all of you in his Chambers and discuss the issue. Don't shout please. Tomorrow it will be taken up, and you can discuss tomorrow. Please cooperate with the Chair. Take your seats. You are all senior legislators please. Take your seats. You come in some other form. Today, I am sorry I am not accomodating. There is very much serious issue, which, we are taking up today that is cyclone havoc please.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, you please direct the Home Minister and the Government not to arrest. More than two hundred muslims

were arrested Sir. We raised an objection yesterday also in the BAC itself. It is a murder on behalf of the police Sir.

Mr. Speaker.- Ultimately, it was decided by the BAC that discussion on Cyclone Havoc should be taken place today. Today you can come in some other form. I have directed the Home Minister. He will immediately call you to his Chamber and finalise the issue please. Tomorrow you can raise. Please take your seat.

Sri Asaduddin Owaisi.- Sir, so many arrests and detentions are there in the old city. The Government has not said anything about it. I request you humbly to consider this point. Sir, is it not more important than the Cyclone discussion? Please consider it Sir.

Mr. Speaker - All the Members of the House wanted discussion on Cyclone Havoc and only two of you are demanding to avoid it. Is it more important than the Cyclone discussion?

Sri Asaduddin Owaisi - Sir, I leave it to you. One person was murdered in day-light and I leave it to you Sir.

Mr. Speaker - I have directed the Home Minister to call you in his Chamber and discuss the issue and take immediate action.

Sri Asaduddin Owaisi.- I have raised my objection in the BAC itself Sir.

Mr. Speaker:- Even when your objection was there - there is a major discussion here. I do not allow. Please take your seat. All members of all parties wanted to discuss about the cyclone and you three members cannot stall the House please. Your notices have been allowed as 304 and posted for tomorrow please. I appeal to you that today it is not possible to take up. Tomorrow it will be taken and I have posted. In the meanwhile I have asked the Minister for Home to call you in his Chamber and sort out the issue.

(interruptions by Sri Asaduddin Owaisi and Mr. Amanullah Khan)

You come to my Chamber and I will call for the Home Minister and you can discuss there please. At 11.30 or so, I will call the Home Minister in my Chamber. Please come to me in my Chamber and I

will call the Home Minister. Please take your seat.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, he was responsible for shooting that person and what action has been taken by the Government. Have they suspended the police inspector?

Mr. Speaker:- Tomorrow you ask. Please don't waste the time here. You come to my Chamber. I will call for the Home Minister. But here, it cannot be discussed today. You please come to my Chamber and discuss and let the discussion on Cyclone Havoc take place please. జనార్దన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- హౌస్ ఆర్డర్ లో లేదు. ఎట్లా మాట్లాడాలి అధ్యక్షా?

Sri Asaduddin Owaisi: Sir, it is very nice to hear those words from the leader of the Opposition, when persons were murdered

Mr. Speaker:- Please come to my Chamber at 11.00.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, everyday so many muslims have been arrested. A sort of Magisterial enquiry they said Will it solve the problem Sir? We want to cooperate with you Sir. It is a very serious matter. Immediately it should be taken up today.

Mr. Speaker:- We have to take up discussion about cyclone havoc please. Tomorrow it can be taken i.e about your adjournment motion as 304. I have posted it.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, today you can allow us and tomorrow you can take the discussion about cyclone The S I. of Police should be arrested immediately.

Mr. Speaker:- I am requesting you to take your seat first. Please cooperate with the Chair. It is very important subject.

Sri Asaduddin Owaisi:- What all took place - not came in any newspapers or in press- nothing has come about it Sir.

Mr. Speaker:- You come to my Chamber and discuss. I will call for the Home Minister. I do not allow any people now. I will not allow any other subject except cyclone discussion. I have not allowed any other adjournment motion also. You please come to my Chamber and we will discuss and I will call for the Home Minister. Please take your seat. I have already read out the adjournment motion not allowing

them. It will come in to the Press. It is not good for you and you are senior Member.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, we are all on important public job and please allow me.

Mr. Speaker:- Meanwhile you come to my Chamber and we will discuss. Please don't interrupt now. Let the discussion on cyclone go on. I don't allow any one except Mr. P. Janardhan Reddy. Technically what do you mean by not allowing the adjournment Motion? You see, disallowing adjournment motion does not mean that you should be given permission to speak. Please take your seat. I will give you special permission tomorrow.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, nobody has gone there atleast to give the condolence. All the Legislators came to Osmania Hospital, because photographers were there.

Mr. Speaker:- You stand as long as you want. I do not allow anything except discussion on cyclone. I am assuring you that I will call for the Home Minister when you come to my Chamber please.

Sri Asaduddin Owaisi:- Not a single statement came in the press about the families of the affected and arrested persons. I have already objected in BAC meeting Sir.

Mr. Speaker:- This was the decision. Your objection might have been there. You are not the only Member in the House please. Please understand that.

Sri Asaduddin Owaisi:- I am representing the people of that constituency Sir - and that is why I am raising this issue.

Mr. Speaker:- This is not good please. You are a senior Member and this is not at all good please. In Cyclone thousands of people have died. For going on with the discussion, I have asked all the Members to cooperate and it was also decided in the BAC meeting. This is my decision. I appealed them. Even if you take entire time, I do not allow even a single word from you. Please take your seat. That is my system.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, not a single case was booked by the police.

Mr. Speaker:- Tomorrow you have to discuss please. I have posted. Ultimately you can have a discussion with the Home Minister in my Chamber. Otherthan that- I cannot help. Please cooperate with the Chair. I assured you a lot. Please cooperate with the Chair.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, six people are lying in the hospital and not a single statement is given by the Government. What is the use of Magisterial enquiry now Sir? The S.I. of Police should be arrested immediately and he was responsible for the firing there Sir.

Mr. Speaker:- Please don't spoil the time of the House.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, I humbly request you that tomorrow the cyclone discusion can be takenup. It is an important issue. I am humbly requesting you on behalf of my party, and the House to allow me and let me explain the example of the police brutality Sir...

Mr. Speaker:- I am not allowing to go on record.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, you have allowed all the things to go on record. This is not a point for not allowing, taking it on flimsy ground. It is not important Sir?

Mr. Speaker:- Yes. This is also important issue. That is why I have posted it for tomorrow. Now, let Mr. P. Janardhan Reddy, start speaking about Cyclone Havoc.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :- అదృష్టం, రాష్ట్రంలో తుఫాను సంభవించి తీవ్రమైన ప్రాణనష్టం, ఆస్తి నష్టం జరిగిన సంగతి మనకందరకూ తెలుసు. ఇంత పెద్దైతిత్తున జరిగిన తుఫాను విషయంలో సస్లయి చేసిన మెటేరియల్ గురించి నిన్న ఒక నోటు యిచ్చారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం యింకా తుఫాను దెబ్బనుంచి కోలుకోలేదా అనిపిస్తోంది. ఎంత ప్రాణ నష్టం, ఎంత ఆస్తుల నష్టం జరిగిందో, ముఖ్యమంత్రి, ప్రధానమంత్రిల రిలీఫ్ ఫండ్స్ నుంచి ఎంత యిచ్చారో అనే వివరాలు తెలిపే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి ఈ ఉదయం ఎనిమిదిన్నర గంటల వరకూ కూడా కలగలేదంటే అశ్చర్యకరంగా వుంది. రెండు రోజుల ముందు మెటేరియల్ మాకు సస్లయి చేస్తే బాగుండేది. కాని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం ఏమిటి? ఏ విధంగా ప్రభుత్వం నష్ట పరిహారం చెల్లిస్తుంది? రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఏ విధంగా వుంది? ముందు తెలియజేసివుంటే దాని మీద చర్చించడానికి బాగుండేది. ఇప్పటికీ కూడా ప్రభుత్వానికి జరిగిన ప్రాణ నష్టం, ఆస్తి నష్టం విషయంలో చినుకుట్టినట్లు కూడా లేదు. నవంబరు 3వ తేదీన తీవ్రమైన తుఫాను రాబోతోందని

విశాఖపట్నం సైక్లోన్ వార్నింగ్ సెంటరు వారు తెలియజేసినప్పటికీ ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పట్టించుకోకపోవడం వల్ల ఈ ముఖ్య మంత్రి గారు పట్టించు కోకపోవడంవల్ల ఇంత నష్టం జరిగింది. ఎందుకు జరిగింది, ఎట్లా జరిగింది అనే వివరాలు కూడా డీటేయిలు గా చెప్పలేని పరిస్థితి వుంది. ఈ రోజు తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాల ప్రజలు తీవ్రమైన ప్రాణ, ఆస్తి నష్టాలకు గురై ఆందోళన చెందివున్నారు. ఈ తుఫాను విషయమే కాదు, కర్నూలు జిల్లాలో సెప్టెంబరు నెలలో మొదటగా భారీవర్షాలు పడి గాజులదిన్నె రిజర్వాయరు నిండిపోయి, గండ్లపడి చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలు మునిగిపోయి, ఇళ్లు కూలిపోయి ప్రాణనష్టం జరిగినప్పుడు ఆరోజుకూడా ప్రభుత్వం ముందుజాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోలేదు. ఇంజనీర్లు సరైన సమయంలో గేట్లు ఎత్తకపోవడం వల్ల గండ్లపడ్డాయి. జనం చనిపోయారు. ఇళ్లు కూలిపోయినవారికి, నష్టపోయినవారికి యిప్పటివరకూ నష్టపరిహారం యివ్వలేదు. కర్నూలులో జరిగినప్పటికీ ముందుజాగ్రత్తలు తీసుకోకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కళ్లు తెరవకుండా, కళ్లు మూసుకుని, కంప్యూటర్లను పెట్టుకుని, ఆ కంప్యూటర్ల వల్లనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నడుస్తోందని చెప్పడం జరుగుతోంది. మీద్యుష్టికి తెచ్చేది 8.50 ఏమిటంటే వాతావరణ కేంద్రం 17 అక్టోబరు నుండి 21 అక్టోబరు వరకూ ఉ. ప్రకాశం, నెల్లూరు, కడప, అనంతపుర్ చిత్తూరు, కర్నూలు జిల్లాల్లో భారీవర్షాలు పడతాయని ముందటే సూచించడం జరిగింది. అయితే వారు మోచిగిచివా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదని మీద్యుష్టికి తెస్తున్నాను. మొట్టమొదట కర్నూలు జిల్లాలో భారీవర్షాలు పడ్డాయి. ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. 17 అక్టోబరు నుండి 21 అక్టోబరు వరకు భారీవర్షాలు పడి ప్రకాశం జిల్లాలోని మోపాడు చెరువు, రాళ్ళపాడు రిజర్వాయరు నిండి, చుట్టుప్రక్కల చెరువులు కూడా నిండి అక్కడి ప్రజలకు ప్రాణనష్టం, ఆస్తి నష్టం సంభవించింది. ఆ మోపాడు చెరువు క్రింద వున్న బాటమల్లెపాలెం, క్రిష్టియన్ పాలెం, యానాదిపాలెం, మోటపాలెం ప్రజలు వచ్చి 5 రోజుల నుండి భారీవర్షాలు పడడం వలన మోపాడు చెరువు గట్టు తెగిపోతుందని చెప్పి, ప్రజల వద్దకు పాలన సందర్భంగా అధికారులు వచ్చినప్పుడు వారిద్యుష్టికి తేవడం జరిగింది. ఈ ప్రజల వద్దకు పాలన కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం కేవలం పబ్లిసిటీ కోసం వాడుకొంటున్నారు. గానీ ఎటువంటి కార్యక్రమాలు చేయడం లేదని మీద్యుష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ మోపాడు చెరువు కట్టినప్పుడు సుమారు 70 సంవత్సరాల క్రితం ఈ చరువు కట్టకు సపోర్టుగా పెద్దరాళ్లు పెడితే, దానిని ఈ సంవత్సరం నుండి కొంతమంది తీసుకొని పోతుంటే, ఆ విషయం ప్రజల వద్దకు పరిపాలన కార్యక్రమం జరిగినప్పుడు ప్రజలే అధికారుల వద్దకు వెళ్లి రాళ్లు త్రవ్వకొని వెళ్లిపోతున్నారు, దీనివలన కట్ట తెగి గ్రామాలు కొట్టుకొని పోతాయని చెప్పినా కూడా ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. ఈ విషయాలు సమగ్రంగా చర్చించడానికి ఎజెండాలో వున్న ప్రకారం మాకు మెటేరియల్

సక్రమంగా సకాలంలో అందదు. ఈ విషయం స్టార్ లీడర్స్ మీటింగ్ లో ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా తెలియజేయడం జరిగింది. ప్రజల వద్దకు పాలన కార్యక్రమాన్ని గొప్పగా చెప్పుకోని, అక్కడ ప్రజల ఇబ్బంది తెలియజేస్తే పట్టించుకోకుండా, ప్రజల ప్రాణాలు పాతుంటే ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. మోపాడు చెరువు తెగి జననష్టం, ఆస్థనష్టం జరిగినదానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం కారణం, ముఖ్యమంత్రిగారే ముఖ్యకారణం అని మీదృష్టికి తెస్తున్నాను. చెరువు కట్టవలన ప్రమాదం వుందని ప్రజలు తెలియజేసినా.....

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Please take your seat. I don't allow anybody. Don't interrupt please. Take your seats please.

శ్రీ ఎం.కాశరెడ్డి (కనిగిరి): అసలు మోపాడు చెరువు కట్ట తెగలేదు సార్.

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- సార్, ఈ సెషన్ లో ప్రత్యేకించి ఈ తుపాను విషయం చర్చించడానికి ముమ్మలను పిలిచారు. మీద్యారా మనవి చేసేది ఏమిటంటే మేము మాట్లాడేప్పుడు మాకు అవకాశం ఇవ్వండి. దయచేసి మధ్యలో ఎవరినీ అటంకపరచవద్దని చెప్పండి. క్యాబినెట్ ఎక్స్ ప్రెస్ సన్ వస్తుంది, ఎవరు ఎక్కువ లేచి మాట్లాడితే వారికి మంత్రిపదవి వస్తుందనే ఆశ తప్ప నిజంగా ప్రజల విషయంలో వీరికి విచారం లేదని తెలియజేస్తున్నాను. క్యాబినెట్ కేవలం శ్రమదానం తప్ప వేరే ప్రయోజనం ఏమీ లేదని తెలుస్తోంది. ప్రజలవద్దకు పాలన విషయంలో ఆ నాలుగు గ్రామాలకు మాపార్టీ తరపున నేనుగానీ, కోదండరెడ్డిగారు కానీ, గాదె వెంకటరెడ్డిగారు కానీ, దామోదర్ రెడ్డిగారు కానీ వళ్లడం జరిగింది. అక్కడి ప్రజలు వారి ఇబ్బంది చెప్పడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, దయచేసి మధ్యలో ఎవరినీ డిస్ట్రబ్ చేయవద్దని చెప్పండి. వారికి అవకాశం వచ్చినప్పుడు వారిని మాట్లాడమనండి. ఈ మోపాడు చెరువు క్రింద వున్న నాలుగు గ్రామాలలో వుండే ప్రజలు, ఈ చెరువుకు గండిపడడం వలన సుమారు 200 మంది నీళ్లల్లో కొట్టుకొని పోయారు. ముఖ్యమంత్రిగారు పామూరు మండలం ఎం.ఆర్. వోను ఎందుకు సస్పెండ్ చేయవలసి వచ్చింది? అక్కడ వున్న సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు ప్రమోషన్ ఇచ్చామని చెప్పడం జరిగింది. మరల ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియకుండానే ఆ ఎం.ఆర్.వోను రీ ఇన్ స్టేట్ చేయడం జరిగిందని, ముఖ్యమంత్రిగారే స్వయంగా ఆరిపార్ట్ లీడర్స్ మీటింగ్ లో తెలియజేయడం జరిగింది. రాష్ట్ర విభజనలో ఈ విధంగా ఉండి, ఏమీ జరుగుతుందో ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియని సరిస్థితి ఉందని చెప్పడం జరిగింది.

సస్పెండ్ చేసిన ఎం.ఆర్.వోను రీ ఇన్స్టేట్ చేశారు. ఈ రోజు ఇంత పెద్ద సంఘటన జరిగి వందలాది మంది చనిపోవడం జరిగింది. శవాలను సరిగా పూడ్చలేదు. గోతులు త్రవ్వి శవాలను సరిగా పూడ్చకపోవడంతో కాళ్లు, చేతులు, ఒకచోట తలలు కనిపిస్తున్నాయని మీదృష్టికి తెస్తున్నాను. దహనం సరిగా చేయలేదు. అంత్యక్రియలు సరిగా చేయకపోవడం వలన దహనం చేసినచోట కాళ్లు, చేతులు పడివున్నాయి. రాష్ట్రప్రభుత్వం కేవలం ప్రచారం తప్ప - ముఖ్యమంత్రిగారు మాటిమాటికి హెలికాప్టర్లో పోవడం, ప్రచారం తప్ప దానికి తగిన పనులు జరగలేదని మీదృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ ముఖ్యమంత్రిగారికి మీడియావాళ్లు ఉన్నది ఉన్నట్లుగా రాసినట్లయితే ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని ప్రజలు రెండు రోజులు కూడా వుండనివ్వరు. మీడియా సపోర్టు వలన ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజలకు ఏ సహాయం చేయకపోయినా ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేయకపోయినా, కేవలం మీడియా సహకారం వలన ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారంలో ఉండడం జరిగింది. ఎప్పుడయితే మీడియా ప్రజలకు సరిగా తెలియజేస్తారో అప్పుడు ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక్క నిమిషం కూడా అధికారంలో ఉండరని తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

ఈ మోపాడు చెరువు ఏవిధంగా ఉంది? రాళ్ల పాడు రిజర్వాయరులో ఇంతకుముందే 94 అక్టోబరులో ఆ రిజర్వాయరుకు గండిపడి అక్కడ వున్న గ్రామాలు కొట్టుకొని పోవడం జరిగింది. దాని తరువాత 1994లోనే కాంగ్రెస్ గవర్నమెంటున్నప్పుడు దానిని రీ కన్స్ట్రక్షన్ చేయడానికి రు.5.00 కోట్లు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. అంతలోనే ఉ.9.00 తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చింది. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆ రాళ్లపాడు రిజర్వాయర్ను, మేము ఆ రోజులో రిజర్వాయర్కు పెద్ద ఎత్తున నీరు వచ్చినప్పుడు గండిపడకుండా ఉండేందుకు తలపెట్టిన రీ కన్స్ట్రక్షన్ కార్యక్రమాన్ని సరిగా చేయకుండా, ఒక కాంట్రాక్టరుకు ఏవిధంగా ఇచ్చారో - నామినేషన్ పథతి మీద ఇచ్చారో నాకు తెలియదు కాని, రు.5.00 కోట్ల వర్కులో 40 శాతం తక్కువకు వారికి ఇవ్వడం జరిగింది. కాంట్రాక్టర్కు ఇచ్చిన తరువాత, భారీ వర్షాలు కురిసిన తరువాత 3 కాలవలనుండి నీరు వచ్చిన తరువాత, ఆ రిజర్వాయరు నిండిపోయింది. స్థానిక ఎం.ఎల్.ఎ. సోదరుడు రమేష్ 7 లక్షల చేపలు పెంచడం జరిగింది. రిజర్వాయర్ గేట్లను తెరవని పరిస్థితులలో అధిక ప్రాణ నష్టం ఆస్తి నష్టం సంభవించింది.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

మేము పూర్వ చేస్తాము. మేము అబద్ధాలు చెబుతున్నామని అంటున్నారు. మేము

ప్రూవ్ చేయగలం. మీకు ధైర్యం ఉంటే, దమ్ముంటే న్యాయ విచారణ చేయించండి. మేము ప్రూవ్ చేస్తాం.

శ్రీ డి.ఎస్ రెడ్డానాయక్ (డోర్నకల్):- గ్రేట్లు తెరవకపోవడంవల్లనే ప్రాణ నష్టం జరిగింది. ఎంక్వైరీ చేయించండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ (పెదకూరపాడు):- అందుకే జాడిషియల్ ఎంక్వైరీ చేయించండి. వాస్తవాలు అన్నీ తేలిపోతాయి. ఇందులో మీరు భుజాలు తడుముకోవలసిన అవసరమేముంది?

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Please, let him complete. You will also get a chance and you can speak at that time. I will give you an opportunity please..

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను చాలా బాధతో ఈ విధంగా మాట్లాడడం జరుగుతోంది. మేము ఏమైనా చెబితే వాస్తవాలు లేవని అంటారు. అటువంటప్పుడు జాడిషియల్ ఎంక్వైరీ వేయించండి. మేము ప్రూవ్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. మట్టి దిమ్మతో ఆ రిజర్వాయర్ను కట్టడం జరిగింది. మా వెనుక సి.పి.ఎం. నాయకులు బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు గారు, ఇంకా ఇతర నాయకులు కొద్దిమంది సి.పి.ఐ. వారు కూడా అక్కడకు రావడం జరిగింది. ముందే దూరపు ఆలోచన చేసి, 40 శాతం తక్కువ రేటుకు కాంట్రాక్టుకు ఇవ్వకుండా ఉండివుండాలి. ఈ రిజర్వాయరు గండిపడుతోంది, దానిని సరిగా నిర్మించాలి అనే ఉద్దేశ్యమే ప్రభుత్వానికి ఉండి వుంటే, ప్రజల ప్రాణాలను రక్షించాలని, ప్రజల ఆస్థులను రక్షించాలని ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉండి వుంటే, ఇటువంటి పని చేసేది కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రాళ్లపాడు రిజర్వాయర్కు గండిపడిన 18వ తారీఖునాడే వచ్చి ఆ కాంట్రాక్టరు రు.20.00 లక్షల పైనల్ బిల్లుకు చెక్కు కూడా తీసుకుపోవడం జరిగింది. అది ఏ విధంగా ఇవ్వవలసి వచ్చింది. ఆదే రోజున గండిపడుతుందని తెలిసి వుండి, అధికారులు కాంట్రాక్టరును పిలిచి రు.20.00 లక్షలకు చెక్కు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ కాంట్రాక్టర్లు ఎవరికి బంధువులు? ఏ రాజకీయ నాయకులకు బంధువులు? మీరు జాడిషియల్ ఎంక్వైరీ వేయండి. మేము ప్రూవ్ చేస్తాము. అవకతవకలున్నాయి. జరిగిన ఆస్తి నష్టానికి, ప్రాణనష్టానికి ప్రభుత్వమే కారణం. కాంట్రాక్టరు ఏమి పనిచేశారు? ట్లాక్ లిస్టులో పెట్టిన వారికి కాంట్రాక్టు ఇవ్వడం జరిగింది. జాడిషియల్ ఎంక్వైరీ వేయమనండి. మేము ప్రూవ్ చేస్తాము. ప్రకాశం, నెల్లూరు, కడప, అనంతపురం, చిత్తూరు, కర్నూలు జిల్లాలలో భారీ వర్షాలు పడి రోడ్లు

కొట్టుకుపోవడం జరిగింది. పంటలు పాడయ్యాయి, ఆస్తులకు, ప్రాణాలకు పెద్ద ఎత్తున నష్టం జరిగింది. వారికి సహాయక చర్యలు అందలేదు. అక్కడ మొత్తం రాజకీయంగా వారికి కావలసిన....

(అంతరాయం)

వారికి తగిన సహాయక చర్యలు అందకపోవడంవల్ల ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. మేము ఫ్లోర్ లీడర్స్ మీటింగులో ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఇదంతా రాజకీయం చేస్తున్నారు. త్రాగునీటి బావులలో వారు అడిగినా మందు వేయలేని పరిస్థితి ఉందని వారిపేర్లతో సహా ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇవ్వడం జరిగింది. కాంగ్రెసువారు కొన్ని బావులున్నాయి, త్రాగునీరు పనికిరాకుండా ఉంది, మందు వేయండిని చెబితే, అటువంటి బావులలో కూడా....

(అంతరాయం)

చనిపోయినవారిగురించి, పైక్లోన్ గురించి, భారీ వర్షాల కారణంగా వాటిల్లిన నష్టాన్ని గురించి మాట్లాడుతుంటే, వారికి ఎంత సీరియస్ నెస్ ఉందో అర్థమవుతోంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- కాంగ్రెసువారే మిమ్మల్ని తిడతారు మీ మాటలు వింటే.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- నేను గ్రామం పేరు చెబుతాను. నేను ఇక్కడ చెప్పిందే కాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారికి ఆల్ పార్టీ లీడర్స్ మీటింగులో కూడా చెప్పడం జరిగింది. హోం మినిష్టర్ గారు లేచి లేచి మాట్లాడుతున్నారు. నేను చెప్పే ఊరు పేరు నోట్ చేసుకోండి. కన్సర్న్డ్ పోలీసు స్టేషన్ లో ఎంక్వైరీ చేయించండి, మేము చెప్పింది వాస్తవమా కాదా అనేది విచారించండి. పెంట్యాం గ్రామంలో తిరుపతయ్య అనే వ్యక్తి మంచినీటి శుద్ధి చేయడానికి తన బావిలో మందు వేయమని అడిగితే.....

(అంతరాయం)

మంచినీరు శుద్ధి చేయడానికి ఏ మందు వేస్తారో హోం మినిష్టరు గారికి తెలియదంటే ఏమి చెప్తారో నాకు తెలియదంటేదు. పాయిజన్ మందు వెయ్యండి. రాళ్లపాడు రిజర్వాయరు కాంట్రాక్ట్ లో అవకతవకల గురించి మాట్లాడదలచాను. నిజంగా ఈ

ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ధైర్యం, దమ్ము ఉన్నట్లయితే, ఈ ముఖ్యమంత్రికి దమ్ము ఉన్నట్లయితే దీని మీద జాడీషయల్ ఎంక్వైరీ వేయవలసిందిగా తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. కావాలంటే మేము పూర్వ చేస్తామని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. దీనిలో అవకతవకలు జరిగాయి. ప్రజలకు అన్యాయం జరిగింది. ప్రాణాలు

కోల్పోయారు. ఆస్తులు కోల్పోయారు. 17వ తేదీ నుండి 21వ తేదీ వరకు భారీ వర్షాలు పడినా ఈ ప్రభుత్వం ముందు చూపు లేకుండా అక్కడి ప్రజలను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించలేకపోయారు.

(అంతరాయం)

పవర్ సస్టెయికి సంబంధించి ఎలక్ట్రిక్ లైన్స్, నేషనల్ హైవే రోడ్స్, పంటలు, ఆస్తి నష్టం రు.833 కోట్లు అని చెప్పడం జరిగింది. ఆ ప్రాంతాలలో ఇంకా చనిపోయిన వారికి ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వలేదని తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అక్కడి తిరుపతమ్మ అనే ముసలావిడ చనిపోతే ఆ శవాన్ని తీయకుండా, ఆ ఇంటినే కాల్చివేయడం జరిగింది. ఇటువంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. మిలటరీవారు సహాయం చేస్తామంటే వారి సహాయం తీసుకోలేని పరిస్థితిలో ఈ ప్రభుత్వం ఉంది. చాలా మందికి సరయిన బియ్యం దొరకలేదు. ఇండ్లు కూలిపోయినవారికి డబ్బులు ఇంకా చెల్లించలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తగు సహాయక చర్యలు చేయలేక వైఫల్యం చెందింది. రాష్ట్రంలో ప్రజలు ఎన్నో విధాలుగా సహాయం చేసినా ఆ సహాయం అక్కడ ఉన్నవారికి అందలేదు. ప్రభుత్వం దూరదృష్టి లేనందువల్ల, సరయిన చర్యలు తీసుకోనందువల్ల ప్రకాశం, నెల్లూరు, కడప జిల్లాల్లో పెద్ద ఎత్తున ఆస్తి నష్టం, ప్రాణ నష్టం వాటిల్లింది. వీటిమీద ప్రభుత్వం సరయిన చర్య గైకొనలేదు. కర్నూలు జిల్లాలో సెప్టెంబర్ నెలలో భారీ వర్షాల వల్ల ఆస్తి, ప్రాణ నష్టం జరిగింది. అక్టోబరు 17వ తేదీ నుండి 21వ తేదీ వరకు వచ్చిన భారీ వర్షాల వల్ల ప్రకాశం, నెల్లూరు, కడప, అనంతపురం, చిత్తూరు, కర్నూలులో పెద్ద ఎత్తున ఆస్తి, ప్రాణ నష్టాలు జరిగాయి. రెండు సార్లు ఈ విధంగా వచ్చినా ముఖ్యమంత్రి కంప్యూటర్ నెట్ వర్క్ ఏమీ చేస్తాందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. సైక్లోన్ కంటిన్ జెన్సీ ఫ్లాన్ ఆఫ్ యక్షన్ అనే బుక్ లెట్ ఒకటి ఉంది. 1977లో దివిసీమలో అప్పుడు తుఫాను వచ్చి భారీ ఎత్తున ప్రాణ, ఆస్తి నష్టం జరిగినప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సైక్లోన్ కంటిన్ జెన్సీ ఫ్లాన్ ఆఫ్ యక్షన్ బుక్ లెట్ ని ప్రింట్ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారి కంప్యూటర్స్ లో ఆ బుక్ లెట్ లోని సజ్జక్ట్ ఫీడ్ చేశారో లేదో తెలియదు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆ బుక్ లెట్ ప్రకారం తగు చర్యలు తీసుకునిఉంటే, ఈనాడు ఈ రాష్ట్రంలో ఆస్తి, ప్రాణ నష్టం జరగకపోయేది. ఈ తుఫానువల్ల 9 జిల్లాల ప్రజలకు ఈ బుక్ లెట్ భగవద్గీత లాంటిది. దీనిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలు చేసే ఉంటే ప్రజలు ఎటువంటి ఇబ్బందులకు గురికాకుండా ఉండేవారు. ప్రాణ నష్టం జరిగేది కాదు. ఈ ప్రభుత్వం ఏ విషయం పట్టించుకోకుండా ఉన్నారు. ఈ ముఖ్యమంత్రికి ఒక పద్ధతి ఉంది. ఎవరు చనిపోతారని తెలిసినా వారిని కాపాడాలనే ప్రయత్నం చేయరు. ఎవరు చనిపోతారో వారి కోసం వందలాది ఎకరాల స్థలం వదలడం, పెద్ద పెద్ద మ్యూజియంలు, షేడియంలు కట్టించడం, వారి దిన

కార్యక్రమాలు పెద్ద ఎత్తున చేయడం తప్ప బ్రతికి ఉన్నవారి గురించి చేసేది లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ టి. భద్రయ్య (ఫాలోకొండ):- అధ్యక్షా, సీనియర్ లెజిస్లేచర్ ఏమి మాట్లాడుతున్నారో తెలియడం లేదు.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర రెడ్డి (వనపర్తి):- మర్రి చెన్నారెడ్డిగారికి చేశారు. అది అనుకుంటున్నా.....

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి : కంటిన్జెన్సీ ప్లాన్ టు మీట్ ఎ సైక్లోన్ సిస్ట్యుయేషన్ అనే బుక్ లెట్ ని ప్రింట్ చేశారు. దీనికి స్టేట్ లెవెల్ హైపవర్ స్టాండింగ్ కమిటీ ఉంది. It functions under the Chairmanship of the Chief Secretary and with so many other Members to deal with all the matters and situations arising out of the national calamities including disaster, preparedness etc. చీఫ్ శాక్రటరీ దీనికి చైర్మన్. ఆ రోజుల్లోనే ఒక రిలీఫ్ కమిషన్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దీనిలో కమిషనర్- ల్యాండ్ రెవెన్యూ, ప్రిన్సిపల్ శాక్రటరీ- రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్, కమిషనర్- సివిల్ సప్లయ్, కమిషనర్ ఆఫ్ రిలీఫ్, ప్రిన్సిపల్ శాక్రటరీ- హైవాస్ అండ్ ప్లానింగ్, ప్రిన్సిపల్ శాక్రటరీ- హోమ్ డిపార్ట్మెంట్, శాక్రటరీ- ఐ అండ్ సీఎడి, ప్రిన్సిపల్ శాక్రటరీ- ఇ.ఎ.ఫ్.ఇ అండ్ ఎస్.టి., ఈ విధంగా సుమారు 54 మంది అధికారులు చీఫ్ శాక్రటరీ అధ్యక్షతన ఉంటారు. ఏప్రిల్, మే నెలల్లో, నవంబర్, డిసెంబర్ నెలల్లో వస్తుందని ఈ బుక్ లెట్ లో వ్రాయడం జరిగింది. అదే విధంగా జరుగుతోంది. ఈ తుఫాను రాక ముందే మీటింగ్ ఏర్పాటు చేయాలి. డైరెక్టర్, మెట్రోలాజికల్ డిపార్ట్మెంట్, బేగంపేట వారు కూడా ఇందులో సభ్యులు. డైరెక్టర్ టెలిఫోన్స్ డిపార్ట్మెంట్, ఇండియా, జనరల్ మేనేజర్, టెలిఫోన్స్ డిపార్ట్మెంట్ వారు కూడా ఇందులో సభ్యులు. ముఖ్యమంత్రిగారు వీరితో ఎన్ని సార్లు చర్చలు జరిపారు? అసలు చర్చించారా? అసలు బుక్ లెట్ ఉందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉందా? ఇటువంటి విషయాల్లో ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అవగాహన ఉందా అని అనిపిస్తుంది ? ఇటువంటివి ఉండగాకూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోలేదు. ఇంత ప్రాణ నష్టానికి కారణం ముఖ్యమంత్రి కాదా? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాదా అని ప్రశ్నిస్తున్నాము. మొదలే తగు చర్యలు గ్రేకోని ఉంటే ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఆపి, ప్రాణ నష్టం జరిగేది కాదు. చనిపోయిన వారంతా అమాయక ప్రజలు. పేదవారు, జాలర్లు, గుడిసెల్లో జీవించేవారు ఉన్నారు. దీనికి సంబంధించి సబ్ కమిటీ వేయడం అనేది ఉంది. ఆ రోజుల్లో కమిషనర్ ఫర్ రిలీఫ్ ఫుల్ టైమ్ ఛార్జ్ ఇవ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. ఒక

కంట్రోల్ రూమ్ కూడా పెట్టాలని ఉండింది. A control room is in the General Administration Department and one Section Officer, one typist will control the room during the normal time. కంట్రోల్ రూమ్ జి.ఎ.డి. డిపార్ట్మెంట్లో పూర్తి సమత్వరం ఉండాలి. ఎప్పటికప్పుడు కోఆర్డినేట్ చేయాలని ఉంది. వాటి మీద ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదని అడుగుతున్నాను. దీని మీది డిస్ట్రిక్ట్ లెవెల్ కమిటీ ఉండాలని చెప్పడం జరిగింది. The district level committee should meet in the first week of April and similarly in the second week of September, for discussing the precautionary measures. 9 జిల్లాల్లో ఇటువంటి సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. అంతేకాకుండా క్లియర్ కట్గా ఈ తుఫాను ఏప్రిల్, మే నెలల్లోనూ, అక్టోబర్, డిసెంబర్ నెలల్లోనూ వస్తుందని చెప్పడం జరిగింది. ఈ బుక్ లెట్ లో 60 నుంచి 90 కి. మీ.ల వేగంతో తుఫాను

ఉన్నట్లయితే దాని వల్ల ఏవిధమైన నష్టం సంభవించబోతోంది చెప్పడం జరిగింది.

9.20 60 కి. మీ. నుంచి 90 కి. మీ. వరకు తుఫాన్ స్పీడ్ ఉంటే చెట్లు కొమ్మలు విరిగి పోతాయని, అలాగే కచ్చా రోడ్లు పాడైపోతాయని చెప్పడం జరిగింది. 90 నుంచి 120 కి. మీ. స్పీడ్ తో తుఫాను ఉంటే పక్కా ఇళ్లు మరియు కమ్యూనికేషన్స్ డిస్కోనెక్ట్ అవుతాయని 120 కి. మీ. ఆ పైన స్పీడ్ తో హరికేట్స్ వచ్చి బిగ్ బ్రెస్ అప్ రూట్ అవుతాయని, కమ్యూనికేషన్స్ వ్యవస్థ అస్థవ్యస్థంగా తయారౌతూందని వివరిస్తూ ఈ పుస్తకంలో ఉన్నది. ఈసారి 120 కి. మీ. కంటే ఎక్కువవేగంతో పైక్లన్ రావడం జరిగిందని మీకందరకూతెలుసు. అయినప్పటికీ మీరు ఈ పుస్తకంలో ఉన్న విధంగా చర్యలు గైకొనలేదు. ఇంత వేగంతో తుఫాను వస్తోందని ముందుగానే మీకు తెలిసినప్పటికీ కలెక్టర్స్ కి ఆదేశాలు ఇవ్వలేదు. ఇలా తుఫాను వచ్చే సందర్భంలో ప్రభుత్వం జిల్లా కలెక్టర్ కి తెలియజేయాలని, జిల్లా కలెక్టర్స్ డివిజనల్ ఆఫీసర్స్ కి ఇన్ ఫ్రక్షన్స్ ఇవ్వాలని ఈ పుస్తకంలో వ్రాసి ఉన్నప్పటికీ మీరు పాటించలేదు. ఈ పుస్తకంలో ఉన్న విధంగా చర్యలు ప్రభుత్వం గైకొన్నట్లయితే ఇంత నష్టం సంభవించేది కాదు. ఏదో కంప్యూటర్ లో ఫీడ్ చేయడం, పైడ్స్ ద్వారా ప్రధానికి, వరల్డ్ బ్యాంకు వారికి చూపిస్తే ఏమి జరుగుతుంది. ఎటువంటి హానికరమైన చర్యలు రాకుండా ఈ బుక్ లెట్ లో తీసుకోవాల్సిన చర్యల గురించి ఉండగా దీనిని ఎందుకు కంప్యూటర్ లో ఫీడ్ చేయలేదని అడుగుతున్నాను. సరైన చర్యలు ప్రభుత్వం గైకొన్నట్లయితే ఇంత ఆస్తి, ప్రాణ నష్టం సంభవించేది కాదు. ఇంత మంది అనాధ పిల్లలుగా మారేవారు కారు.

అక్టోబరు 11 మరియు 21వ తేదీల్లో కర్నూల్ లో భరీ వర్షాలలో పెద్ద ఎత్తున ఆస్తి, ప్రాణ నష్టం సంభవించింది. ప్రకాశం జిల్లాలో కూడా భరీ నష్టం జరిగింది. అక్కడి కలెక్టర్ సరైన చర్యలు తీసుకొంటుంటే ఆయనను బదిలీ చేశారు. ఆయనను బదిలీ

చేయాల్సిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది. మీ మంత్రులు, ఎం. ఎల్.ఎ లు చెప్పినట్లు తుఫానులో నష్టం సంభవించని వారికి కలెక్టర్ నష్ట పరిహారం ఇవ్వనందుకు సీనియర్ ఆఫీసరైన కలెక్టర్‌ని బదిలీ చేశారు. నిజంగా ఎవరైతే తుఫాను వల్ల నష్టపోయారో వారికి మా పార్టీ తరపున బట్టలు, బ్లాంకెట్లు అందజేయమని కలెక్టర్ గార్ని ఇవ్వగా వారు అంధజేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ లీడర్స్ నా దగ్గరకు వచ్చి ప్రకాశం, నెల్లూరు, కడప జిల్లాలలో రిలీఫ్ మెజిస్ట్రేట్ ఫెయిల్ అయినాయని క్రిటిసిజ్ చేశారు. ఆ రోజున నేను ఆలోచించి రిలీఫ్ మెజిస్ట్రేట్ దెబ్బ తగుల్తోందని కొద్ది రోజులు గడువు ఇచ్చి కలెక్టర్‌ని బ్రాన్స్‌ఫర్ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు మీరు క్రిటిసిజ్ చేయగా బ్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తే ఇప్పుడు కలెక్టర్‌ని కావాలనే మేము బ్రాన్స్‌ఫర్ చేశామని అంటున్నారు. అడ్మినిస్ట్రేషన్‌ని కంట్రోల్ చేయడానికి, బెటర్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌ని ఇవ్వడానికి ఏ అధికారులను ఎక్కడ నియమించాలో అది ప్రభుత్వానికి తెలుసు. అది ప్రభుత్వానికి ఉన్న హక్కు. దానిని కూడా క్రిటిసిజ్ చేయడం మంచి పద్ధతి కాదు. ఎక్కడైనా తప్పులు ఉంటే చెప్పండి. కాని, అనవసరంగా అధికారులను రాజకీయాలలోకి తీసుకు వస్తే వాస్తవాలను డిస్మస్ చేయాల్సి వస్తుంది. ఇది మంచి పద్ధతి కాదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కలెక్టర్ గారు సక్రమంగానే పనిచేస్తూ ఉంటే మీ ఎం.ఎల్.ఎ. లు మంత్రులు జోక్యంచేసుకొని కలెక్టర్‌ని పనిచేయనివ్వడం లేదని, మేము గతంలో చెప్పడం జరిగింది. కావాలంటే రికార్డ్స్ ఉన్నాయి పరిశీలించండి. కలెక్టర్ తప్పు చేశాడని ఎప్పుడూ మేము చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలుసు. మూడు జిల్లాలకు నష్టం జరిగితే ఒక్క ప్రకాశం జిల్లాకే అయిదారుగురు సీనియర్ అధికారులను పంపడం జరిగింది. దీని అర్థమేమని అడుగుతున్నాను. అక్కడి కలెక్టర్ పనిచేయగలిగితే సీనియర్ ఆఫీసర్స్‌ని పంపాల్సిన అవసరం లేదు. రెండు, మూడు రోజులు ఆయన పనితీరు పరిశీలించిన పిదప ఆయన ఫెయిల్ అయినాడని 45 నుండి సీనియర్ అధికారులను నియమించి రిలీఫ్ మెజిస్ట్రేట్ టేకప్ చేశాము. ఇన్ని వాస్తవాలను మీరు వదిలి పెట్టి రాజకీయం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే ప్రజలు అప్రెషియేట్ చేయరు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదని ఎరికీ మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ఇందులో రాజకీయం ఏమీ లేదు. వాస్తవాలు చెబుతున్నాను. రాజకీయాలు మీరే చేస్తున్నారు. ఈ శాల మీద రాజకీయం వారి ఆస్తులపై రాజకీయం చేస్తున్నారు. కలెక్టర్లను బ్రాన్స్‌ఫర్ చేసే ముఖ్యమంత్రిగారే

రాజకీయం చేస్తున్నారు. మేము ఎప్పుడూ రాజకీయం చేయలేదు. చేయము. ఈ శవరాజకీయాలు మీ వంటే కానీ మా వంతు కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి ముగించండి.

శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి:- నవంబరు, ఆరు, ఏడవ తారీకుల్లో భారీ తుఫాను సంభవించింది. ప్రభుత్వం అందజేసిన నోట్‌లో మూడవ తేదీన 'పైక్లోన్ వార్నింగ్ సెంటర్' విశాఖసమీపంలో వారు ఈ ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించడం జరిగింది. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం అక్కడ ఉన్న ప్రజానీకాన్ని వేరేచోటికి తరలించలేదు. కనీసం చేపలు వేలాడడానికి వెళ్లిన జాలర్లను వెనుకకు తీసుకురాని ప్రభుత్వం ప్రభుత్వమేనా? అని అడుగుతున్నాను. మొన్న తుఫాను హెచ్చరికను దృష్టిలో పెట్టుకొని లక్షలాది మందిని షిప్స్ చేశామని మీరు చప్పుడం జరిగింది. మరి గతంలో ఆ రోజు మీరు ఎందుకు షిప్స్ చేయలేదని అడుగుతున్నాను. సముద్రంలోకి వెళ్లిన జాలర్లను ఎందుకు వెనుకకు పిలువలేదని ప్రశ్నిస్తున్నాను. తుఫాను వల్ల ఆస్తి నష్టం సంభవించినవరం ఏమీ చేయలేము. కాని, ప్రాణాలను రక్షించగలము కదా. 6వ తేదీన తుఫాను రాబోతోందని మూడవ తేదీన తెలిసినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఎందుకు చర్యలు తీసుకోలేదని ముఖ్యమంత్రిని అడుగుతున్నాను. పైక్లోన్ వార్నింగ్ సెంటర్ హెచ్చరికలను అనుసరించి సముద్రానికి కొన్ని మైళ్ల దూరంలో ఉన్న గుడిసెలలోని పేద ప్రజలను, జాలర్లను వెనుకకు పిలిచి ఉంటే ఇంత నష్టం జరిగేది కాదు. రెండు వేల మందికి పైగా చనిపోయారని ముఖ్యమంత్రిగారే తెలియజేయడం జరిగింది. అధ్యక్షా, ఈస్ట్‌గోదావరి కలెక్టర్ గతంలో హైదరాబాద్ కలెక్టర్‌గా పని చేసినప్పుడు ఈయన బాగా పని చేస్తున్నారు కాబట్టే పెద్దజిల్లాకు బదిలీ చేసి వారి సేవలు వినియోగించుకోవడం జరుగుతోందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మరి ఆ కలెక్టర్‌ని ఆ జిల్లా నుంచి ఎందుకు బదిలీ చేయడం జరిగిందో ప్రజలకు చెప్పండి. అధికారులను బదిలీ చేసే అధికారం ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉంది. ఆయన ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయవచ్చు. మీరు చేసే తప్పులు, ప్రభుత్వం చేసే తప్పులు

మిష్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి ముగించండి.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- నవంబరు 6, 7 తేదీలలో వచ్చిన తుఫాను వల్ల రెండు వేల మంది చనిపోయారు. 3 లక్షల 50 వేల ఇళ్ళు కూలిపోయాయి. 50 లక్షల 50 వేల 30 కోట్ల కొబ్బరి చెట్లకు నష్టం జరిగింది. పెద్దెత్తున నష్టం జరిగింది. ఇందులో వారు యిచ్చిన ఫ్లేట్‌మెంట్ ప్రకారం కొబ్బరి చెట్లు 50 లక్షలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన ఇన్‌సూరెన్స్ రెండు విధాలుగా వుంది. ఇప్పుడు యిక్కడ

వున్నది ఒక విధంగా వుంది. ఇంతకు ముందు యిచ్చిన దానిలో మరోవిధంగా వుంది. ఇక హౌస్ డామేజ్ విషయంలో కూడా, పార్వల్లీ, పుల్లీ డామేజ్ 2 లక్షలకు వేల 418 అని అప్పుడు యిచ్చారు. ఇప్పుడు 2 లక్షల 53 వేల పైనని యిచ్చారు. పార్వల్లీ డామేజ్ లో ఒక లక్ష 87 వేల 417 అని అప్పుడు వుంటే, యిప్పుడు ఒక లక్ష 79 వేలని వుంది. ఈ విధంగా రెండు విధాలుగా వుంటే, పెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు యిచ్చిన రిపోర్టులో ఏ విధంగా వుందో తెలియడంలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. చంద్రబాబు నాయుడు:- వాళ్ల ఫ్లోర్ లీడర్స్ చెప్పాలి. ఢిల్లీకి యిచ్చింది (ఫిలిమినరీగా యిచ్చిన రిపోర్టు. ఈ రోజు యిచ్చిన రిపోర్టు పేమెంట్ యిచ్చిన దానిని బట్టి యివ్వడం జరిగింది. ఇంకా కొంత మందికి యిస్తున్నాము. తరువాత లిస్టు కంప్లీట్ చేయడం జరుగుతుంది. దీనికి స్టాటిస్టిక్ ఫిగర్ వుండదు. మీరు దీనిని అర్థం చేసుకోవాలి. అంచనాలు చేసిన తరువాత పరిస్థితులనుబట్టి స్టాటిస్టిక్స్ మారుతూ వుంటాయి. అక్కడ ఫిగర్స్ మారిన దానినిబట్టి యిక్కడ కూడా మొదట యిచ్చిన లిస్టుకు, యిప్పటి లిస్టుకు తేడా వుంటుంది. ముందు యిచ్చినది రోజు వేసిన లిస్టు. ఏదో ప్రభుత్వాన్ని తప్పుపట్టాంన్న ఉద్దేశ్యంతో తప్పు వారు వాస్తవాలను మాట్లాడటం లేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మేము చెప్పడం కాదు. దేశ ప్రధాన మంత్రి ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు తుఫానుకు సంబంధించి వాస్తవాలను చెప్పడంలేదని, నష్ట పరిహారం ఎంత అవసరం అవుతుందన్న దాన్ని గూర్చి ఖచ్చితంగా చెప్పడం లేదని అన్నారు. నేనే ప్రైమినిష్టరును నిలబెట్టాననీ, మరోటనీ ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు ఏదో ఒకటి చెప్పి సర్దుబాటు చేసుకోవాలనుకోవడం మంచి పద్ధతీ కాదు. పోయిన నెల 5, 6 తాకితులలో తుఫాను వస్తే, ఈ రోజు నెలరోజులు పూర్తి అయిన తరువాత ఈ లిస్టు పంపి లిస్టులో తేడాలువుంటాయని అనడం సమంజసం కాదు. పెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపిన దానిలో ఎంత ఆస్తి నష్టం, పంట నష్టం ఎంతన్నది ఏవిధంగా పంపారో? వ్యవసాయానికి, దానికి యింతింతని ఎందుకు చెబుతారు? మొదటి లిస్టు, రెండో లిస్టు అని ఎందుకు ప్రజలను మోసం, దగా చేస్తారు? సరైన రిపోర్టు మాకు యివ్వండి.

(అంతరాయం)

ఈ ప్రభుత్వం తీరును బట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం సరైన సహాయం చేయడంలేదని మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- ఈ కాంగ్రెసు పార్టీ పాలసీ ఏమిటోగానీ, మీరు యిక్కడ మేము తప్పుడు ఫిగర్స్ యిచ్చాము అంటున్నారు. కానీ మీ పార్టీ ఎం.పి. కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు అంటే ప్రధానమంత్రి మనకు యివ్వవలసిన దాని కన్నా ఎక్కువ యిచ్చారంటున్నారు. మీ రాజశేఖర రెడ్డిగారే అలా అన్నారు. నేను ప్రధాన మంత్రిని బ్లాక్ మెయిల్ చేస్తున్నానని కూడా అంటున్నారు. ఈ విధంగా మీరు రాజకీయాలు చేస్తున్నారు. ఈ విధమైన సంకుచిత రాజకీయాలు చేయకండి.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- రాజశేఖర రెడ్డిగారు అన్నారు అంటే, ఆయన బాగా ఆలోచించే అని వుంటారు.

(అంతరాయం)

ప్రధానమంత్రిగారు స్వయంగా ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు వాస్తవాలు చెప్పడంలేదన్నారు. అబద్ధాలు చెబుతున్నారని అన్నారు.

(అంతరాయం)

ప్రధానమంత్రిగారు 9వ తారీకున ఇక్కడికి వచ్చారు. అక్కడ విశాఖపట్టణంలో ప్లౌర్ లీడర్స్ అందరం ఆయనను కలుసుకోవడం జరిగింది. సుమారు 5 వేల కోట్ల రూపాయల దాకా ఆస్తి నష్టం, ప్రాణ నష్టం జరిగిందని, వారందరికీ సహాయం చేయమని, గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ యివ్వమని అడిగాము. ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు వేరేగా వారితో ఏమి మాట్లాడారోమాకు తెలియదు కానీ, మేమంతా మా మా పార్టీ తరపున త్వరగాను, ఎక్కువగానూ సహాయక చర్యలు చేపట్టమని కోరాము. మా కాంగ్రెసు పార్టీ పాలసీ ఏమంటే ప్రజలను, పేదవారిని, బాధితులను ఆదుకోవడమే. అందుకోసం వారికి తగు సహాయం చేయవలసిందిగా మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ రోజు ఈస్టు, వెస్టు గోదావరి జిల్లాలలో అనేక ఇళ్లు డ్యామేజ్ అయ్యాయి. కొంత పుల్లీ, కొంత పార్వల్లీ. అవి వరుసగా 6 లక్షల 47 వేల 554 ఇళ్లు పార్వల్లీను, 3 లక్షల 14 వేల 767 పుల్లీ డ్యామేజ్ అయ్యాయి. ఇక పంట నష్టం గూర్చి చెప్పవలసి వస్తే, ఈస్టు గోదావరిలో ఒక లక్ష 74 వేల హెక్టార్లలో ప్యాడీ డ్యామేజ్ అయింది. 29 వేల 100 హెక్టార్లలో కొబ్బరి తోట ధ్వంసం అయిపోయింది. 49 వేల 208 హెక్టార్లలో ప్యాడీ నష్టం వచ్చింది. ఇతరత్రా పంటలు 2 లక్షల 52 వేల 308 హెక్టార్లలో పంట నష్టం జరిగింది. అలాగే వెస్టు గోదావరిలో ఒక లక్ష 62 వేల హెక్టార్లలో ప్యాడీ నష్టం జరిగింది. 900 హెక్టార్లలో కొబ్బరి తోటలకు నష్టం వచ్చింది. సుమారు 77 వేల 515 హెక్టార్ల మొదటి లిస్టులో యిచ్చారు. ఈ విధంగా రెండు విధాలుగా మీరు ఫిగర్స్ యిచ్చారు. మొత్తంమీద రెండు జిల్లాలలో 612 కోట్ల 65 లక్షల రూపాయల నష్టం వచ్చింది. అలాగే నెల్లూరు, ప్రకాశం, చిత్తూరు,

అనంతపురం, కడప, కర్నూలు జిల్లాలకు కలిపి 833 కోట్ల రూపాయల విలువ గల ఆస్తి నష్టం ఏర్పడింది. దీనిని జాతీయ విపత్తుగా ఆలోచించాలి. మరి దీనిని నుండి మీరు ఏ విధంగా రక్షణ కల్పిస్తారు? నష్టపరిహారం ఏవిధంగా చెల్లిస్తారని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. ప్రధాన మంత్రిగారు వచ్చారు వెళ్లారు. ముఖ్యమంత్రిగారు వస్తూవాలను చెప్పి సహాయం పొందవలసిందిగా నేను తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఏవిధంగా సహాయక చర్యలు చేపడతారో చెప్పండి? ముఖ్యమంత్రిగారు బాంబే వెళ్లారు, ఢిల్లీ వెళ్లారు, నష్టపరిహారం అడిగామన్నారు. వ్యాపారస్తులతో మీట్లాడామన్నారు. సి.ఎం. రిలీఫ్ ఫండుకు డబ్బులు కలెక్టు చేస్తున్నాం అంటున్నారు. మరి ఇంతవరకు ఎంత కలెక్టు చేశారు? ఎంతవరకు సహాయం చేస్తున్నారు? ఎంత సహాయం చేసారో చెప్పండి. సుమారు ఈస్టు గోదావరిలో 960 మంది చనిపోయారు, సుమారు 1600 మంది మిస్సింగ్లో వున్నారు. మరి వారి వారి కుటుంబాలకు ఏవిధంగా ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నారు. ఇంతవరకు అక్కడి వారికి ఎటువంటి ఆర్థిక సహాయం అందలేదని వారంటున్నారు. ఎవరికి ఎక్స్గ్రేసియాలివ్వబడలేదు. ఈ రోజు కూడా మాకు లెటర్సు

రావడం జరుగుతూ ఉన్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చనిపోయిన వారికి, ఆస్తి నష్టం ఉ.9/40 జరిగిన వారికి ఎక్స్గ్రేసియా ఇవ్వలేదు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితి పూర్తిగా దివాలా తీసింది. ఉద్యోగస్తులకు జీతాలు ఇచ్చే పరిస్థితిలో లేదు. ఈయన ఒక మంచి పనిచేశారు. శ్రీ జ్యోతి బాస్ లాగా ఈ రాష్ట్రాన్ని 20 సంవత్సరాలు పరిపాలించాలని 2 లక్షలు, 3 లక్షలు రూపాయల కాంట్రాక్టు పనులన్నీ తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తలకే ఇవ్వడం జరుగుతావున్నదని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. ఈ రోజు తుఫాను సహాయం అంతా కూడా తెలుగుదేశం పార్టీవారికే అందుతున్నాయి. ఈ విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తావున్నది. అక్కడ వున్న జిల్లా కలెక్టరును ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం జరిగింది. అక్కడ కొంతమంది జమీందారులు వారి భూములను భూదానం క్రింద దానం చేయడం జరిగింది. కలెక్టరుగారు ఆ భూములను స్వేచ్ఛినం చేసుకొని పేద హరిజనులకు పంచాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. అక్కడ ఉన్న ఎంఎల్ఎ ల ఒక్కడి నల్ల ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు ట్రాన్స్ఫర్ చేశారని అక్కడ ప్రజలు చెప్పుకోవడం జరుగుతూ వున్నది. మేము వెళ్లి తెలుసుకోవడం జరిగింది. నిజంగా కలెక్టరుగారు తుఫాను పనులు సరిగా చేయలేదని అనుకున్నప్పుడు ఈ బాధ్యత అంతా ఒక్క కలెక్టరు మీద పెట్టడమే కాదు, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా బాధ్యత తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. వేలాది మంది ప్రాణాలు పోయిన వారి పిల్లలు అనాధలై, రోడ్ల మీద అడుక్కొని తింటున్నారని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. మొదట ప్రకాశవరీ మెజర్స్ తీసుకోవాల్సి గుంటూరులో డిజ్ ఆస్టర్ మేనేజ్మెంటు ఎక్స్పెర్ట్ మెంటు సెంటర్ ఉన్నది. అరేదులో ఇటువంటి తుఫానుల వచ్చినప్పుడు రోడ్ల మీద చెట్లు

పడిపోయినప్పుడు రంపాలలో కోసి వాటిని ప్రక్కకు తీయాలి, బ్యాకర్ల ద్వారా నీరు అందజేయాలి, బోటులను రిజర్వులో పెట్టాలి. తుఫాను పనులకు లాంతర్లను వినియోగించుకోవాలి. ఇప్పుడు ఆ సెంటరు ఎక్కడ ఉన్నదో తెలియని పరిస్థితి ఉన్నది. మంగళగిరిలో పోలీస్ బెటాలియన్ ఉన్నది. గజ ఈతగాళ్లకు ట్రైనింగ్ ఇవ్వాలి ఉన్నది. గజఈతగాళ్లకు ట్రైనింగ్ ఇచ్చినట్లయితే వరదలు వచ్చినప్పుడు అక్కడ ప్రజలను రక్షించేందుకు ఉంటారు. గుంటూరులో తుఫాను స్టడీ సెంటరును ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కోస్తా ప్రాంతంలో భారీ వర్షాలు, వరదలు వచ్చి రోడ్లు దెబ్బతినడంవల్ల ఆర్టర్నేటివ్ నేషనల్ హైవే రోడ్డు లేవు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటును అప్రోచ్ అయి నేషనల్ హైవేలు వేరుగా ఏర్పాటు చేయాలని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. నడికుడి - బీబీనగర్ వరకు ఏదైతే రైల్వే లైను ఉన్నది దానిని వినుకొండ, ఉదయగిరి, వెంకటగిరి వరకు పొడిగించాలి. ఇచ్చాపురం నుంచి తడ వరకు నేషనల్ హైవే వేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇటువంటి వాటికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. తుఫాను వల్ల భారీ వర్షాలు పడి పెద్ద ఎత్తున ఆస్తి, నష్టం, ప్రాణ నష్టం జరిగితే, చనిపోయిన తరువాత 10 రోజులకు వారి అంత్యక్రియలకు, వారి దినాలకు హాజరైనట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడకు పోయి ఏమీ చేయలేదు. అక్కడ సానుభూతి పొందే ఉద్దేశ్యం తప్ప ఏమీ చేయలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు సాగర్ నదికి ప్రాజెక్టు వద్దకు వెళ్లి కృష్ణానదికి పూజలు చేయడం జరిగింది. తుఫాను వచ్చినప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మొదట చర్యలు తీసుకొన్నట్లయితే ఇంత పెద్ద ఎత్తున ప్రాణ నష్టం, ఆస్తి నష్టం జరిగి ఉండేది కాదు. దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు రాజీనామా చేయాలని మరీ మరీ కోరుతున్నాను. లేకపోతే జైడిషియర్ లింక్వేరీ పెట్టండి, మేము ఫ్రూవ్ చేస్తాము. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పాఠపాటు వల్ల, ముఖ్యమంత్రి పాఠపాటు వల్ల పెద్ద ఎత్తున ప్రాణ నష్టం, ఆస్తి నష్టం జరిగింది.

(అంతరాయం)

కేంద్ర ప్రభుత్వంలో 4 మంత్రులు ఉన్నారు. యునైటెడ్ ఫ్రంటుకు ముఖ్యమంత్రిగారు కన్వీనర్ గా ఉన్నారు, కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు చీటికీ, మాటికీ డబ్బులు ఇవ్వలేదని క్రిటిసైజ్ చేశారు. సైక్లోన్ కంటిన్ జెన్ను ఫ్లాస్ ఆఫ్ బుకల్ లెట్ అని ఉన్నది. దాని ద్వారా అయితే ఇంత పెద్ద ఎత్తున నష్టం జరిగేది కాదు. మేము ప్రధాన మంత్రి దగ్గరకు వెళ్లినప్పుడు దీనిని నేషనల్ కెలామిటీ క్రింద ట్రీట్ చేయాలని, గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ క్రింద తీసుకోవాలని చెప్పడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రి చెప్పినట్లు చేయడం లేదు. రాష్ట్రానికి తగిన సహాయం చేయడంలేదు. ఈ రాష్ట్రంలో మీరు ఎందుకు ఉన్నారు? క్యాబినెట్ అంతా రాజీనామా చేయాలని మీ ద్వారా మన విచేస్తున్నాను. మంత్రులు అక్కడ కూర్చున్నారు. వారి మనసు వేరొక.

చోట ఉన్నట్లు అర్థం అవుతున్నది. మేము చెబితే ఏమీ అర్థం కావడంలేదు. మేము చెప్పిన సలహాలు కూడా వినలేని పరిస్థితి ఉంటే ప్రభుత్వాన్ని ఎలా నడుపుతారు? అందుకొరకు ఈ ప్రభుత్వం రాజీనామా పెట్టాలని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- అదృశ్య, కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్లీరు లీడరుగా శ్రీ జనార్దన్ రెడ్డిగారు చాలా బాగా పాయింట్లు ఇస్తారని అనుకున్నాము. ఏమైనా తప్పులు చేస్తే రెడ్డిపై చేసేందుకు సూచనలు గుర్తు పెట్టుకోవాలని అనుకున్నాము. వారు చెప్పింది ఒక సారి ఆలోచిస్తే - నన్ను రాజీనామా చేయమని కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లు డిమాండు చేస్తున్నారు. వారు ఎవరూ అక్కడకు పోలేదు, పరామర్శ కూడా చేసిన పాపాన పోలేదు. 6,7 రోజులు అక్కడే ఉన్నాము, ధైర్యంగా ఆదేశాలు ఇచ్చాము. అన్ని పనులు అక్కడే నెరవేర్చాము. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎంపీలు శ్రీ కె.ఎస్. ఆర్. మూర్తిగారు, చౌదరిగారు అందరూ కూడా ఆన్ రికార్డు అన్నీ కార్యక్రమాలు బ్రహ్మాండంగా జరిగాయని పొగిడారు. అదేవిధంగా ప్రజలు కూడా, కాంగ్రెస్ సర్పంచుల్నిగూడా, అక్కడ

! ఉండేవారందరూ కూడా చాలా బాగా జరిగిందని అప్రీషియేట్ చేశారు. డి.9.90 ఆ పరిస్థితులలో మీరు నన్ను రాజకీయం చేశానని అంటున్నారంటే అది మీ అసమర్థతను కచ్చితముగా వ్యక్తం చేస్తూ వేరే కాదు. ఏది ఏమైనప్పటికీ నేను ఒకటే కోరుతున్నాను...

(అంతరాయం)

ఎంతసేపు మాట్లాడినా ఢిల్లీని గురించి మాట్లాడుతున్నారు. అక్కడ కూడా మీ పార్టీ వారు ఉన్నారు. అందరం కలిసి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేశాం. నేను గట్టిగా మాట్లాడితే నేను బ్లాక్ మెయిల్ చేస్తున్నానని మీ పార్టీ వారు అంటున్నారు. మళ్ళీ అక్కడకు వచ్చి మీరే మాట్లాడుతున్నారు. ఇంకా గట్టిగా డిమాండ్ చేయలేదు, నలుగురు మంత్రులు ఉన్నారు కాని మీరు ఏమీ చేయలేదు అంటున్నారు. ఒక్క విషయం మాత్రం గుర్తు పెట్టుకోండి. నేను రాజకీయం అక్కడా చేయలేదు, ఇక్కడా చేయలేదు, నేను ప్రజల కోసం, రాష్ట్రం కోసం రాజీలేని పోరాటాన్ని చేస్తున్నాను. నేను ఇక్కడ చెప్పింది కూడా మీకోసంకాదు, ప్రజలు మనల్ని వాచ్ చేస్తున్నారు. ఎవరు ఏం చేస్తున్నారో ప్రజలు అర్థం చేసుకోవాలి. అందుకోసమే నేను చేపుతున్నాను, మేము తుఫాను రాకముందుగానే చేయవలసింది చేశాం. ఇంకా ఎమైనా లోపాలు ఉంటే అవి కూడా సరిచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తానని మీకు తెలియజేసుకొంటున్నాను.

(కాంగ్రెస్ పక్షం నుంచి అంతరాయము. శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి, శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ తదితరులు లేచి నిలుచున్నారు.)

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:- మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- You have raised certain issues, to which the Chief Minister replied. Where is the question of going back? Please take your seats.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ :- కాంగ్రెస్ వారు అసమర్థులు అని వారు అంటే మాకు ఎందుకు అవకాశం ఇవ్వరు.....

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడారు. మాకు కూడా అవకాశం ఇవ్వండి.....

Mr. Speaker:- You are not the only person to speak on the subject. Entire House is there to speak on the subject. Please cooperate with other Members.

(అంతరాయం)

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- ఇంతకన్నా పెద్ద సైక్లోన్ లో ఒక్క ప్రాణ నష్టం జరగలేదు. మేము కాపాడాలి, మీరు ఇంత మందిని చంపి ఇంకా మాట్లాడుతున్నారు.....

Sri Ch.Rajeswara Rao:- On a point of submission, Sir.....

(Interruptions)

*Mr. Speaker.- He has raised a point of submission. Let him submit.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడిన దానికి జవాబు ఇచ్చేందుకు మాకు అవకాశం ఇవ్వండి..:

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- అసమర్థులు అని వారు అంటే ఎట్లా?....

Mr. Speaker:- Please take your seats.... Let him speak.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమోహన్ రెడ్డి (పర్చేపల్లి):- వారు 150 మంది ఎం.పి.లు ఉన్నారు, ఒక మాట చెప్పలేదు.....

శ్రీ సిహెచ్.రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ సబ్మిషన్.....

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాకు అవకాశం ఇవ్వాలి.....వారికి కూడా అవకాశం ఇవ్వండి, కాని మొదట నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

Sri Gade Venkat Reddy:- Sir, you have given opportunity to

the C.L.P. Leader. You have allowed him to speak.

Mr. Speaker:- You are not hearing the Chair. That is the problem.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- సస్టే జనార్దన్ రెడ్డిగారిని మాట్లాడనివ్వండి, సి.ఎం.గారు మాట్లాడుతూ కాంగ్రెస్ పార్టీ అసమర్థత అన్నారు, సభను దుర్వినియోగం చేయడమే ఇది.....

Mr Speaker:- I am not allowing Sri Rajeswara Rao to speak on the subject.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- డిఫైడ్ చేయండి.....

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మీరు పార్లీయాలిటిగా వెళ్లకండి. చైర్ పార్లీయాలిటిగా వెళ్లకూడదు. అటు ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడినప్పుడు మాకు అవకాశం ఇవ్వాలి, అవకాశం ఇవ్వకపోవడం మీకు న్యాయం కాదు. మా పార్టీని, మమ్ములను, మా ఎం.పీలందరినీ ముఖ్యమంత్రిగారు క్రిటిసైజ్ చేసినప్పుడు మాకు ఎందుకు అవకాశం ఇవ్వరు. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీవారికి అవకాశం ఇవ్వండి. కాని మొదట మాకు ఇవ్వండి....

Mr. Speaker:- I have allowed a point of submission.

(Interruptions)

The problem is that you are not hearing the Chair. First you hear me.

Sri Gade Venkat Reddy (Purchur):- Sir, you have given opportunity to the C.L.P. Leader. You have allowed him to speak. ఒక్కమాట, వారికి అవకాశం ఇవ్వాలి. కాని పాయింట్ ఆఫ్ సబ్మిషన్ అన్న పేరుతో సి.ఎల్.పి. లీడర్ ను కూర్చోబెట్టడం ఏమిటి?.....

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :- స్పీకర్ గారి అనుమతితో నేను మాట్లాడకూడదా?...

Mr. Speaker:- I am not allowing Sri Rajeswara Rao to speak on the subject.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మా గొంతులు నొక్కుడం మంచిది కాదు....

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- . మీ గొంతులు ఎవరు నొక్కుగలరు? ఎవరు నొక్కుతారు. ఎందుకు నొక్కుతారు? ఏమిటిది?.....

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- మిత్ర పక్షాల సహాయంతో మా గొంతులు నొక్కుతున్నారు మీరు.....

శ్రీ జి.పి. దివాకర్ రెడ్డి (తాడిపత్రి):- ఎందుకు అవకాశం ఇవ్వరు మీరు.....

శ్రీ పి. రామయ్య:- ఆనరబుల్ ఛైర్మను ఈవిధంగా వత్తిడి చేయడం ఏమిటి?

Mr. Speaker:- Please hear me.... I am not giving a chance to Sri Rajeswara Rao to speak on the subject.....

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- వత్తిడి చేయడంకాదు, న్యాయం అడుగుతున్నాం మేము....

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- జనార్దన్ రెడ్డిగారు ఒక మాట చెబుతారు...

Mr. Speaker:- The problem is that you are not hearing the Chair. You first hear me..

శ్రీ కె.బాపిరాజు (అత్తిలి):- మీరు చెప్పింది ఏమిటి, మేము వినండి ఏమిటి ?..

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను చెప్పేది మీకు వినపడితే కదా ? స్ట్రీజ్ హియర్ మి..

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి :- చెప్పితివాళ్ళనూ సార్ ? మీరు అట్లా చెప్పడం బాగా లేదు, మీకు న్యాయం కాదు, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పవలసింది మీరు చెప్పడం న్యాయం కాదు, ఆ ఛైర్లో ఉండి ఈవిధంగా మాట్లాడడం న్యాయం కాదు...

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి :- ముగ్గురు, ముగ్గురు మాట్లాడితే వినపడడం లేదు..

మిస్టర్ స్పీకర్:- అసలు మీకు పర్మిషన్ ఇస్తున్నాననిగాని, లేదనిగాని చెప్పినా నేను?

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి:- మీరు పర్మిషన్ ఇచ్చారు, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన తరువాత...

(ఇంటరప్షన్)

Mr. Speaker:- No, this is very bad..

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి:- జనార్దన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడడానికి మీరు పర్మిషన్ ఇచ్చారు, కాబట్టి జనార్దన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడిన తరువాత రాజేశ్వరరావుగారి పర్మిషన్ గానీ, ఇంకేమైనాగానీ వినండి, మాకు అభ్యంతరం లేదు. మాకు అవకాశం ఇచ్చిన తరువాత వారికి ఇవ్వండి...

Mr. Speaker:- Please hear me.... I am not giving chance to

Rajeswara Rao to speak on the subject.

Sri Ch. Rajeswara Rao:- Sir I am raising a point of order.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- ఎందుకు వేరే సబ్జెక్ట్ మాట్లాడనిస్తారు? ఇది ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూ.....

Mr. Speaker:- What is your point of order?

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- మా సబ్మిషన్ వినండి.....

Mr Speaker:- Should'nt the Chair allow any point of order?

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీ నారాయణ:- ఇదేం పంచాయతీనా? ఇక్కడ పంచాయతీ ఏం జరగలేదు....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ టేక్స్
ఉ.10.00 సెసిడెంటు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- వాట్ యీజ్ దీ సబ్మిషన్.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మా గొంతులను నొక్కాలని చూస్తున్నారు. తరువాత పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ చెప్పనీయండి.

(ఇంటరప్షన్)

(కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు మరియు ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యులు లేచి తమతమ స్థానాల్లో నిలబడిరి)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ టేక్ యువర్ సీట్స్.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్):- మాట్లాడాలని మీరు అనుమతి ఇచ్చారు. దానికి విరుధంగా.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ టేక్ యువర్ సీట్స్. లెట్ మీ హియర్ వాట్ యీజ్ ది పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్....

శ్రీ కె. బాపి రాజు:- ఒక్క మాట చెప్పనీయండి?

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- దయచేసి ఒక్క నిమిషం ఇవ్వండి మాకు.

Mr. Speaker:- I will give you later.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మేము చెప్పేది వినండి సార్....

(ఇంటరప్షన్)

Mr. Speaker:- I will give you later. Let me know his point of order

(ఈ సందర్భంలో గౌరవసభ్యులు అందరూ కూర్చున్నారు)

Whenever a point of order is raised by any Hon'ble Member, that should be taken first. Let me hear what is his point of order.

శ్రీ. ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- ఇది ఏమిటి సార్....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ టేక్ యువర్ సీట్.

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- నాకు అవకాశం యివ్వండి సార్ ?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు సిస్టమ్ తెలియకపోతే ఎట్లా? When a point of order is raised, I have to hear him first. What is the deviation here? Please understand the procedure.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి: మా గురించి, మా కాంగ్రెసు గురించి - కాంగ్రెసు అసమర్థత అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. దాని గురించి మేము మాట్లాడాలాము.

Mr. Speaker:- People will laugh at us. We are not following the procedure. According to the procedure, whenever a point of order is raised, it should be taken first.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- మీరు మాట్లాడాలని అనుమతి యిచ్చారు. సజెషన్ యిస్తారండి ?

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- రెండు వైపులా విని తరువాత సజెషన్ యివ్వమనండి సార్....

(మళ్ళీ కొందరు శాసనసభ్యులు లేచి నిల్చున్నారు)

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగర రావు(మెట్స్పల్లి):- సాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్ అయినా యివ్వండి?

శ్రీ పి.జనార్దన్ రెడ్డి:- మాకు అవకాశం ఇవ్వండి సార్....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఐ విల్ గివ్ యు లేటర్.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- మీరు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కు అనుమతి ఇచ్చారు.

Mr. Speaker:- Over small things you are wasting the time of the House... I am informing the entire House. Whenever a point of order is raised, a point of submission is raised or a point of clarification is sought for, it should be given priority. After that you can continue the subject.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారికి సలహా ఇవ్వండి? ముఖ్యమంత్రిగారు లేచి నవ్వుడు, మాట్లాడనీయకండి? వారు మాట్లాడేటే మాకు కూడా అవకాశం ఇవ్వండి?

Mr. Speaker:- Whenever you wanted to say, you said. He has replied. Other Members also should speak. It is very important today.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- చర్చనీయాంశముపై మాట్లాడే ఉద్దేశంకాదు. నేను గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులకు, నేను ఈ సందర్భంగా కాంగ్రెసు పార్టీ నాయకునికి మనవి చేస్తున్నాను. నా అభిప్రాయంలో.....

Mr. Speaker:- You are all speaking with smiling faces. Where is the need for quarrel?

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- ఒక సబ్మిషన్ చేయదలచుకున్నాను. సబ్మిషన్ కొరకు ఒకటి రెండు సార్లు తమదృష్టిని ఆకర్షించడానికి ప్రయత్నం చేయగా తమరు నన్ను చూచి సబ్మిషన్ కొరకు అనుమతించారు. ఆ సబ్మిషన్ కొరకు లేచి నీలబడి 5 - 10 నిమిషాలు అయింది. నన్ను మాట్లాడనీయకుండా అడ్డుకోవడం జరుగుతూ వుంది. నేను ఇదే శాసన సభా నిబంధనావళి ప్రకారం గౌరవ స్పీకర్ గారు అనుమతి ఇచ్చిన తరువాత కూడా, ఒక సభ్యుడిని మాట్లాడడానికి, సబ్మిషన్ చెప్పుకోడానికి 10.10 ఆస్కారం ఇవ్వకుండా అడ్డుకుంటున్న సందర్భంలో, సభ యొక్క నిబంధనలకు విరుద్ధంగా నేను పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేవదీశాను. దానికి మీరు అవును, సరిగ్గా ఉంది అని అంగీకరిస్తే అప్పుడు నా సబ్మిషన్, నా సబ్జెక్ట్ సభ ముందు మనవి చేస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- యూ ఆర్ రైట్.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- ధ్యాంక్యూ సర్. నా పాయింట్ ఆఫ్ సబ్మిషన్ ఏమంటే ఈ రోజు చాలా అత్యంత తీవ్రమైన, సంక్షోభితమైనటువంటి ప్రాణహాని, ఆస్థుల నష్టం జరిగి సర్వసహా ఏడు కోట్ల మంది ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు మోష పడుతున్న

సమస్య. ఈ సమస్యకు సంబంధించి నష్టకష్టాలు తెలుసుకొని, వాటి పరిష్కారం కోసం ఈ శాసన సభ ప్రత్యేక సమావేశాన్ని పిలిచి నాలుగు రోజుల క్రితమే చట్టించి, ఒకటి, రెండు రోజులలో ఒక తీర్మానానికి వద్దామనే సత్సంకల్పంతో చర్చిస్తున్నాము. ఈ సందర్భంగా నేను నా తోటి సహచరులతో పాటు, బయట ప్రజలంతా క్షణం క్షణం చూస్తున్నారు. ఎన్ని సమస్యలు అర్థం చేసుకుంటాము. వాటి పరిష్కారమార్గం ఏ విధంగా కనిపెడతాము. రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు, ప్రపంచ ప్రభుత్వాలు ఏ విధంగా ఆదుకుంటాయని చూస్తున్నారు. ఈ సంక్షోభంలో, పరిష్కార మార్గాలు చేస్తామని, నిబంధనలకు విరుద్ధంగా లేక సహజమైన సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలకు వ్యతిరేకంగా రాజకీయాలు చర్చించడానికో లేక చర్చ చెయ్యడమో ఏ మాత్రం భావ్యం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. వేల మంది ప్రాణాలు పోవడానికి ముఖ్యమంత్రి కారణం అంటే ఆనాడు దివిసీమ ఉప్పెనలో 10 వేల ప్రాణాలు పోవడానికి కారణం ఎవరు?

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు దీని కోసమే ఇచ్చారు. అందుకే పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఇది పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్?

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- ఇందులో అనుమానం లేదు. అధ్యక్షా, ఈ శాసన సభలో ఎవరికి ఎటువంటి అభియోగం, అభ్యంతరం ఉన్నా, శాసన సభలో జనతా సమస్యలు వస్తూ ఉంటాయి. సమయానుకూలంగా, సందర్భోచితంగా సమస్యలను గట్టిగా చెప్పి, అధికారపార్టీని, ముఖ్యమంత్రిని నిలదీసే సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. అటువంటి సందర్భంలో, ఈ రకమైన సంక్షోభ సమయంలో మంచి చెడూ అలోచించకుండా, రాజకీయం చేసే పని ఏ మాత్రం ఉత్తమం కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్, ప్లీజ్.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర చరిత్రలో కనీ వివేక విరగని విధంగా దివిసీమ ఉప్పెనలో పెద్ద ఎత్తున ప్రాణ నష్టం జరిగిన సంగతి తెలిసిందే.

Mr. Speaker:- I request all the Members to co-operate with the Chair so that time can be allotted to all Members who want to speak on the subject because it should not be confined to only one party or one Member. Please co-operate in the matter.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:- నేను మనవి చేసేది పెద్దలు రాజేశ్వర రావు గారు అంటే మాకు చాలా గౌరవం. వారు బాగా సీనియర్ లెజిస్లేటర్. దివిసీమలో పది వేల మంది చనిపోయారు అని చెప్పారు. ఎవరు బాధ్యులు అన్నారు. ఆ ఎక్స్‌పీరియన్స్‌ని బట్టి పైక్లెన్ కంటంజెన్సీ ప్లాన్ ఆఫ్ యాక్షన్ అనే బుక్ రిలీజ్ చేశారు. అప్పుడున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1990లో తయారు చేసింది. పెద్ద యెత్తున తుఫాను వస్తే, చెన్నారెడ్డిగారు సి.ఎంగా ఉన్నప్పుడు, రెవెన్యూ మంత్రిగా ఎన్. జనార్దనరెడ్డిగారు ఉన్నారు. సుజాలారావు కలెక్టరుగా ఉన్నారు. గుంటూరు జిల్లాలో పోలీసును వెంటపెట్టుకొని, జాలర్లు రాము అన్నా, పోలీసు ద్వారా అరెస్టు చేసి వెనక్కి తెచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి గారు కాంగ్రెసు పార్టీ గురించి మాట్లాడారు. రాజశేఖరరెడ్డిగారు మాట్లాడితే ఆయనకు నచ్చలేదు. ఎం.పి. అయినకె.ఎస్. ఆర్. మూర్తి మాట్లాడితే ఆయనకు నచ్చింది. భజన చేసినట్లు మాట్లాడితే సమర్థిస్తారు. ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు కాంగ్రెసక్ పార్టీనుంచి వచ్చారు. కాంగ్రెస్ పార్టీలో పుట్టి, పెరిగి, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. వారికి కాంగ్రెస్ పార్టీ కన్నతల్లి వంటిది. ఈ ముఖ్యమంత్రి అసమర్థత వలనే, ఈ ముఖ్యమంత్రి మాటల వల్లనే ప్రధాన మంత్రి దగ్గరకు రానివ్వడం లేదు. రాజేశ్వరరావుగారు పెద్దలు. వారు ముఖ్యమంత్రికి భజన చేసేది ఉంటే చెయ్యమనండి. కానీ మమల్ని క్రిటిసైజ్ చెయ్యరాదని చెప్పండి.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- ఇందులో భజన చేసి సమస్య ఉందా? చెన్నారెడ్డిగారి తప్పు కాదు, ఈ ముఖ్యమంత్రిగారి తప్పుకాదు. అప్పుడు పది వేల మంది చనిపోతే చెన్నారెడ్డిగారు బాధ్యులా? కానీ కాదు. ఇప్పుడు ఈ ముఖ్యమంత్రి ఎట్లా బాధ్యులవుతారు?

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- జాడీషియల్ ఎంక్వయిరీ వెయ్యమనండి. మేము ప్రూవ్ చేస్తాము.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతి రాజు:- సర్ ఒక అప్పీల్.....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- ఐ యాం రైట్. అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఏ విధంగా గౌరవ ప్రధానా మాట్లాడినా, అభ్యంతరాలు చెబుతున్నారు. దయచేసి వినండి. నేను మాట్లాడిన విషయాన్ని వినండి. ఉభయతరకంగా ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల ప్రాణ

నష్టం జరిగితే, వేల మందే కాదు, పది వేల మంది చనిపోయినా, ఎందరు పోయినా దానికి ప్రభుత్వాలు కానీ, ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తి కానీ బాధ్యులు కారు. వైపరీత్యం అందుకు కారణం కనుక దానికి పరిష్కారం చేసే మానవ ప్రయత్నం చెయ్యాలని చిత్తశుద్ధితో విజ్ఞప్తి చేశాను తప్ప ఎవరినో ఏదో అనడానికి కాదు.

(ఈ దశలో కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన పలువురు గౌ.సభ్యులు తమ స్వస్థానాల నుండి లేచి నిలబడి అభ్యంతరాలు తెలుపసాగారు)

నేను ఏ పార్టీని కానీ, ఏ ప్రభుత్వాన్ని కానీ కించపరిచే ఉద్దేశంతో అనలేదు.

శ్రీ టి.జీవన్ రెడ్డి (జగిత్యాల):- పెద్దలు మీరు. వాస్తవాలు చెప్పండి. అసమర్థత చూపితే సమర్థిస్తారా?...

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్, ప్లీజ్...

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, తమ అనుమతితో ఒక నిమిషంలో ముగిస్తాను. పెద్దలు అనీ, అనుభవం గలవారనీ అంటూనే, నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వకపోవడం న్యాయం కాదు. నేను మనవి చేసేది - అధ్యక్షా, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వల్ల సంభవించినటువంటి ఈ సంక్షోభాన్ని పరిష్కరించడానికి మన శక్తి వంచన లేకుండా కృషి చెయ్యాలని మనవి చేస్తే, దానిని భజన చెయ్యడం అని నిందకు గురి చేయడం ఏ మాత్రం భావ్యం కాదు. ఈ కష్టనష్టాలకు గురి అయిన ప్రజలు మనలను ప్రకృతి అర్థం చేసుకోరు. భజనలు, దండనలు వింటుంటారు. ప్రజాస్వామ్యంలో మనందరికీ బాధ్యత ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, ప్రతిపక్షాల వారు కానీ పబ్లిక్ లోటుకు వెళ్లి వనరుల లోటు వల్ల నష్ట పడుతున్నామని కనుక త్వరగా గండి పూడ్చడానికి మాట్లాడుకుంటున్నామని కనుక వనరుల సమీక్షకు, వాటి సద్వినియోగానికి గాను ఆ దిశలో చర్చించుకుందాము. నా సబ్మిషన్ ఇదే. దీనిని భజన, భజన అని అర్జిరి పెట్టడం మంచిది కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- భజన అంటే...

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి (ముషీరాబాద్):- అధ్యక్షా...

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు అవకాశం వచ్చినప్పుడు మాట్లాడండి. ప్రతి దానికి ఎందుకు మాట్లాడతారు?

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- పాయింట్ ఆఫ్ సబ్మిషన్.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- వారికి అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- అధ్యక్షా... చెప్పనివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- వేరే వారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అడిగితే ఇస్తారు. మాకు ఎందుకు ఇవ్వరు. మీరే చెబుతున్నారు. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సబ్మిషన్ అడిగిన వారిని కన్సిడర్ చేస్తామన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దిస్ జ్ నాట్ గుడ్. దయచేసి కూర్చోండి. నేను ఎంట్ చెయ్యడం లేదు.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడారు. మా నాయకులు మాట్లాడారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదో మాట్లాడారు. దానికి సంబంధించిన విషయం గురించి ఒక్క మాట చెప్పదలుచుకున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇవ్వండి. ఎందుకు ఇవ్వరు. ఇవ్వాలి.

(ఇంటర్వెన్షన్)

ఉ. | Sri Ch. Rajeswara Rao:- I have a right. I am on a point of
10.20 clarification.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, I want to make an appeal through the Chair.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- (addressing some Hon'ble Members from congress party) Please take your seats. Now, the dispute is not between two parties. వారు మాట్లాడిన తరువాత మీకు ఇచ్చాను. చాలు.

శ్రీ పి. ఆశోక్ గజపతి రాజు:- స్పీకర్ సర్.....

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- There are number of speakers here to speak. Chief Minister has got every right.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ఒక్క సెకండ్ ఇవ్వండి సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దిస్ జిస్ వెరీ బ్యాడ్ ఆయన మాట్లాడిన తరువాత మీకు పర్మిషన్ ఇచ్చాను. I did not give permission to Kodanda Reddy to speak.

Sri M Kodanda Reddy:- Sir, one submission.

Mr. Speaker:- Do you want to speak on cyclone or you go on making submissions? I have not given permission to any one. You have taken more than one hour. I will not yield to your demand.

(Interruptions)

Mr. P. Ashok Gajapathi Raju:- I want to make an appeal to this August House.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I did not give permission, please take your seat. Is it House or some thing else? You will get opportunity, you can discuss and you can say whatever you want. This is very bad. People will laugh at us. Let us establish a good procedure. You will get an opportunity to speak on the cyclone then you can speak. For each and every word you cannot retard. You are taking long time and by which you are killing the entire time of the House.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- I want to make an appeal through you Sir. In parliamentary democracies we are expected to reflect the problems of the people and how they face them. We are expected to behave in a parliamentary manner. We can disagree with one another on certain issue and can agree with one another. Sir, you have given us time to represent our point of view. In all the parliamentary democracies throughout the world whenever the leader of the House feels to intervene he use to make his submission to the House. Therefore, this is an accepted form of parliamentary practice. Sir, in no where it is said that after one Member has spoken another Member has to get up and quantify what the gentleman has said. It has never happened anywhere. We can agree or disagree, Sir, but through you I appeal to this August House, let us cooperate, let us all make this debate a success. Let us not try and make a mockery of parliamentary practices. This is not expected by us.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- అందరూ మాకు సలహాలు ఇస్తున్నారు. మా మాట

మాత్రం వినరు. రాజేశ్వరరావుగారు ఇచ్చారు. తమరు ఇచ్చారు. మా మాట వినరా?

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- సైక్లోన్ మీద డిస్కషన్ అవుతోంది. ఇదేమిటి?

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- మిమ్ములను ఇబ్బంది పెట్టాలని కాదు.

Mr. Speaker:- The House is not very serious about the cyclone debate. It is very bad.

Sri K. Vidyadhara Rao:- The government is very serious about the debate but the others are not very serious. I just wanted to clarify it to the Chair.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- అధ్యక్షా,.....

శ్రీ వంశీ సత్యనారాయణ(పెనుగొండ):- అధ్యక్షా, ఏమండీ (కోదండ రెడ్డిగారిని ఉద్దేశించి) నన్ను మాట్లాడనివ్వరా? స్టేజ్ ఎలవ్ మీ టు స్పీక్. స్పీకర్ గారు నాకు టైం ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మా పార్టీ పక్కన అధ్యక్షస్థానాన్ని ఇబ్బంది పెట్టాలనే అభిమతం కాదు.

Mr. Speaker:- Already two hours are over. Why do you repeat it again. Let us not go into that.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- సర్. మీరు ఏ ఆదేశం ఇస్తే ఆ ఆదేశం ప్రకారం నడుచుకుంటాము. మేము ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీగా ఎప్పుడైనా ఒక సందర్భంగా ప్రధానమైన విషయం చర్చకు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడడం జరుగుతుంది. మా పార్టీ నాయకుడు మాట్లాడినప్పుడు మధ్య మధ్య మీకు సలహాలు ఇచ్చినప్పుడు మా పార్టీ పైన సందర్భం వచ్చినప్పుడూ, లేనప్పుడూ అవకాశం వస్తే పార్టీ, లీడర్, సభా నాయకుడు మాట్లాడి మిమ్ములను విమర్శించి అవన్ని రికార్డులలోకి వచ్చేట్లుగా చేయడం తరువాత మాకు జవాబు చెప్పుకొనే అవకాశం లేకుండా చేయడం అనేది కష్టమైనది. రాజకీయ పార్టీలను పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీస్ లో....

Mr. Speaker:- Already two hours are over.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీస్ లో మేము అనుకున్నాము - మా కౌంట్రీ పార్టీ ప్రత్యేకించి - ఈ తుఫానులో ఈ ప్రభుత్వం విఫలం అయింది కాబట్టి ముఖ్యమంత్రి రాజీనామా చేయాలని అనుకున్నాము. రాజకీయం సర్. రాజకీయ పార్టీలు

మా పార్టీ అభిప్రాయం అని, మా పార్టీ అభిమతం అని - మా పార్టీ ఆ విధంగా భావించింది.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Why do you repeat it again.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- సర్ నేను ఒక మాట గుర్తు చేస్తున్నాను. పెద్దలు రాజేశ్వరరావుగారు మాకేదైనా మంచి సలహా ఇస్తారని అనుకున్నాము. వారు కూడా మాట్లాడుతూ ఎప్పుడో దివిఘోష సందర్భాన్ని తీసుకొని వారు రాజకీయం చేశారు. పెద్దలు రాజేశ్వర రావుగారు ఒక సందర్భంగా ఎన్. టి. రామారావు గారిని ఉరివేసుకోమని చెప్పిన మాట ఉంది. ఒక సందర్భం జరిగింది. అది రికార్డులో ఉంది. నాయకుడు అన్నారు. అనాడు ఆ కమ్యూనిస్టు పార్టీ భావించి ఉరి వేసుకోమన్నారు. మా కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆ విధంగా భావించింది. మీరు తుపాను బాధితులను అదుకోవడంలో ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోలేదు. కాబట్టి మీరు బాధ్యులు, రాజీనామా చేయమంటే రాజకీయం చేస్తున్నారనే మాట కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకులు మాట్లాడడం ఏమీ సమంజసం.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- చాలా సంతోషం. మేము రాజకీయం చేస్తున్నాము. మాకు హక్కు ఉంది. అందుచేత మేము రాజీనామా ఇవ్వమని డిమాండ్ చేస్తున్నాము అని.....

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మేము అనలేదు..

(అంతరాయం)

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- రికార్డులో ఉంది. ప్లీజ్ ఎలా మి టు స్పీక్.

(అంతరాయం)

అధ్యక్ష మహాశయా, వారికి సెల్స్ కోరే రాజకీయం బాగా తెలుసు. మీరు అందులోనుంచి బయటపడడానికి కృషి చేస్తున్నారు. (కాంగ్రెస్ పార్టీని ఉద్దేశించి) ఎవరూ దీనికి రంగులు పూయనక్కరలేదు. వ్రాసిన ఉపన్యాసం అక్కడ రికార్డు అయింది. మేము రాజకీయ పార్టీ వారం, ఇవన్నీ మేము రాజకీయం చేస్తున్నాము. ప్లీజ్ ఎలా ఉన్నా మాకు కావలసింది రాజకీయమే....

(అంతరాయం)

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీ నారాయణ:- ఇదే భజన. భజన అంటే ఇదే.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- నిజం చెబితే మీకు పనికిరారు.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- మేము రాజకీయం, రాజకీయంగానే మాట్లాడతాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- మీరు రాజకీయమే మాట్లాడతారు. రాజకీయమే చేశారు. పోనీ నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. చరిత్ర మొదలవుతుంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ జి. మల్లేశ్(ఆసిసాబాద్):- వాళ్ల అవినీతి పోగొట్టడం లేదని, తుఫానులో వచ్చే వాటిని మింగడానికి వారికి అవకాశం రాలేదని చెప్పేవారూ.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్.....

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, 100 సంవత్సరాలలో మన ఆంధ్ర ప్రజాపీఠం ఇటువంటి ఘోర విపత్తు ఎదురుకాలేదు. ముఖ్యంగా 11 జిల్లాల్లో అందులోనూ ఆంధ్ర దేశంలో దాన్యాగారం అనబడే తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల్లో విపరీతమైన జన నష్టమే కాకుండా, ధన నష్టం కూడా సంభవించింది. సర్కారు ఉ. జిల్లాల్లో వున్న నెల్లూరు, ప్రకాశం, రాయలసీమలో చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు, 10.30 అనంతపూర్ జిల్లాల్లో కూడా అధిక వర్షాలు వలన మొత్తం సమాజం అంతా కూడా రైతాంగం కానీ, వ్యవసాయ కార్మికులు కానీ, సర్వ నాశనాన్ని ఎదుర్కొన్న ఈ దశలో మన రాష్ట్రాన్ని, మన రైతాంగాన్ని, మన వ్యవసాయ కార్మికులను ఈ నష్టంమంచి బయట పెట్టి భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దుకోవడం కోసం ప్రయత్నం చేయాలి. రాజకీయ పార్టీలు ఈ ప్రమాదాన్ని గుర్తించి పరిష్కారమార్గం కనగొనడానికి కృషి చేసే దశలో దురదృష్టంగా దీనిని పాలిటికలైజ్ చేయడం ద్వారా మన రాష్ట్ర ప్రజాపీఠానికి మనం ద్రోహం చేసిన వాళ్లం అవుతామని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రెండు వేల మంది వరకు చనిపోయారు. 1200 మంది వరకు మిస్ అయ్యారు. ముఖ్యంగా వరి చేలు సుమారుగా 5 లక్షల ఎకరాల వరకు నాశనం అయిపోయాయి. వరి చేలలో పాటుగా సుమారుగా 60 లక్షల కొబ్బరి మొక్కలు పూర్తిగా విరిగిపోయాయి. దీనిలో బాటుగా ఐదానా అంతా నాశనం అయిపోయింది. ఒర్రురిక్, అలాగే కమర్షియల్ క్రాప్, ఫల వృక్షాలు నాశనం అయిపోయాయి. ఈ రకంగా ఇంకో 25 సంవత్సరాల వరకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో మనం కోలుకోనంత దుస్థితిని ఈనాడు మనం ఎదుర్కొన్నాము. దీనిని పరిష్కరించడం కోసం, మనం నిలబడడంకోసం ఏమి చర్య తీసుకోవాలనేది ప్రధానంగా మనం ఆలోచించాలి. ఈ నష్టాలను సీపిఐ తరపున అన్ని జిల్లాల్లో కూడా స్వయంగా చూడడం

జరిగింది. రెండవది కేవలం ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాల్లో తుపాను రావడం వలన, మరియు కడప, అనంతపురం, చిత్తూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాల్లో జరిగిన వస్త్రాలను ఒక ప్రక్కన మనం సెన్సెమెంట్ చేసుకొని, కొన్ని పరిష్కార చర్యలు తీసుకోనే దశలో ఈ ప్రమాదం వచ్చి మన ముందు పడింది. ఈ సందర్భంలో ఆ ప్రాంతం అని కానీ, ఈ ప్రాంతం అని కానీ ఎట్టి పరిస్థితులలో డిస్క్రిమినేషన్ లేకుండా రైతాంగాన్ని ఆదుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా వున్నది. ఇప్పటి వరకు మనకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి అనేక విధాలుగా అందిన సహాయం రు.800 కోట్లు అని మనవి చేస్తున్నాము. అందులో గ్రాంట్ అనేది కేవలం 10వ వంతు మాత్రమే అని మనవి చేస్తున్నాము. దాదాపుగా వంద కోట్ల రూపాయల వరకు గ్రాంట్ వచ్చింది. మిగిలిన రు.700 కోట్లు అప్పుగానే తీసుకోవలసిన దుస్థితి మనకు వున్నది. అందుకోసం ఇప్పటికే అప్పులో నిమగ్నమై, అర్థికంగా కష్టాలలో వున్న రాష్ట్రం ఈనాడు తాత్కాలికంగా దానిని వాడుకొని, భవిష్యత్తులో అప్పు రూపేణా ఇంత పెరిగిపోయిన దాని మీద మనం దీర్ఘంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నది. ఇందులో ముఖ్యంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బుంతా కూడా సబ్సిడీగా రు.63 కోట్లు మాత్రమే. రెండవది రూరల్ డెవలప్ మెంట్ వాళ్లు మాత్రం బాగానే ఇచ్చారు. ఆర్.ఇ.సి. వాళ్లు కూడా బాగానే ఇచ్చారు. అర్థికంగా వనరులు పెంచుకోవడం కోసం ఏమీ చేయాలనేది ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు కేంద్రంలో యునైటెడ్ ఫ్రంట్ గవర్నమెంట్ వున్నది. దానికి మినిమమ్ ప్రోగ్రామ్స్ వున్నది. దానిలో స్పష్టంగా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో రాష్ట్రం యొక్క రిలేషన్ షిప్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. రాష్ట్ర అర్థిక పరిస్థితిని బాగుచేయడం కోసం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల రిలేషన్స్ గురించి ఉదాహరించబడింది. దానిని ఈనాడు అమలులోకి తీసుకోవాలి. మనకు చాలా స్పష్టమైన పరిస్థితి వచ్చింది. మనకు వాళ్లు ఇచ్చేదంతా అప్పు రూపంలో ఇస్తున్నారు. ఈ అప్పులు తీర్చుకోనే పరిస్థితి మనకు లేదు. అందుకోసం రాష్ట్రం యొక్క వనరులు పెంచుకోనే అవకాశం చూసుకోవాలి. ఇది కేంద్రంలో పరిపాలన చేస్తున్న యునైటెడ్ ఫ్రంట్ గవర్నమెంట్ ఆమోదించిన సెఆర్సెలో ఒక భాగంగా వున్నది. రాష్ట్రాలు అర్థికంగా పెరగడం కోసం, వనరులు పెంచుకోవాలనే విషయంలో అవసరం అయితే సర్కారియా కమిషన్ రిపోర్టును మార్పు చేయాలని మనమంతా ఏకగ్రీవంగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేయాలి. రాష్ట్రంలో అర్థిక వనరులు లేనిదే మనము ముందుకు పోలేము. ప్రకృతి వల్ల సంబంధించే కష్టాలను ఎదుర్కోవడం కోసం తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మనం సంపాదించిపెడుతున్న ఇన్ కంట్రిబ్యూషన్ కానీ, ఇతర ట్యాక్స్ సె రూపేణా కానీ, స్వతంత్రించి విదేశాల నుంచి కూడా అప్పు తెచ్చుకొనే విధానం వున్నప్పుడే దీనిని మనం ఎదుర్కోగలుగుతాము. ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఆధారపడితే వాళ్లు సక్రమమైన పద్ధతిలో రియూక్టు కావడంలేదు. ఈ సందర్భంలో

ఒక విషయం చెప్పడం తప్పు అనుకోవడం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు మన కష్టాలు చూసిన తరువాత ఇది జాతీయ విపత్తు అని డిమాండ్ చేశాము. ఊరికి వాళ్లు ఒప్పుకొన్నారు. ఒప్పుకొన్న తరువాత దురదృష్టవశాత్తు ప్రధానమంత్రిగారు ఇది రాజకీయం చేస్తున్నామని రాజ్యసభలో కానీ, పార్లమెంట్‌లో కానీ అనడం చాలా దురదృష్ట కరం. ఇది రాజకీయం కాదు. జాతి విపత్తు వచ్చినప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క కర్తవ్యాన్ని గుర్తు చేయడం కోసం ఎక్కువ ఇవ్వమని కోరాము. దానికి ఏమైనా అడ్డు వుంటే పార్లమెంట్ పర్మిషన్ కూడా తీసుకోమని మనం అడిగాము. అంతే కానీ ఇంకో రకంగా జాతీయవిపత్తును కాపాడడం కోసం రాజకీయంచేస్తే మనకు ఏమయినా వస్తుందనే ఆశ మనకు లేదు. యునైటెడ్ ఫ్రంట్‌కు చంద్రబాబునాయుడుగారు కన్వీనర్‌గా వున్నారు. రాష్ట్రం అర్ధికంగా బలపడడం కోసం కావలసిన వనరులు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి తీసుకోవడానికి సర్కారియా కమిషన్ రికమెండేషన్స్‌ను ఆమోదించ చేసి, అందులో కొన్ని మార్పులు కూడా చేయాలి. ఈవిధంగా రాజ్యాంగంలో మార్పు చేస్తే తప్పు రాష్ట్రంలో ఏ రకమైన ప్రకృతి కష్టాలు కానీ, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు కానీ, సంభవించినప్పుడు తట్టుకోలేమని మనవి చేస్తున్నాము. ముఖ్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క రిలేషన్ షిప్‌లో ఆ స్పెషల్ తీసుకోకపోతేమన రాష్ట్రాన్ని ఆదుకోలేము. 10, 20 సంవత్సరాల నుంచి పెంచిన మామిడి, జీడి మామిడి తోటలు పడిపోయాయి. పెట్టు బడికే నష్టం అయింది. ఇప్పుడు వచ్చే ఆదాయం పోయింది. ఇప్పుడు మరల వాటిని క్రొత్తగా పెంచాలంటే బోర్లు వేయాలి. ఎలక్ట్రిసిటీ కావాలి. 5 సంవత్సరాలకు కానీ ఆదాయం రాదు. అందుచేత వాళ్లకు తగిన వనరులు సృష్టించడం కోసం ఎలక్ట్రిసిటీ యివ్వాలి. బోర్లు వేయాలి. అట్లాగే పెట్టుబడి ఇవ్వాలి. వాళ్ల అప్పుల రద్దు చేయడం కోసం కృషి చేయాలి. మా నిజ్జిప్త ఏమిటంటే డెల్టా ఏరియాలో ధాన్యం వాశనం అయిపోయింది కాబట్టి వాళ్లకు కో ఆపరేటివ్ అప్పులు ఇవ్వాలి. ఇప్పుడున్న అప్పులు రద్దు చేయాలి. రద్దు చేయకపోతే కనీసం వాయిదా అయినా వేయాలి. వాయిదా వేయాలని అంటూ వుంటే ఒక నైపు జి. ఒ. ఇష్యూ చేశారు. అదేమిటంటే వచ్చే మార్చినాటికి రైతులు తీసుకొన్న అప్పుకు వడ్డీ కట్టి జమ చేస్తేనే క్రొత్తగా అప్పు ఇస్తామని జి. ఒ. ఇష్యూ చేశారు. ఇది వుండు మీద కారం చల్లినట్లుగా ఉన్నది. అసలే రైతుల దగ్గర దబ్బే లేదు. ధాన్యం అంతా నీటిపాలయింది. కొనే నాడుడే లేదు. భవిష్యత్తులో రెండవ పంట పండించుకొందామంటే పెట్టుబడి లేదు. ఈ దుస్థితిలో రైతులు వుండగా మరల ఈ జి. ఒ. ఏమిటో అర్థం గాకుండా వున్నది. మార్చి నాటికి కాలేక్యూలేట్ చేసి వడ్డీ కడితే అప్పు ఇస్తాము అంటున్నారు. అయ్యా, అప్పు ఇచ్చేప్పుడు దీనిని మినహాయించుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. వడ్డీ కట్టమని అనడం చాలా అన్యాయం. రీ షెడ్యూల్ విషయంలో మాత్రం తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకొని వరి పండించే

రైలాంగాన్ని కాపాడాలని కోరుతున్నాము. సముద్రపు ఒడ్డున వున్న జిల్లాలు ఆస్తి కూడా మాటి, మాటికి ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి గాలి, వాన వచ్చి అధికంగా కుటుంబాలు నాశనం అయ్యే పరిస్థితి వస్తున్నది. దీన్ని పర్మనెంట్ బేసిస్ మీద ఉ... ఆ ప్రాంతంలో డెవలప్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. దాని ప్రయారిటీ 10.40 | మూర్ఖాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ప్రాణ నష్టం సంభవించకుండా వుండాలంటే ఆ ప్రాంతమంతటా పక్కా గృహాల నిర్మాణం చేయాలి. లేదా ప్రతి గ్రామంలో 300 మంది లేదా 400 మంది తలదాచుకోడానికి వీలుగా హైస్కూల్స్ కానీ, కమ్యూనిటీ హాల్స్ కానీ కట్టించాలి. మనం సముద్రతీర ప్రాంతాలలో ప్రయారిటీ బేసిస్ లో ఈ విధంగా చేయాలి. సముద్రతీర ప్రాంతాలలో వచ్చే ప్రమాదాలు, తీవ్రమైన గాలులు తట్టుకునే విధంగా ఏర్పాట్లు చేయాలి. వేలాది మంది ప్రాణాలు కోల్పోవడాన్ని అరికట్టాలంటే కమ్యూనిటీషన్ డెవలప్ చేయాలి. ప్రతి గ్రామంలో పక్కా బిల్డింగులు వుండాలి. పక్కా గృహాలను నిర్మించేది. ఆ రకంగా ఆ ప్రాంతంలో చేస్తూ నేచురల్ డిస్కాస్ట్రీస్ వచ్చినప్పుడు తట్టుకోవడానికి వీలుగా గ్రీన్ బెల్టును డెవలప్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. అందువల్ల తుఫాను గాలులను తట్టుకునే వీలుంటుంది. దివి సీమలో ఉప్పెన వచ్చినప్పుడు గ్రీన్ బెల్ట్ పథకాన్ని ప్రభుత్వం ప్లాన్ చేసింది. ఇప్పుడు గ్రీన్ బెల్ట్ లేదు. అదంతా నరికి అమ్మివేశారు. పర్మనెంట్ బేసిస్ మీద ప్రజానీకం తట్టుకోవడానికి వీలుగా ఆ ప్రాంతాలలో గ్రీన్ బెల్ట్ డెవలప్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నేను నా అనుభవంలో చాలా ప్రభుత్వాలను చూశాను. ఏ గవర్నమెంట్ కూడా ఇంత క్వీక్ గా, కష్టనష్టాలు వచ్చినప్పుడు ప్రజలను ఆదుకోవడం కోసం, వారి కష్టాలను తీర్చడం కోసం వుండించలేదు. నిజంగా, నిజం చెప్పాలంటే మన ముఖ్యమంత్రి డే అండ్ నైట్ ఆ ప్రాంతంలో తిరగడం జరిగింది. తిరగడమేకాకుండా ఆ ప్రజానీకానికి ధైర్యం చెప్పారు. బియ్యం, విషయంలో వార్ ఫూటింగ్ మీద సరఫరా చేశారు. కూలిపోయిన ఇళ్లకు నష్టపరిహారం ఇచ్చారు. రైలాంగానికి వాటిల్లిన నష్టాన్ని ఎస్ఎస్ చేస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ ఆదుకోలేదు అని వారు (కాంగ్రెస్ పార్టీవారిని ఉద్దేశించి) గుడ్డి విమర్శ చేయడం ధర్మమా? ఆ ప్రభుత్వంలో (కాంగ్రెస్) ఎన్నిసార్లు, తుఫాను వచ్చినప్పుడు క్వీక్ గా రిలీఫ్ ఇచ్చింది. ఎంత రిలీఫ్ ఇచ్చింది. వాస్తవాలను, ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న దానిని మరుగు పర్చడం భావ్యంకాదు. వాస్తవాలు చెబితే భజన చేశారని అంటారా. అంటే మీలాగా అబద్ధాలు చెబుతూ వుండాలా. ఇదంతా వాస్తవమా, కాదా? నా అనుభవంలో సంచీవరెడ్డి గారూ, బ్రహ్మానందరెడ్డి గారూ, పి.వి.నరసింహారావుగారూ, వెంగళరావుగారూ ముఖ్యమంత్రిలుగా వుండగా కూడా ఎంఎల్ఏగా వున్నాను. వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా దివిసీమలో వచ్చిన డిమోస్ట్రేషన్ లో పదివేలమంది మరణించారు. ఆ ఫ్యాక్షన్ సభ దృష్టికి తీసుకువస్తే భజన

చేయడమా? నేచురల్ కేలామిటీ వల్ల చనిపోతే ప్రభుత్వాన్ని రాజీనామా చేయమనడం అనేది ఏ ధర్మసూత్రం ప్రకారం డిమాండ్ చేస్తున్నట్టో చెప్పవలసిందిగా కాంగ్రెస్ వారిని కోరుతున్నాను. Who is responsible for natural calamity? Is Chandrababu Naidu responsible? నేను అనడం లేదు. విమర్శలు వాస్తవంగా చేయమనండి, అందువల్ల నేను చెప్పేది ఏమంటే వాస్తవాల ఆధారంగా విమర్శ చేయండి. మనం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి డబ్బు తెచ్చుకోవలసి వుంది. అందుకోసం అందరం కలసి ఫైట్ చేయాలి. ఎన్నో కష్టాలను అనుభవిస్తున్న ప్రజలను, రైతాంగాన్ని ఆదుకోవడానికి సమిష్టిగా ఆలోచించి సూచనలు చేయడానికి బదులు రాజకీయం చేస్తాము అని ఎస్పర్దివ్గా చెప్పడం ధర్మమా? దీన్ని రాజకీయం చేసి ప్రజానీకాన్ని కష్టాల్లో ఆదుకోకుండా, భవిష్యత్తులో ఈ రాష్ట్రాన్ని పునర్నిర్మాణం చేయనీయకుండా ఎవరైతే అడ్డుపడుతున్నారో, వారికి భవిష్యత్తు వుండదు అని మనవిచేస్తున్నాను. అటువంటి కార్యక్రమమే కాంగ్రెస్ వారు చేస్తున్నారు. నా మనవి ఏమంటే అందరం కలసి కట్టుగా కేంద్ర ప్రభుత్వంనుండి నిధులు తెచ్చుకోవడానికి కృషి చేయాలి. చంద్రబాబునాయుడు గారికి ఒక విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కామన్ మినిమం ప్రోగ్రామ్ లో ఫస్ట్ ప్రయారిటీ ఏమంటే, రాష్ట్రాలకు రావలసిన నిధులను సంపాదించుకోవడం. అందుకోసం సర్కారియా కమిషన్ రిపోర్టు ఆధారంగా అమలుచేస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. దాన్ని అమలు చేసే విధంగా మన ప్రభుత్వం కృషి చేయాలి. దాన్ని పక్కదారి పట్టించి చిదంబరంగారు, జాతీయీకరణ బదులు ప్రైవేటీకరణకు ప్రాధాన్యత యిస్తున్నారు. ఆ విషయంలో మనం ఫైట్ చేయాలి. రాష్ట్రాలను అర్ధికంగా పుష్టికరంగా తయారు చేయాలంటే, సర్కారియా కమిషన్ వారి సలహాలు ఆమోదించి, అందుకు అనుగుణంగా మార్పులు చేసి మారిటోరియం పెట్టి, రాష్ట్రాలను స్వయంపరిపుష్టికలవిగా చేయాలి. సెంట్రల్, స్టేట్ రిలేషన్స్ చక్కగా వుండాలి. రాష్ట్రాలు విదేశాలనుండి స్వయంగా అప్పుతెచ్చుకోవడానికి వీలులేకుండా కేంద్రం అనుమతి తీసుకోవలసి వుంటుంది. కేంద్ర, రాష్ట్రానికి యిచ్చే వాటా విషయంలో బిక్షం యిస్తున్నట్లుగా వ్యవహరిస్తోంది. సర్కారియా కమిషన్ నివేదికను అయలుపరచి కేంద్రంమీద ఎక్కువగా ఆధారపడవలసిన అవసరం లేదు.

మన రాష్ట్రంలో అన్ని వనరులు వున్నాయి. గనులు, ఖనిజాలు, పారవంతమైన భూములు, సముద్రపు ఒడ్డు, వివిధరకాలైన పంటలు పండించే రైతాంగం వున్నారు. మన కాళ్ళమీద మనం నిలబడే అవకాశాన్ని వినియోగించుకోవాలని, దానికోసం పాస్ట్ విజ్ఞానాన్ని మరిచి, అందరం ఒకే త్రాటిమీద నిలబడి ముందుకుపోవాలని, మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా ఒక సూచనకూడా చేయదలచుకున్నాను. మనం

రైతాంగానికి పంటలకొరకు క్రాప్ లోస్స్ యిస్తాము. అలాగే క్రాప్ యిన్నూరెన్ను పథకం కూడా వుంది. ఒక బ్లాక్ లోని క్రాప్ అంతా పోతగానీ ప్రస్తుతం వున్న రూల్స్ ప్రకారం యిన్నూరెన్ను రాదు. అట్లా కాకుండా విలేజ్ ను యూనిట్ గా తీసుకొని యిన్నూరెన్ను పథకం యింట్రడ్యూస్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 1/3 వ వంతు మనం, 2/3 వ వంతు కేంద్రప్రభుత్వం భరించవలసి వుంటుంది. అందువల్ల ప్యాడి ఒక్క దానికే కాకుండా మిగతా క్రాప్స్ విషయంలో కూడా క్రాప్ యిన్నూరెన్ను వర్తించే విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడి చేసి పార్లమెంట్ లో క్రాప్ యిన్నూరెన్ను యాక్టుకు ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకురావలసిన అవసరం వుంది. అందువల్ల రైతాంగానికి ప్యాడికే కాకుండా, యితర పంటల విషయంలో కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయం లభిస్తుంది. అందువల్ల రైతాంగాన్ని కష్టంలో ఆదుకోగలుగుతాము. ముఖ్యంగా క్రాప్ యిన్నూరెన్ను విషయంలో గ్రామాన్ని యూనిట్ గా తీసుకోవాలి. If necessary, the Revenue Department should take initiative. అందుకు గవర్నమెంట్ రెడీగా లేదు. ఏదీఏమైనప్పటికీ పార్లమెంట్ లో కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకుడు చతురానన్ మిత్రాగారు యిన్నూరెన్ను విషయంలో ఒక పథకం తయారు చేశారు. ఆయన అందులో ప్యాడికే ప్రావిజన్ పెట్టారు. అందులో మార్పు చేసి అన్ని పంటలకు క్రాప్ యిన్నూరెన్ను వచ్చే విధంగా బిల్లున కేంద్ర ప్రభుత్వంలో పెట్టి ప్లాన్ చేయించుకోవాలి. రైతాంగానికి యిబ్బంది వచ్చినప్పుడు ఆదుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మన రైతులు కేవలం రాయలసీమ ప్రాంతంలోనే 30 లక్షల ఎకరాల భూమిలో వేరుశనగ వేశారు. 10 లక్షల ఎకరాల భూమిలోని వేరుశనగ దెబ్బతింది. ఆ వేరుశనగలు ఎవరూ కొనడం లేదు. ఆ విషయంలో చర్యలు తీసుకోవాలి. రాయలసీమలోని చిన్నచిన్న వంకలు, నదులు, చెరువులు తెగిపోయాయి. వాటిని యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద పునర్నిర్మాణం చేయాలి. ఉభయ గోదావరి జిల్లాల్లో డ్రైనేజ్ సిస్టం సెయిల్ అయింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి డబ్బు తెచ్చుకొన్నాము. వేరల్డ్ బ్యాంక్ నుండి నిధులు తెచ్చుకొన్నాము. గతంలో కూడా డ్రైనేజ్ సిస్టం బాగానే చేశాము. కానీ మేజర్ డ్రైయిన్స్ (తవ్వ మైనర్ డ్రైయిన్స్) వాడిలిపెట్టాము. అధిక వర్షాల వల్ల డ్రైయిన్స్ వోవర్ లోడ్ అయి పంటపొలాలు మునిగిపోయాయి. అందువల్ల మైనర్ డ్రైయిన్స్ ను కూడా బాగు చేసి విధానం యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద డెల్టా పరియార్లో చేపట్టాలి. ఎన్నో కాల్యలు, రోడ్లు, వాతవం అయినాయి. వాటికి ప్రయారిటీ యివ్వాలి. ఈరకంగా ఒకవైపుయిరిగేషన్, మరోకవైపు అగ్రికల్చర్ డెవలప్ చేయడానికి సిస్టమేటిక్ గా, ఈ ప్రమాదం నుంచి బయటపడడానికి, వచ్చే డబ్బును, సర్వినయోగం చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఏమైనా జంతువులు చనిపోతే, ఆ జంతువులను పీక్కు తినడానికి గ్రద్దలు, రాబంధులు

తిరుగుతాయి. ఏదైనా నేచురల్ కేలామిటీ వచ్చినప్పుడు, ప్రభుత్వం డబ్బు ఖర్చు చేసే సందర్భంలో, కంట్రాక్టర్లు చేసే ప్రజలకు ఆ డబ్బు సక్రమంగా అందకుండా మింగివేసే విధానం ఒకటి డెవలప్ అయిందనే విషయం మనవి చేస్తున్నాను. మనం అదనంగా రూ.1000 కోట్లు ఖర్చు చేయబోతున్నాము. ఆ డబ్బును ఖర్చుచేసేటప్పుడు యిప్పుడున్న కంట్రాక్ట్ సిస్టమ్ ఎలా చేసేటట్లయితే రూ.200 కోట్లు కూడా క్రింది గ్రామాలకు పోవు అనే విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ఇది అందరూ ఒప్పుకునే విషయమే. శాంక్షన్ అయిన డబ్బు క్రిడిట్ కాపోయేసరికి రూపాయికి పావలా కూడా వెళ్లడం లేదు. రూపాయికి రూపాయి వెళ్లే విధంగా సిస్టంలో మార్పులు తేవాలి. అఖిలపక్ష కమిటీలను ఎంఎల్ఏలతో చేసి వారికి సూపర్ విజన్ యిచ్చినట్లయితే, దగ్గర వుండి పనులు చేయించుతే సక్రమంగా పనులు జరుగుతాయి అనే విషయం మనవి చేస్తున్నాను. లేవట్టైతే ఆ డబ్బు ఖర్చుతంగా దుర్వినియోగం అయ్యే ప్రమాదం వుంది. ఆ డబ్బు తినడానికి అలవాటుపడిన కొంతమంది కాంట్రాక్టర్లు, కొంతమంది రాజకీయవేత్తలు దీన్ని అవకాశంగా తీసుకొని, ప్రజల కష్టాలను ఆసరాగా తీసుకొని డబ్బు సక్రమంగా ఖర్చు కాకుండా మింగడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. కొంతమంది లంచగొండి ఆసీసర్ల హస్తం కూడా ఇందులో వుంది. ఎంత డబ్బు తెచ్చినా రైతాంగానికి, గ్రామాలకు సక్రమంగా ఖర్చు కాకపోతే, ఎంత డబ్బు తెచ్చినప్పటికీ వృధా అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాము. మనం ఖర్చు చేసే ప్రతి పైసా, గ్రామసీమలకు ఉపయోగపడాలి. ప్రతి పైసా రైతాంగానికి అందాలి. ఆ రకంగా ప్రతిపైసా పద్వినియోగం అయ్యే సిస్టాన్ని యంట్రడ్యూస్ చేయకపోతే దాని ఫలితాలు ప్రజలకు అందవు. ప్రస్తుత విధానంలో ఎంతో యిబ్బందిపడి ప్రభుత్వం తెచ్చిన డబ్బును కొట్టివేసే అవకాశం వుంది. దీన్ని అరికట్టడంలో ప్రభుత్వం ప్రముఖ పాత్ర వహించాలని కోరుతున్నాను. అట్లాగే ఇప్పుడు రైతులకు రిలీఫ్ ఇవ్వడంలో ఉ. నిజంగా సరిపడ ఇవ్వకపోయి ఉండవచ్చు. ఇవ్వలేం కూడా. అయినప్పటికీ, 10.50 గతంలో కంటే బెటర్ గా ఇవ్వాలి. ఏ విధంగా బేసీస్ చేసుకొని ఇవ్వాలంటే, ఎంకరేజ్ కాకుండా, హెక్టార్ బేసీస్ కాకుండా హింగ్లీగా ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే మిగతా ఏరియాల్లో మొక్కలు ఎట్లా వేస్తారో తెలియదు కాని మా డెల్టా ఏరియాల్లో గట్లు మీద కూడ 20, 30 కొబ్బరి, మామిడి మొక్కలు వేస్తూ ఉంటారు. అందుచేత ఎకరాల్లో బేసీస్ కుదరదు. హింగ్లీగా ఏ రైతు ఎన్ని కొబ్బరి మొక్కలు పోగొట్టుకొన్నాడు, ఏ రైతు ఎన్ని మామిడి మొక్కలు నష్ట పోయాడు, జీడిమామిడి తోటలు, నారింజ ఈ విధంగా ఎన్నెన్ని పోగొట్టుకున్నాడో ఇండివిడ్యువల్ గా లెక్క తేల్చి, దానిని బేసీస్ చేసుకొనే నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని మీకు మనవి చేసుకొంటున్నాను. ఇందులో కూడ చెక్ పె ఉండాలి. కేవలం రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్ మీద ఆధారపడకుండా ప్రజాప్రతినిధుల చెక్ పె కూడ ఉండాలి. మొన్న మనం చూశాం -- గియ్యం పంపిణీలో

చాలా అవకతవకలు జరిగాయి. అసలైన బాధితులకు అందలేదు. దానితో డిమాండ్ ఎక్కువ కావడం, దాని ప్రకారం పంపిణీ జరగకపోవడంతో జనం, అటు డిపార్టుమెంట్ ను, ఇటు ఎం. ఎల్. ఏ. లను మంత్రుల్ని తిట్టారు. ఎవరైతే నష్టపోయారో వారికే ఇచ్చే మెథడ్ ఒకటి మనం ఇంటర్డ్యూస్ చేయకపోతే ఇప్పుడిచ్చే డబ్బులు కూడా తినేయడానికి ప్రయత్నం చేసారు. కాబట్టి అటువంటి లాస్ పోల్స్ ప్లాగ్ వేయాలని మీకు మనవి చేసుకొంటున్నాను.

ఇకపోతే చెరుకు రైతులు. వీరి సంగతి ప్రభుత్వం మరచిపోయింది. చెరుకు గడ అంతా విరిగిపోయింది. దాని వల్ల షుగర్ ఉత్పత్తి కూడా తగ్గిపోతుంది. బెల్లం రేటు కూడా పడిపోయింది. అందుచేత చెరుకు రైతులకు కూడా ఏదో కొంత సహాయం చేయాలి. అట్లాగే, ఇతర పంటలు వేసుకొన్న రైతాంగం అంతటికీ సహాయం చేయాలి. అసలు వాళ్లు ఎంత పెట్టుబడి పెడతారనుకొంటున్నారండీ. డెల్టా ఏరియాల్లో రైతులు పెట్టే పెట్టుబడిని బట్టి ఎకరానికి 40 బస్తాల వరకు దాన్యం వచ్చేదీ. ఇప్పుడు ఈ తుఫాను వల్ల 10, 15 బస్తాలు వరకు పోగొట్టుకోవలసి వచ్చింది. ఇటు పెట్టుబడి పోయింది, కాబట్టి కొంత సబ్సిడీ ఇస్తే గాని బాగుపడరు. 10, 15 సంవత్సరాలు పాటు రైతుచే పోషించబడిన చెట్లు ఈవేళ్ల కొట్టుకొనిపోయి, చేతికి వచ్చే ఫలసాయం పోయింది. మళ్ళీ ఆ మొక్కలు గాని, చెట్లు గాని పెరగడానికి ఒక్కొక్క చెట్టుకీ ఎంత అవుతుందనుకొంటున్నారు. అసలు ఇప్పుడు సగానికి విరిగిపోయిన కొబ్బరి చెట్లను, మామిడి చెట్లను పీకే వేయడానికి ఒక్కొక్క కొబ్బరి చెట్టుకీ 300 రూ.లు, మామిడి చెట్టుకీ 500 రూ.లు అవుతుంది. కాబట్టి అంత మొత్తంలోనే సహాయం అందించినట్లయితే, మీరు ఆ రైతుకీ ధైర్యం ఇచ్చినట్లుగా ఉంటుంది. తిరిగి తాను పంట పండించుకోగలను, దాని మీద లబ్ధి తీయగలను, నేను బ్రతకగలను అనే కాన్ఫిడెన్స్ ను మీరు క్రియేట్ చేయగలగాలి. ఆ విధంగా రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా వ్యవసాయ కార్మికుల సంగతి. వ్యవసాయ కార్మికులు కూడా ఇళ్లు పోగొట్టుకున్న వారు చాలా మంది ఉన్నారు. వీరికి ఇళ్ల కేటాయింపులో డిస్ క్రిప్షన్ ఉండకూడదు. డిస్ క్రిప్షన్ లేకుండా ఇళ్లు పోగొట్టుకొన్న వారందరికీ పర్మినెంట్ బేసిస్ మీద సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి డబ్బు తెచ్చుకొని చేస్తే తప్ప వారికి పునరావాసం క్లింపలేం. మేము 14 వేల రూ.లు మాత్రమే ఇస్తాం అంటే పర్మినెంట్ హౌసింగ్ తయారుకావు. కనీసం 20 వేల రూ.లు ఇవ్వాలి. ఇందులో కూడా వేరే రాజకీయాలకు తాను లేకుండా, ఏ గ్రామంలో అయితే ఎక్కువ ఇళ్లు పడిపోయాయో ఆ గ్రామంలో ఎక్కువ సంఖ్యలో ఇళ్లు పర్మినెంట్ బేసిస్ మీద కట్టాలని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. దానితో బాటు ఇరిగేషన్, ఇరిగేషన్ ఛానల్స్, బ్లాగ్ (డ్రైనేజ్, డ్రైనేజ్ ఛానల్స్) - ఇవన్నీ

కూడ పునర్నిర్మాణం చేస్తే తప్ప మన రాష్ట్రాన్ని అర్ధికంగా ముందుకు తీసుకొనిపోలేమని చెబుతూ ఒక విషయం మీకు చెప్పదలచుకొన్నాను. వనరుల సేకరణ కూడ చాల ముఖ్యం. ఈ స్థితిలో వనరుల సేకరణ గురించి అందరం కూడ ఆలోచించాలి. ప్రాహెబిషన్ వల్ల కోట్లాది రూపాయల రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయాన్ని పోగొట్టుకొన్నాం. అట్లాగే వ్యవసాయరంగానికి ఏలక్ట్రిసిటీ సబ్సిడీ ఇచ్చి సుమారు 3 వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయాన్ని పోగొట్టుకొన్నాము. అటువంటప్పుడు ఉన్న ఆదాయాన్ని ఏ విధంగా సద్వినియోగం చేయాలో ఆలోచించి, ఆ రకంగా చర్యలు తీసుకొని రాష్ట్రాభివృద్ధికి పాటుపడాలి. ఎవరి మీద పన్ను చేయాలో, ఏమి చర్య తీసుకోవాలో ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. ఆ రకంగా వనరుల్ని స్వంతంగా డెవలప్ చేయలేకపోతే, ఈ కలామిటీ నుండి మనం బయట పడలేం అని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. పన్నులు వేస్తే ఎవరు ఏమనుకుంటారో పెట్టుబడి దాగ్లమీద పన్ను వేస్తే ఏమైనా అనుకుంటారేమో అనే ఫీలింగ్తో ఉంటే ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకొని పోలేం. అందుచేత ఏమిటంటే, వనరుల విషయంలో మనం పునరాలోచించాలి. వనరుల సేకరణకు మీరు ట్రైపు తీసుకొంటే, మేము బలపరచడానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం తెలియచేయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ రకంగా వనరుల్ని స్వంతంగా డెవలప్ చేసుకోవాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి నిధులు తెచ్చుకొనేందుకు సర్కారియా కమిషన్ సిఫార్సు చేయాలి. అట్లాగే అవసరం అయితే, విదేశాల నుండి అప్పు తెచ్చుకోవాలి. ఇండియాలో కూడ అనేక సంస్థలున్నాయి. చాల మంది ఒప్పుకొన్నారు. ఇంకా మనం వసూలు చేయాలి. ఈ రీకంగా వనరులను సేకరించాలి. ఈ విధంగా సర్వతోముఖంగా ప్రయత్నాలు చేశామంటే ఎటువంటి విపత్కర పరిస్థితులను అయినా ఎదుర్కొని, రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకొనిపోగలమని మనవి చేస్తున్నాను. వచ్చిన నిధులు సక్రమంగా సద్వినియోగం అయ్యేటట్లు చూడాలి. రాజకీయ నాయకుల్ని గాని, ప్రజాప్రతినిధుల్ని గాని, దొంగ కంట్రాక్టర్లను గాని ఇందులో ప్రవేశించనీయకుండా, ధైర్యంగా వచ్చిన డబ్బుని ఖర్చు చేసేటట్లు ఒక సిస్టమ్ను మనం ఇంటర్డ్యూస్ చేసుకొంటే, బాధితులకు సక్రమంగా సహాయం అందగల్గుతుంది. మన కాంగ్రెస్ సోదరులు కూడ ఈ విషయంలో కలుపుకొనిపోవాలి. ఇంకా మనం మూడేళ్లు కలిసి ఉండాలి. ప్రజానీకానికి ఏదైనా సహాయం చేస్తే వారు తిరిగి ఎన్నుకొంటారు. దయచేసి ఇందులో రాజకీయాలు తీసుకొని రావద్దని ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని మనవి చేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నమస్కరిస్తూ, పెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (అచంట):- ఈ రోజు ఇటీవల సంభవించిన తుఫాను, తద్వారా రాష్ట్రానికి గల్గిన నష్టం గురించి చర్చ జరుగుతున్నది. 1977లో దివసీమలో

తుఫాను వచ్చిన తరువాత, రాష్ట్ర చరిత్రలో ఎన్నడూ లేని విధంగా సుమారుగా ఈ సంవత్సరంలోనే ఆరు సార్లు అధిక వర్షాలు గాని, తుఫాన్లు గానీ రోవడం జరిగింది. ఎన్నడూ లేని విధంగా రైతులు గాని పేద ప్రజలు గాని భారీగా నష్టపోయి, దెబ్బతిన్నారు. అధ్యక్షా, ఈనాడు పంటలు పోగొట్టుకున్న రైతాంగానికి గాని, ఇళ్లు పోగొట్టుకున్న పేద ప్రజానీకానికి పునరావాసంగాని, ప్రభుత్వానికి కల్గిన నష్టాన్ని భర్తీ చేసుకోవడానికి గాని చర్యలు తీసుకోవాలి. ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోవాలో ఆలోచించుకోవాలి. ఈ సంవత్సరం వచ్చిన అధిక వర్షాల వల్ల అయితేనేమి, తుఫాన్లు వల్ల అయితేనేమి, కడప, అనంతపురం, ప్రకాశం, తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో అన్ని రకాల పంటలు - వరి, అరటి, చెరుకు, జీడిమామిడి, తమలపాకుల తోటలు, కొబ్బరి తోటలు, వ్యాపార పంటలు - దెబ్బతిని రైతులు సర్వస్వం కోల్పోయి; సర్వ నాశనం అయిపోయారు. రైతులు దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉన్నారు. అదే సందర్భంలో వేలాది రూపాయల పెట్టుబడిని వ్యవసాయం మీద పెట్టి, ఆశించిన పంట చేతికి రాకపోవడంతో అప్పులు పాలైపోయారు. అధిక వర్షాలు, తుఫాన్లు రైతాంగాన్ని అయోమయ పరిస్థితిలో పడవేశాయి.

ఉ. ఈ విధంగా వచ్చిన తుఫానువల్ల, రైతులే కాకుండా మొత్తం రాష్ట్రంలో వున్న 11.00 కోట్లు, విద్యుత్ వ్యవస్థ, టెలికమ్యూనికేషన్లు, ప్రకాశం, నెల్లూరు, అనంతపురం జిల్లాల్లో ఇరిగేషన్ బ్యాక్స్ తో బాటు ఇళ్లు, కొబ్బరి చెట్లు, గీతకార్మికులు ఆధారపడే చెట్లు పడిపోవడం, పశువులు, జననష్టం వంటి ఎన్నోరకాల నష్టాలు సంభవించాయి. ఈ తుఫాను వల్ల రాష్ట్రంలో సుమారు రూ.8 వేల కోట్లు నష్టం జరిగింది. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారి లెక్కల ప్రకారం నష్టం రూ. 5,375 కోట్లు అని ప్రధానమంత్రికి మెమోరాండం యిచ్చారు. రూ.550 కోట్లు సహాయం నిమిత్తం యివ్వాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధానమంత్రిగారిని కోరుతూ మెమోరాండం యిచ్చారు. ఇళ్లు కూలిపోయినవారికి ఇందిరా ఆవాసయోజన క్రింద యిళ్లు నిర్మించుకోవడానికి ప్రధానమంత్రిగారినిరూ.వెయ్యాలలభై రెండు కోట్లు కోరడం జరిగింది. ఈ తుఫాను జాతీయ విపత్తుగా ప్రకటించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఎందుకంటే ఈ విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎంత బాధ్యత వుందో రాజ్యాగతబద్ధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా అంత బాధ్యత వుంది. ఈ తుఫాను వల్ల తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోనూ, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోనూ ప్రజలు చాలా ఆందోళనతో వున్నారు సుమారు వెయ్యిమంది చనిపోవడం, 1200 మంది మిస్ కావడం జరిగాయి. ఉభయగోదావరి జిల్లాలు అన్నపూర్ణగాను, అన్నపెట్టే జిల్లాలు గానూ పేరుపొందినవి. ఊహించని విధంగా వచ్చిన తుఫాను వల్ల దేశానికి వెన్నెముక వంటి రైతు వెన్ను విరిగినట్లు

దిక్కుతోచని విధంగా పంటలు నాశనమై, కొబ్బరి చెట్లు, అరటిచెట్లు, తమలపాకుల చెట్లు, జీడిమామిడి తోటలు సర్వనాశనం కావడం జరిగింది. ఉభయగోదావరి జిల్లాల రైతులు యిప్పటికీ ఆందోళన చెందివున్నారు. గతంలో కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రైతులను నిర్లక్ష్యం చేస్తూ వచ్చాయి. వారిని ఆదుకోవడానికి బదులు మోసం చేస్తూ వచ్చాయి. ప్రకాశం, నెల్లూరు, కర్నూలు జిల్లాలలో ఇరిగేషను బ్యాంకు మొత్తం గండ్లు పడిపోయాయి. వేలాది ఎకరాలు ముంపుకు గురి అయ్యాయి. పంటలు పాడైపోయాయి. ఎన్నో ఇళ్లు కూలిపోయాయి. రాష్ట్రంలో ఎప్పడూ లేని విధంగా అన్ని రకాలుగాను నష్టం సంభవించింది. వీరికి ఏ మేరకు సహాయం చేయాలనేది ప్రణాళిక తయారుచేసుకోవాలి. ఈ జిల్లాలలో హరిజన, గిరిజన, బలహీనవర్గాలు తాము ఉండే మట్టి గోడల ఇళ్లు కూలిపోగా, లక్షలాది గృహాలు పడిపోగా వాటిని కట్టుకోవాలంటే వారికి ఇంటికి సుమారు రూ.10 వేలు అవుతుంది. వారికి ఉపశమనంగా వెయ్యి రూపాయలు యివ్వడం జరిగింది. వీరిని పెద్ద మనసుతో ఆదుకోవాలి. అదే విధంగా ఈ జిల్లాలలో వుండే మత్స్యకారులు జాలరులు వారి పడవలు కొట్టుకుపోవడం, విరిగిపోవడం జరిగి, వారి కుటుంబాలు తుఫానులో చిక్కుకుపోయి మరణించడం జరిగింది. గీతకార్మికులు, చేనేతకార్మికుల మరమ్మలాలు తడిసిపోయి, నష్టపోయి, వారు దిక్కులేని స్థితిలో వున్నారు. గీతకార్మికులు, చేనేతకార్మికులు, మత్స్యకారులు, హరిజన, గిరిజన, బలహీనవర్గాల ప్రజలు చాలా ఆందోళనకు గురై, ఎటువంటి సహాయము లేక వున్నారు. గత ప్రభుత్వంతో పోలిస్తే చంద్రబాబునాయుడుగారు తుఫాను పునరావాస కార్యక్రమాలు ఎఫ్జీవీగా చేస్తున్నారు. మా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాకు 2 పార్సు వచ్చారు. ఎమ్మెలెలతోనూ, అధికారులతోనూ రెవ్వీ మీటింగులు పెట్టారు. ఇమీడియట్గా యాక్షన్ తీసుకోవాలని ఆదేశించారు. తూర్పు గాదావరి జిల్లాను మిసి సెక్రటేరియట్గా చేసుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవగా యాక్షన్ తీసుకునే గత ప్రభుత్వాల కంటే మిన్నగా చేసినందుకు వారు అభినందనీయులు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినా, ప్రభుత్వం చెప్పినా కొన్ని చోట్ల అవకతవకలు జరిగాయి. ఇళ్లు కూలిపోయినవారి పేర్లు కాకుండా ఇళ్లు కూలకుండా, 20 ఎకరాలున్న ఆసామీల పేర్లను అధికారులు తప్పుడు లెక్కలలో చూపించినందుకు వా నియోజకవర్గం ఆచంటలో నిరాచారదీక్షలు చేస్తున్నారు. ఈ అవకతవకలు ఎట్లా జరిగాయి. ఎన్యూమరేషన్ సరిగ్గా చేయకపోవడం వల్ల ఇళ్లు కూలిపోయినవారిని కాకుండా, పాలాలుండి, ఇళ్లు కూలిపోనివారి పేర్లను వ్రాశారు. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో కూడా నష్టపోయిన బాధితులకు కాకుండా వేరే వారికి చేస్తున్నారు. ఈ ఉభయగోదావరి జిల్లాల్లో యిటువంటి అవకతవకల గురించి ఎమ్మార్వోలకు కంప్లయింటు యిచ్చారు. అయినా వాటి మీద యాక్షన్ తీసుకోలేదు. ఎన్యూమరేషన్ చేసే అధికారులు నిర్లక్ష్యంగా వున్నారు. ఆ అవకతవకలను సరిచేసి,

యిళ్లు కూలిపోయిన వారికి సహాయం అందించాలి. నష్టపడనివారి నుంచి రికవరీ చేయాలి. అదే విధంగా ఆఫ్ ల్యాండ్స్ లో జీడిమామిడి తోటలు, కొబ్బరి తోటలు పాడై నష్టం వేలల్లో వుంది. పొగాకు పంటలు నాశనమైనాయి. పచ్చిమిర్చి, పసుపు పంటలు తీవ్రంగా పాడైపోయాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం మొసలికన్నీరు కారుస్తూ ఏదో సహాయం యిస్తామన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికెంత బాధ్యత వుందో కేంద్ర ప్రభుత్వంకూడా అంత బాధ్యతను వహించి, మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను కాపాడి సహాయం చేయాల్సిన అవసరం వుంది. సహాయం చేయకపోతే కేంద్రం ముక్కుపిండి రాజ్యాంగబద్ధంగా మనకు రావలసిన ఊ.

11.10 సహాయాన్ని వసూలు చేయవలసిన అవసరం వుంది. మనం గతంలో కూడా చెప్పాము. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినప్పుడు రాజకీయ పార్టీలను, సిద్ధాంతాలను పక్కకు పెట్టి ఆదుకునే విధంగా చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. కానీ చంద్రబాబునాయుడు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత గత ప్రభుత్వాలతో పోలిస్తే చనిపోయిన వారికి లక్ష రూపాయలు ప్రకటించారు. ఒక వ్యక్తి చనిపోవడం జరిగినప్పుడు ఆ కుటుంబానికి లక్ష రూపాయలు రావడం వలన కుటుంబం ఆర్థికంగా అభివృద్ధికావడానికి అవకాశం కలుగుతోంది. ఇంతే కాకుండా ఆ కుటుంబంలో ఎంతమంది చనిపోతే అన్ని లక్షలు ఆ కుటుంబసభ్యులకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అది కూడా ప్రభుత్వం ఎనాన్స్ చేసినవెంటనే రెండు, మూడు రోజులలోనే చెక్స్ అందడం జరుగుతోంది. కానీ క్రింది స్థాయిలోని ప్రభుత్వ అధికారులు నిర్లక్ష్యంచేసి కొన్ని అవకతవకలు చేయడం జరిగింది. దీనిని చెక్ చేసి ఇమీడియట్ గా చర్యలు తీసుకోవలసి వుంది. ఈ నష్టాన్ని పూరించాలంటే కేంద్రానికి మన రాష్ట్ర ఖాటాగా చెల్లించవలసిన నిధులను, కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు అప్పుగా కాకుండా నష్టపరిహారంగా ఇవ్వాలి. ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు నష్టపోయిన రైతాంగాన్ని అప్పుడే ఆదుకోవడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఎకరానికి రు. 650 నష్ట పరిహారం అయితే అది కౌలుదారుకు కాకుండా భూస్వామికి ఇస్తున్నారు. రైతులను ఆదుకోనే చిత్తశుద్ధి ప్రభుత్వానికి ఉంటే అన్ని రకాల అప్పును రద్దుచేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి. లేకపోతే కనీసం 5 సంవత్సరాలు వాయిదా వేసి తిరిగి అప్పును ఇస్తే, రైతులు, వరి, చెరుకు, వేరుశనగ, కొబ్బరి, అరటి తోటలకు లోన్ ఇచ్చి అందులో 30 శాతం సబ్సిడీ కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చెరిసగం భరించుకొంటే మిగిలిన 70 శాతం రైతులు తీర్చుకోవడానికి అవకాశం వుంది. తమలపాకు, అరటి, చెరుకు, నిమ్మ తోటలకు ఎకరానికి రు. 15 వేలు లోన్ ఇస్తూ ఈ సూచనను పాటించవలసిన అవసరం ఉంది. పంటల భీమా పథకం పెద్ద బోగస్లాగా తయారయింది. రకరకాల కుంటిపాకులతో రైతులను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. తోటలకు ఇన్ సూరెన్స్ లేదు. ఒక్క వరికి మాత్రమే కాకుండా ప్రీమియంతో సంబంధంలేకుండా అన్ని పంటలకు ధీనిని వర్తింపజేయాలని కేంద్రానికి సూచించినప్పుడే ఉపయోగం

వుంటుంది తప్ప ఒక్క వరికే ఇవ్వడం వలన ఇది కేవలం రైతు నోట మట్టిగొట్టే పథకంగా తప్ప ఇతరత్రా ఉపయోగం లేకుండా పోయింది. అందువలన కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తెచ్చి అన్ని రకాల పంటలకు ప్రీమియంతో సంబంధం లేకుండా ఇస్తే బాగుంటుంది. డైరీఫారాలు, కోళ్లఫారాలు మొదలైన వాటికి కోట్ల రూపాయల నష్టం జరిగింది. తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో ప్రభుత్వ ఆస్తులతో పాటు పెద్ద రైతుల నుండి రైతుల వరకు నష్టపోయి రోడ్డున పడ్డ పరిస్థితి వుంది. అన్ని వర్గాల ప్రజలు తుఫానుకు గురయ్యారు. వీటికి వెంటనే ఇన్సూరెన్స్ వచ్చే ఏర్పాట్లు చేయాలి. మొత్తం నష్టాన్ని ఖచ్చితంగా ఎస్టిమేట్ చేసి ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్రంపై వత్తిడి తెస్తే మాఫార్టీ తరపున ముఖ్యమంత్రిగారికి అన్ని రకాలుగా సహకరించడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. మొన్న తుఫానులో మా పార్టీ తరపున ఎం. పిలుగానీ, ఎం.ఎల్.ఏలుగానీ అనేక జిల్లాలకు వెళ్లి పరిశీలించడమే కాకుండా వారికి తక్షణ న్యాయం జరిగేలా అటు పార్లమెంట్ లోను, ఇటు శాసన సభలోను ప్రయత్నంచేస్తున్నాము. తుఫాను సంభవించిన ప్రాంతాలలో ఎక్కడైతే అక్రమాలు జరిగాయని కంప్లయింట్స్ వచ్చాయో వారికి తక్షణ సహాయం చేసి బాధితులను ఆదుకోవలసి వుంది. ఎక్కడైతే అధికారులు నిర్లక్ష్యం చేసి అవకతవకలు చేశారో వారిపై వెంటనే యాక్షన్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. తూర్పు గోదావరి జిల్లా నుండి వచ్చిన ఒక రైతు ఇక్కడ నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. ఎన్నో రైతు సంఘాలు, కమిటీలు ఆందోళన చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం దీనిని అర్థంచేసుకొని, సీరియస్ గా సిన్సియర్ గా ఈ రైతాంగాన్ని ఏ విధంగా ఆదుకోవాలి, ఏ విధమైన రాయితీలు ఇవ్వాలనేది ఆలోచించి, దానిపై ఒక ప్రణాళిక తయారుచేస్తే పార్టీ వివక్షత లేకుండా అంతా కలిసికట్టుగా పనిచేయకపోతే రైతులు మనలను ఊమించరు. రైతులు కన్నెర చేస్తే గతంలో అనేక ప్రభుత్వాలు గడగడలాడాయి. ఎన్నో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రైతులను మోసం చేస్తూ వచ్చాయి. ఈ ప్రభుత్వం ఆ విధంగా కాకుండా రైతులను ఆదుకోవడానికి ముందుకు రావాలని కోరుతున్నాను. ఆమేరకు కొన్ని సలహాలు ఇవ్వదలిచాను.

అన్ని రకాల పంటలకు వెంటనే లోన్లు ఇవ్వాలి. లోన్ లో 30 శాతం సబ్సిడీ ఇచ్చి ఇది కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సమానంగా భరించాలి. మత్స్యకారులకు పడవలు ఇప్పించడానికి కూడా ఇదే పద్ధతి అవలంబించాలి. అన్ని రకాల పంటలకు ఇన్సూరెన్స్ ఇవ్వాలి. పాత అప్పులు మాఫీ చేసి వెంటనే కొత్తగా లోన్లు ఇవ్వాలి. ఈ విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకొని రైతులకు ప్రయోజనం కలిగేలా చూడాలి. వారు ఇప్పటికే ఆందోళనలో వున్నారు. ఈనాడు తుఫాను బాధిత ప్రాంతాలయిన కర్నూలు, అనంతపూర్, తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో చాలామంది పేద రైతులకు మీరిచ్చే రాయితీలు చాలడంలేదు. నష్ట పరిహారంకూడా చాలడంలేదు కాబట్టి దానిని కూడ

ఇతోధికంగా పెంచాలి. నష్టపరిహారం కూడా భూస్వామికి కాకుండా ఆ భూమి సాకుచేసే రైతుకే చెందేటట్లుగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆ మేరకు మీ అధికారులకు ఆదేశాలు ఇచ్చి వారిని అదుకోవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆవిధంగా తగు చర్యలు తీసుకొంటే మాఫియా అన్ని విధాలుగా సహకరించడానికి సిద్ధంగా ఉంది. అదే సందర్భంలో ఉ. కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంచేస్తే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి దావలసిన గ్రాంట్లు కానీ, 11.20 సహాయంకానీ రాకపోతే, సహించేది లేదు. రాజ్యాంగబద్ధంగా, న్యాయబద్ధంగా మనకు ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల కలిగిన నష్టానికి దావలసిన నష్టపరిహారాన్ని వారు ఇవ్వ వలసిన అవసరం వుంది. మనం దానిని రాబట్టుకోవాలి. మా పాట్లీ ఎం.ఎల్.ఏ.లం అసెంబ్లీ లోపల, బయట కూడా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెనుక ఉంటాం. మీరు సీరియస్గా ప్రయత్నంచేస్తే, ఎంతో కొంత మేరకు రైతాంగానికి వాటిల్లిన నష్టాన్ని పూడ్చుకోగలమని తెలియజేస్తూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈరోజు ప్లడ్ ఎస్టేట్ ఏరియాలమీద రిలీఫ్ ఆఫరేషన్ల మీద ఏర్పాటుచేసిన సమావేశంలో చర్చ జరుగుతోంది. అయితే మేము చాలా ఆశించాము. ప్రధాన ప్రతిపక్షం, కాంగ్రెస్ సి.ఎల్.పి. లీడర్ నుంచి చాలా మంచి సలహాలు వస్తాయి, కన్స్ట్రక్టివ్ ఐడియాలు ఇస్తారని ఆశించాము. అయితే కేవలం ముఖ్యమంత్రి రాజీనామా ఇచ్చేస్తే సరిపోతుందని చెప్పడం విచారకరమైన విషయం. ముఖ్యంగా అక్టోబరు 18, 19 తేదీలలో వర్షాలు అధికంగా కురిసినందువల్ల ప్రకాశం, నెల్లూరు, కడప జిల్లాలో ల్యాండ్ ఎరోజన్, శాండ్ కేస్ట్రు జరిగాయి. అధికంగా ప్రాణ నష్టం సంభవించింది. అధ్యక్షా, మాకు 3 మండలాలలో- ప్రకాశంజిల్లా సి.ఎస్ పురం మండలంలోని సీతారాంపురంలోను, నెల్లూరు జిల్లాలోని ఉదయగిరి వద్ద, కడప జిల్లాలోని పోరు మామిళ్ల వద్ద ఒకే ప్రదేశంలో వర్షం కాన్సన్ ట్రేట్ అయి ఒక సంవత్సరంలో కురవవలసిన వర్షం 24 గంటలలోపు కురిసినందువల్ల, ప్లడ్ విపరీతంగా వచ్చింది. 20వ తేదీ ఉదయం చిన్న వాగులు, పంకలు పైతం 24 గంటలు మమ్మల్ని దాటనివ్వలేదు. కనీసం చిన్న పంక కూడా దాటాలంటే దాటలేని పరిస్థితి ఉంది. 25వ తేదీ, ఉదయం పామూరు గ్రామం పోయి, అక్కడ లోకల్ బ్యాంకు బ్రీచ్ అయినందువల్ల మోటారు బైకు మీద పోయి మోపాడు రిజర్వాయరుకు వెళడం జరిగింది. యాక్చువల్గా మోపాడు రిజర్వాయరు తెగిందని అనుకున్నాము. గౌరవనీయ సి.ఎల్.పి. లీడరు జనార్దన్ రెడ్డిగారు చెప్పారు. మోపాడు రిజర్వాయర్ బ్రీచ్ అయిందని చెప్పడం సత్యదూరమైన విషయం. సభను, సభ్యులను తుప్పుదోవ పట్టించే విధంగా చెప్పారు. అది కనుక తెగి ఉంటే 50,000 మందికి తక్కువ కాకుండా చనిపోయేవారు. 1975లో మోపాడు రిజర్వాయరు కంప్లీట్ అయింది. 1979 డిసెంబరు 12వ తేదీన

హాస్ సీట్ సర్ప్లస్ వాటర్ వచ్చింది. తరువాత 1990 వరకు - ఈ మధ్యలో 5 సార్లు సర్ప్లస్ వచ్చింది. అటుగు మీద 12 అడుగుల ఎత్తున కట్ట నిలబడడం విచిత్రమైన విషయం, అదృష్టం కూడా. హైవే మీద కూడా చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి. తెగలేదు అంటే ప్రకృతి ఒక విధంగా కరుణించింది. కనీసం 10 కి.మీ.చో.న విండ్ స్పీడ్ గా వున్నా కూడా 50,000 కాదు కనీసం లక్ష మంది చనిపోయేవారు. అంత అధిక వర్షపాతంలో కూడా రిజర్వాయరు చెక్కు చెదరలేదు. కారణం, గాలులు లేవు. సి.ఎల్.పి. లీడరు గారు వచ్చి చూశామని అన్నారు రిజర్వాయరును. ఆయన ఇంకా కొన్ని చెప్పారు. హైదరాబాదు వచ్చి పేపర్లలో స్టేట్ మెంట్లు ఇచ్చారు. మోపాడు రిజర్వాయరుకు క్రెస్ట్ గేట్లు ఎత్తలేదని, కనిగిరి శాసన సభ్యుడు కాళిరెడ్డి చేపలు పట్టినందువల్ల గేట్లు ఎత్తలేదు, అందువల్ల చాలా నష్టం సంభవించిందని చెప్పారు. అసలు చేపపిల్లలు పట్టుకొని సంపాదించింది ఎవరు. కాంగ్రెస్ పార్టీ మాజీ శాసన సభ్యుడు రు.1.30 కోట్ల విలువైన చేపలు పట్టుకొన్నాడు. వారి కంట్రోల్ లోనే వుంది. పెద్దలు కోదండ రెడ్డిగారి పేరు కూడా వచ్చింది. కనీస వాస్తవాలు తెలుసుకోకుండా చాలా దారుణమైన ఆరోపణలు చేయడం చాలా బాధ కలిగించే విషయం. నేను కనీసం ప్రెస్ స్టేట్ మెంట్లు కూడా ఇవ్వడానికి అవకాశం లేకుండా 24 గంటలు అక్కడ ఉండిపోయాను. కొన్ని పేపర్లలో ఇచ్చాము. 'హైకోర్టు సీటింగ్ జడ్జీతో న్యాయవిచారణకు మేము సిద్ధం. చేపలు ఎవరు వేశారు అనేది ఎంకైరీ చేయించండి. అసలు లేని క్రెస్టు గేట్లు ఎలా ఎత్తుతారు? అది పెద్ద అలుగు.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- నేను, జనార్దన్ రెడ్డి గారు, గాదె వెంకట రెడ్డి గారు, మా పార్టీ తరుపున ఆ ప్రాంతం వెళ్లాము. ఆ ప్రాంతం విజిట్ చేసిన తరువాత కొత్తపల్లి గ్రామం దగ్గర కూడా చూశాం. గ్రామస్థులు ప్రజలవద్దకు పాలన సందర్భంగా కంప్లయింట్ చేశారు. మట్టి ఎత్తుకుపోయారు. దీనిని కట్టాలని చెప్పారు. మేము గేట్లు ఎత్తలేదని అన లేదు. కాళి రెడ్డిగారు సరిచేసుకోవాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అసలు గేట్లు లేవక్కడ. నేను రాళ్లపాడు గురించి చెప్పాను.

శ్రీ ఎం. కాళిరెడ్డి:- అక్కడ గేట్లు గురించి పేపర్లలో వచ్చింది. ఆ విధంగా పేపర్లలో వచ్చిన విషయం నాకు చాలా బాధ కలిగించింది. గాదె వెంకటరెడ్డి గారు కూడా చెప్పారు. ఈ విధంగా ఇక్కడ కూర్చుని పేపర్లలో స్టేట్ మెంట్స్ ఇస్తే ఎట్లా? మానియోజకవర్గ ప్రజలకు తెలుసు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అదృశ్య, దీని విషయంలో క్లియర్ గా మెంబర్స్ మేము చెప్పలేదని చెప్పారు. వారు జనార్దనరెడ్డి గారు, కోదండరెడ్డి గారు హైదరాబాదు వచ్చి

చెప్పారని చెప్పారు. ఏ పేపర్‌లో వచ్చిందో మాకు తెలియదు. అసెంబ్లీలో ఆ విధంగా స్టేట్‌మెంట్స్ చేయలేదని చెప్పిన తరువాత కూడా మీరు చెప్పారని కాంట్రావర్సీగా ఎంటర్ కావడం మంచిది కాదు. కాశిరెడ్డిగారు ఎక్కువగా మాట్లాడరని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి:- పేపర్‌లో వచ్చింది కాబట్టి నేను చెబుతున్నాను. అంత భయంకరమైన వర్షం నచ్చినప్పుడు ఏ చెరువు కట్టలూ ఆగవు. రాళ్లపాడు రిజర్వాయరు గురించి పెద్దలు చెప్పారు. ఆ రిజర్వాయరుకు మోపాడు ఫ్లడ్ వాటర్ 2 లక్షల క్యూసెక్కుల నీరు వచ్చింది. నక్కలగండి తదితర ప్రాంతాల నుండి దగ్గర దగ్గర మూడున్నర లక్షల క్యూసెక్కుల నీరు రాళ్లపాడు రిజర్వాయరు మీద పడింది. కాని రాళ్లపాడు రిజర్వాయరు కెపాసిటీ 1.10 లక్షల క్యూసెక్కులు. 8 గంటలు సర్ప్లస్ అయిన తరువాత, కట్ట మీద 5, 6 అడుగుల ఫార్మ్ అయిన తరువాత బ్రీచ్ వచ్చింది. బంగారంతో కట్టినా ఉండదు. తరువాత ఫ్లడ్ వచ్చి మోపాడు రిజర్వాయరుకట్ట తెగిందన్న భ్రమతో భయపడి ఆ రాత్రి 11.00 గం.ల ప్రాంతంలో కొత్తపల్లి గ్రామస్థులు మెరక ప్రాంతానికి పోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో వెళ్లడం చేత, అటుగు స్రవాహం ఉదృతంగా ఉండడంతో ఆ దురదృష్టకరమైన పరిస్థితి సంభవించింది. అదే రోజు కలెక్టర్‌ని బ్రాన్స్‌ఫర్ చేయమని ఉ. శాసనసభ్యులు కానీ, మంత్రులు కానీ, ఎవరూ చెప్పలేదు. 20వ తేదీన 11.30 సాయంత్రం 5 గంటలకు నెట్‌లో మాట్లాడినా నామొర జిల్లా అధికారులు ఆలకించలేదు. 6 గంటలకు మార్కెటింగ్ మినిస్టర్ రమేశ్వరెడ్డి వస్తూ ఉంటే, నా మాటలు వినడంలేదని చెప్పాను. అక్కడ నేషనల్‌హివావే బ్రీచ్ అయినందున వారు అటు వస్తూ ఉంటే నేను వారిని ఆపి నెట్‌లో చెప్పిస్తే అది కూడా వారి చెవికి ఎక్కలేదు. రాత్రి 8 గంటలకు నేను మా యం.పి.టి.సి మెంబరు నారాయణరెడ్డి గారు కన్‌ఫార్మ్ చేసుకొన్నాము. అక్కడ ఆరు మంది ప్రాణాలకు తెగించి వాగుల్లో దిగి శవాలను చూసారు. బలిజపాలెంకి టెలిఫోను లైన్లు ఉన్నాయి. 150 మంది ఎస్.సిలు, 36 మంది రెడ్లు, 14 మంది యానాదివారు చనిపోయారని క్లియర్ గా నెట్‌లో అక్కడ పోలీసు స్టేషన్‌కి చెప్పాము. జిల్లా మొత్తం వినపడేటట్లు చెప్పాము. అప్పుడు ఓంగోలుకి ఫోన్ దొరికింది. హనుమంతరావుగారితో మాట్లాడాము. రెడీగా ఉండమని వారు చెప్పారు. 3 గంటలకు పాపూరుకు వెళ్లి రావడం జరిగింది. అక్కడ ఎన్‌ట్రన్స్ అనేది లేదు. ఫార్స్టో వారి వెహికల్‌లో స్పాట్‌కి చేరుకున్నాము. 21వ తేదీ శవాలతో గడిపాము. ఆ పరిస్థితిలో ఏ రాజకీయం లేదు. అక్కడ బాధితుడికి అదనంగా ఇంకో వ్యక్తికి చెప్పుకుంటే ఇంకా వస్తుందనే రాజకీయం లేదు. అటువంటి పరిస్థితిలో అక్కడ అన్ని కులాల వారు కలిసి వారి ఎదురుగా కొట్టుకుని ఫోయినవారి పేర్లు చేప్పారు. 173 మంది చనిపోయారు. వెంటనే రిలీఫ్ ఆపరేషన్ ప్రారంభమయ్యింది. తరువాతనే రాజకీయాలు

ప్రారంభమయినాయి. ఒక ప్రైవేట్ కార్లో కొంత మందిని తీసుకొనిపోయి వారికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చారు. ఇక్కడ హైదరాబాదు నుండి కాంగ్రెస్ నాయకులు జనార్దన్ రెడ్డిగారు, వెంకటరెడ్డిగారు వచ్చినప్పుడు ఈ విధంగా చెప్పుమని ట్రైనింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన బియ్యం అవన్నీ పెట్టుకొని మా వరకూ రాలేదని ఒక వ్యక్తిచేత చెప్పించడం జరిగింది. ఆ వ్యక్తి ఎవరని అంటే, 1990లో తుఫాను వచ్చినప్పుడు, కొత్తపల్లి దళితులకు ఇళ్లు మంజూరయితే, అక్కడ ఇనుము, సిమెంట్ కాజీసిన చిన్నయ్య అనే వ్యక్తే. ఆ వ్యక్తి మాటలకు విలువ ఇచ్చారు. మాకు ఎంతో భాధ కలిగింది. మేము అహోరాత్రులు తిరిగాము. పత్రికలలో ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్స్ చూస్తే అవి ఎంతో భయంకరంగా అనిపించాయి. మా జిల్లాలో ఈనాడు విలేఖరి మరీ భయంకరంగా వ్రాస్తారు. మేము ఈ విధంగా తిరుగుతూ ఉన్నాము. ఖండించే స్థితి లేదు. ఈ విధంగా ఆరోపణలు చేస్తూ ఉంటే ఎలా? దీనిని రాజకీయం చేయవద్దని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అందరూ మానవతా దృక్పథంతో ఆలోచించాలి. పార్టీ పరంగా చేసానని ఎవరయినా నిరూపిస్తే నేను రాజీనామా చేస్తాను. ఇటువంటి విషయాలను ప్రస్తావించి ఎందుకు కాలయాపన చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఎక్కడైనా వన్ పైడ్గా పార్టీపరంగా చేస్తున్నామని అంటే నేను రాజీనామా చేస్తాను. అందరినీ బాధితులుగా చూడడం జరిగింది. పార్టీ పరంగా చూడలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు 23వ తేదీన రావడం జరిగింది. వారు రావడంతోనే స్పందించి చనిపోయినవారికి లక్ష రూపాయల చొప్పున చెల్లిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. కుటుంబంలో 10 మంది చనిపోతే పది లక్షల రూపాయలు చెల్లించడం జరిగింది. ఇంతవరకూ ఏ ముఖ్యమంత్రి కూడా అలా స్పందించలేదు. ప్రతిపక్షనాయకులు హర్షించారు. రాజకీయంగా మాట్లాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇక్కడ మాట్లాడు తున్నారు. వాస్తవాలను వారిని మాట్లాడమనండి. రెండవసారి ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా ఉరవపాడు వచ్చి ఎక్కడైనా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయా అని అడిగారు. గాదె వెంకటరెడ్డిగారు కూడా అక్కడ ఉన్నారు. తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో పరిస్థితి దురదృష్టకరం. సి.ఎస్. పురం మండలంలో తుఫాను మొత్తం 36 జిల్లాలను కవర్ చేసింది. ఒక్క ఎకరానికి లక్ష రూపాయలు పెట్టినా అది చాలని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అటువంటి వారిని ఎలా ఆదుకోవాలి, ఎకరానికి ఎంత ఇవ్వాలి, ఏ విధంగా రిలీఫ్ వారికి ఇప్పించాలి అనే విషయం గురించి ఐడియా ఇవ్వమనండి. ముఖ్యమంత్రిగారు తగు చర్యలు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కేంద్రంతో మాట్లాడో, పోట్లాడో ఏదో విధంగా రిలీఫ్ ఆపరేషన్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల పరిస్థితి తలచు కుంటే మరీ బాధగా ఉంది. అన్నం పెట్టే అన్నపూర్ణ చెయి కాలినట్లు అయింది. దారుణంగా నష్టం జరిగింది. అక్కడ హెలికాప్టర్ ప్రయాణించడానికి అవకాశం లేని స్థితితోకూడా ముఖ్యమంత్రిగారు రిస్కు

తీసుకొన్నారు. 23వ తేదీ మోపాడు వచ్చినప్పుడు అక్కడ ఆలస్యం అయి, కందుకూరు వెళ్లాలంటే చీకట్లో దిగడానికి వీలు లేని పరిస్థితిలో పైలెట్ భయపడినా డేరుగా రిస్కు తీసుకున్నారు. అక్కడ ప్రజల దగ్గర ఉండి మారల్ సపోర్ట్ ఇచ్చినటువంటి ముఖ్యమంత్రిని విమర్శించకూడదు. ఏ ముఖ్యమంత్రి ఈ విధంగా సాహసం చేయలేదు. తూర్పు, పశ్చిమ గాదావరి జిల్లాల్లో 17వ తేదీ వరకు దగ్గర ఉండి ప్రజలను ఓదార్చారు. ముందుగా కావలసినది మెంటల్ స్టేబిలిటీ, కాన్ఫిడెన్స్ క్రియేట్ చేయడం. దాని కోసం కృషి చేయాలి. చనిపోయిన వ్యక్తికి లక్ష రూపాయలు కేటాయించారు. రు.85,000/- ఫిక్స్ చేశారు. రు.15,000/- నగదు రూపంలో ఇచ్చారు. అక్కడ కాంగ్రెస్ లోకల్ నాయకులు మొత్తాన్ని కాజేయాలని చూస్తే బాధితులు షాక్ లో ఉన్నారు. ఆ స్థితిలో ప్రభుత్వం సమయస్ఫూర్తితో రు.85,000/- ఫిక్స్ చేశారు. తూర్పు, పశ్చిమ గాదావరి జిల్లాల్లో ఈ విధంగా సహాయ కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. అంతకుముందు 10 కిలోల బియ్యం ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు 25 కిలోల బియ్యం ఇచ్చారు. మెరైన్ విలేజ్ లో 25 కిలోల బియ్యం చొప్పున ఇవ్వడం జరిగింది. గతంలో దెబ్బతిన్న ఇంటికి రు.500/- ఇచ్చారు. ప్రస్తుతం రు.1000/- ఇచ్చారు. క్రాప్ దెబ్బతింటే హెక్టార్ కి రు.200/- చొప్పున అప్పుడు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు రు.625/- చొప్పున ఇస్తున్నారు. ఈ విధంగా ప్రతి విషయంలో ప్రతి ఒక్కరిని ఆదుకునే చర్యలు చేపట్టారు. మన రాష్ట్రం దాదాపు రు.600 కోట్లు కేంద్రానికి బకాయి పడింది. దాదాపు 50 లక్షల కొబ్బరిచెట్ల మొవ్వలు విరిగిపోయి అవి తిరిగి జీవించే స్థితిలో లేకుండా ఉన్నాయి. ఇసుక మేటలు ఐదారు అడుగులు వేసినా, రిక్లమేషన్ చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్న ఆ భూములకు ప్రత్యమ్నాయంగా, ప్రభుత్వం భూములను ఏర్పాటు చేయడం లేదా వారికి ల్యాండ్ పర్చేజ్ చేయడమో ఏదో కార్యక్రమం చేయాలి. లేనట్లయితే ఆ షాక్ నుండి రైలాంగం కోలుకోలేదు. అటువంటి వారిని ఐడెంటిఫై చేసి, కాంప్రహెన్సివ్ సర్వే జరిపి వారిని ఆదుకోడానికి అవకాశం ఉంది. అందరూ సమ్మెక్కడా పోరాటం చేయాలని ప్రతి పక్షనాయకులందరిని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఈ మధ్య పేపర్ లలో వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు, రోశయ్యగారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రి బాగానే పనిచేస్తున్నారని స్టేట్ మెంట్స్ ఇచ్చారు. కేంద్రం కూడా సహాయాన్ని అందించాలని అన్నారు. కానీ శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి గారు మరో రకంగా మాట్లాడుతున్నారు. మనం అందరం కలసికట్టుగా పనిచేసి కేంద్రంతో సంప్రదించి సహాయాన్ని పొందితే బాగుంటుంది. అవసరమైతే సైక్లోన్ రిలీఫ్ ఆపరేషన్స్ పైర అదనంగా పన్ను చేసి బ్యాంక్ కలెక్షన్ చేస్తే గానీ డబ్బు రాదు. ఈ విధంగా కొందరు ప్రభుత్వంపై ఆరోపణలు చేస్తూ మాట్లాడుతుంటే అప్పు ఇచ్చే వారు కూడా ఇవ్వరు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంకా చొరవ తీసుకొని సి.ఎం. రిలీఫ్ ఫండ్ కి ఇంకా ఎక్కువ నిధులు వచ్చేట్లు ప్రయత్నించేయాలి. ప్రతి ఒక్కరం కలసికట్టుగా పనిచేసి కృషి చేస్తే

మనం ప్రస్తుతం ఉన్న విపత్కర పరిస్థితుల నుంచి బయట పడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. గత 150 సంవత్సరాలలో ఇంత తీవ్రంగా ఎన్నడూ తుఫాను రాలేదు. గతంలో ఉన్న రికార్డును ఎక్స్‌ట్రా అయిపోయింది. ఈ సమస్యపై రాజకీయాలకు తావు లేకుండా అందరం కలసి కట్టుగా శ్రమించి ప్రజావీకాన్ని ఆదుకొని సేవ చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

ఉ. శ్రీ ఎ.జె.వి. బుచ్చి మహేశ్వరరావు(అల్లవరం):- అధ్యక్షా, నవంబరు 6వ తేదీన 11.40 వచ్చిన భయంకరమైన తుఫాను తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలను ఏ మేరకు నాశనం చేసిందో మీకందరకు తెలుసు. ఈ రెండు జిల్లాలు ఆంధ్రప్రదేశ్‌కి చక్కని ఆహారం అందించే జిల్లాలుగా ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి ప్రసిద్ధి చెందాయి. కాని, మూడు రోజులు వీచిన పెను గాలుల వల్ల ఈ జిల్లాల దశనే మార్చి వేసి సమశానవాటికగా చేసిన తీరు మీకు చెప్పతున్నాను. 6వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలనుంచి 11 గంటల వరకు వీచిన గాలులవల్ల అందాల సీమగా పేరు గాంచిన కోనసీమ సమశానవాటికగా మారింది. ఆ భయంకర తుఫాను గాలులవల్ల అక్కడ ఉన్న ప్రజలు ఇబ్బందులకు గురైనారు. పక్కా ఇళ్లు, పెంకుటిళ్లు, స్లాబ్‌తో కూడిన ఇళ్లు పాడైపోయిన పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నాయి. ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి పెంచిన కొబ్బరి చెట్లు విరిగి ఇళ్లపై పడడం వల్ల, భయంకరమైన గాలులవల్ల అపార నష్టం సంభవించింది. ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి పెంచుకొన్న కొబ్బరి మొక్కలు పోవడంతో మాజీవితాల్లో వెలుగునికోల్పోవడం జరిగింది. వెలుగు తిరిగి ఎప్పుడు వస్తుందా అని ఎదురు చూస్తున్నాము. ఈ నాడు ప్రసంగించిన సి.ఎల్.పి నాయకుడు కోనసీమను ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వానికి సూచనలు చేస్తారని అనుకున్నాము. కాని ఆయన సూచనలు చేయకుండా రాజకీయాలు మాట్లాడిన పరిస్థితి దురదృష్టకరమని తెలియజేస్తున్నాను. అటు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, ఇటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తగు సూచనలు చేసి నిధులు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తారని అనుకున్నాము. కాని, ఆయన ముఖ్యమంత్రి రాజీనామా చేయాలని, ఎం.ఎల్.ఎ.లు రాజీనామా చేయాలని కోరడం సిగ్గు చేటని చెప్పుతున్నాను. ఆ రోజు వీచిన గాలులకు వరి పంట సర్వనాశనం అయింది. ధాన్యం పొలాలలో రాలిపోయిన పరిస్థితి ఉంది. కొబ్బరి చెట్లు కూడా సర్వనాశనమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కనీసం బయటకు వచ్చి వస్తువులను కొలుక్కివాలంటే కొనుక్కోలేని పరిస్థితి కోనసీమ ప్రాంతములో ఉంది. రెండు లక్షలకు పైన ఇళ్లు కూలిపోయిన పరిస్థితి ఉంది. మూడు లక్షల కుటుంబాలు దారుణంగా ఇబ్బంది పడిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. తుఫాను గాలులు సాయంత్రం వచ్చాయి కాబట్టే కొంత ప్రాణనష్టం జరిగింది. అదే రాత్రి 11 గంటలకు వచ్చి ఉంటే ఇంకా దారుణమైన పరిస్థితులు చూడవలసిన పరిస్థితులు ఉండేవి. సాయంత్రమే రావడం వల్ల సుదూర

ప్రాంతాలకు ప్రజలు చేరుకోవడం వల్ల కొంత ప్రాణ నష్టం తప్పింది. వెయ్యి మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. 1000 మంది మిస్సింగ్ అయినారు. మత్స్యకారుల తీర ప్రాంతాలలో ఇసుకతో గుడారాలు వేసుకొని సముద్రంలో చేపలు పట్టడానికి వెళ్లే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అటువంటి వారు కొంత మంది మరణించడం జరిగింది. గుట్టలు గుట్టలుగా, చనిపోయిన వారు సముద్రంలో కొట్టుకొని వస్తుంటే చూడలేని పరిస్థితి ఉండేది. భార్య, భర్తలు కాళ్ళు చేతులు కట్టుకొని మరణించిన పరిస్థితులను చూడాల్సి వచ్చింది. నేను స్వయంగా రిలీఫ్ కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నాను. సముద్రంలో కొట్టుకు వచ్చిన శవాలను పోలీసుల సహాయంతో తగుల పెట్టిన పరిస్థితి ఉండేది. అక్కడ వచ్చిన పెను గాలిల తుఫాను వల్ల ఒక కేరటంవచ్చి తాకడం వల్ల వారు మరణించడానికి కారణమైనది. బోలుసుతిప్ప అనే మత్స్యకార గ్రామంలో కుటుంబాలు కొట్టుకుపోయిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మన ముఖ్యమంత్రిగారు, తుఫాను వల్ల బీభత్సం జరిగిన నాలుగైదు గంటలకే ఆయా ప్రాంతాలను సందర్శించడం జరిగింది. వెంటనే రిలీఫ్ మెజర్స్ ప్రజలకు అందేట్లు అధికారులను ఆదేశించి చర్యలు గైకొన్నారు. దీనిని ప్రజలందరూ హర్షించారు. ఈ రాష్ట్రానికి ఎన్నో తుఫానులు వచ్చినా ఈ విధంగా ఏ ముఖ్యమంత్రి ఆదుకోలేదని వారు తెలియజేశారు. 25 కేజీల బియ్యం, 8 లీటర్ల కిరోసీన్, రెండు వందల రూపాయలు పెట్టి యుటెన్సిల్స్ కొనుక్కోడానికి ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఇలాంటి సహాయం చేసినట్లు కనిపించలేదు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు వరుసగా నాలుగు రోజులు అక్కడే ఉండి ప్రతి ఒక్క కుటుంబాన్ని స్వయంగా పలకరించిన విషయం మెచ్చుకోతగ్గది. ప్రజలను ఆదుకొన్న సునత శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుగారికే దక్కింది. బలహీన వర్గాల వారికి, అట్టడుగు వర్గాల వారికి మొట్టమొదటగా ఇళ్ల నిర్మించుకోడానికి, రిపేర్స్ చేసుకోవడానికి గాను వెయ్యి రూపాయల సహాయం చేసినందుకు కూడా వారు హర్షం ప్రకటించారు. అనంతరం వారు ఎంతో చక్కగా ఇతర కార్యక్రమాలు చేసుకొన్నారు. ఇక రైతు సోదరులు మాత్రమే మిగిలి పోయారు. పూర్తిగా పంటలు నాశనమైనాయి. వారు ముఖ్యమంత్రిగారు ఏ కార్యక్రమాలు చేస్తారా అని ఎదురు చూస్తున్నారు. దాదాపు 23 వేల కొబ్బరి చెట్లు వేళ్లతో సహా పడిపోయినవి ఉన్నాయి. 32 లక్షల 87 వేల కొబ్బరి చెట్ల మొవ్వ కుళ్లి పోయిన పరిస్థితి అక్కడ ఉంది. 50 లక్షల కోకోనట్ పోయిన పరిస్థితి ఉంది. వీరిని ఆదుకోవాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉంది. కోయర్ బోర్డుపైన, కోకోనట్ బోర్డుపైనా కూడా ఉంది. కొబ్బరి రైతులను ఆదుకోవాల్సిన బాధ్యత కేంద్రప్రభుత్వం పైన ఎంతైనా ఉందని చెబుతున్నాను. కోకోనట్ పైన వచ్చే ఆదాయం అంతా కోయర్ బోర్డు, కోకోనట్ బోర్డుకీ ఉంటుంది కనుక వారు కూడా బాధ్యత తీసుకొని చర్యలు చేపట్టాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ రైతులను ఆదుకోవాల్సిన బాధ్యత మనందరిపైనా ఉందని గుర్తుచేస్తూ పేద కుటుంబాలను తిరిగి నిలబడడానికి చర్యలు

తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈరైతులకు ఇన్సూరెన్స్ ఇవ్వవలసిన బాధ్యత సెంట్రల్ ఉ. గవర్నమెంట్ తీసుకోవాల్సి వుంది. అలాంటిది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ తుఫాను 11.50 వచ్చి పోయిన నెల తరువాత యిక్కడకు వచ్చి పరిస్థితులను కనుక్కుని యింకా ఆలోచనలు చేయడం విచారించ తగిన విషయం. కొబ్బరి చెట్లను పరిశీలించినట్లయితే చాలా బాధాకరంగా వుంది. చెట్లు మొవ్వలు వేసి విధంగా చేయాలంటే ప్రస్తుతం 20 రూపాయలు యిస్తున్నారు. ఆరోజు పరిస్థితి చూసినట్లయితే సమస్యను చక్కగా పరిష్కరించే అవకాశం వుండేది. ఇప్పుడు ఈ పరిశీలన చేయడం ఎంతవరకూ సమంజసం. చెట్లు మొవ్వలు వచ్చేలా చేయడానికి చాలా డబ్బును ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తున్నది. ఆ నాడు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుగారు పరిస్థితులను చూసి వున్నారు. వెంటనే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకున్నారు. కొబ్బరి తోటను సరిచేసుకునేందుకు, ఇతరత్రా పరిసరాలను బాగుచేసుకునేందుకు కావలసిన ధనాన్ని సమకూర్చాల్సి ఉంది. ఒక చెట్టును తొలగించి బాగు చేసుకునేందుకు 230 రూపాయలు యివ్వవలసి వచ్చింది. నేషనల్ ప్రోగ్రాముగా ఒక కొబ్బరి చెట్టుకొరకు 110 రూపాయలు మాత్రమే ప్రభుత్వం యిచ్చింది. ఈ పరిస్థితులలో వారికి చాలా నష్టం వచ్చింది. గవర్నమెంటు జి.ఓ. ప్రకారం 650 రూపాయలు యివ్వాలని వుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం 130 కోట్ల రూపాయల కొబ్బరి రైతాంగానికి యిచ్చింది. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో 500 కోట్ల రూపాయలు అవసరం అక్కడ వుంది. కనుక మనమంతా ఒక తీర్మానం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేయాలి. ఎరువుల సబ్సిడీ యిచ్చి వారికి సహాయం చేయమని కూడా అడగాల్సి వుంది. ఆ రైతులను ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వం కార్యక్రమాలను రీ షెడ్యూల్ చేయాలి. ఎందుకంటే ఈరైతులలో కొబ్బరి చెట్లకోసం అప్పులను తీసుకున్న రైతులు కూడా వున్నారు. ప్రస్తుతం వారి పరిస్థితి, అప్పులు తీర్చేదిగా లేదు. కనుక వారికి తిరిగి ధన సహాయం చేసి ఆదుకోవాలి. 1986లో శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు నరదలు వచ్చినప్పుడు రైతులందరినీ ఒకే దృష్టితో చూసి సహాయ సహకారాలు అందించారు. ఇప్పుడు కూడా అలాగే చేయాలని ఆయా రైతులను గుర్తించి విత్తనాలు, ఎరువులు సరఫరాలలో సబ్సిడీ యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముందుగా విత్తనాలకొరకు సహాయం అందించారు. అయితే మరల వచ్చిన తుఫాను మూలంగా విత్తనాలు కుళ్ళిపోయాయి. అలాంటివారి పరిస్థితి కూడా ఆలోచించవలసి ఉంది. అలాంటి వారికి ఉచితంగానీ, సబ్సిడీగా కానీ ఎరువులు సరఫరా చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. మా నియోజక వర్గంలో పరిస్థితి యిలాగే ఉంది. అన్ని రకాల రైతులను ఆదుకోవడానికి ప్రయత్నాలు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. చనిపోయినవారికి వెంటనే దహన కార్యక్రమాలు నిర్వహించేదుకుగాను 5 వేల రూపాయలు ఇచ్చారు. వ్యక్తిని గుర్తించిన తరువాతనే డబ్బులు యిచ్చే పరిస్థితి వుండేది. ఇప్పుడు అలా కాకుండా వెంటనే

దహన కార్యక్రమాలు నిర్వహించేందుకు ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంది. అలాగే శవాన్ని గుర్తించడం జరిగినట్లయితే సంబంధీకులకు లక్ష రూపాయలను యివ్వడం జరిగింది. ఈ మధ్య రాజకీయనాయకులు శవ రాజకీయాలంటూ, రాజకీయంగా మాట్లాడుతున్నారు. ఇది చాలా దురదృష్టకరం. అక్కడ పరిస్థితులను వెంటనే మన మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రిగారు, తదితర ఎం.ఎల్.ఎలు, ప్రతిపక్ష నాయకులు సందర్శించి తగు సదుపాయాలు కలుగజేసిన విషయం మా నియోజకవర్గంలో వుంది. ఇది అందరికీ తెలిసినదే. అధికారులందరూ కూడా తగు సమయంలో ఆయా గ్రామాలను చేరుకొని సకాలంలో తగు చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. గ్రామాలలో ధిక్కు తోచకుండా వున్న పరిస్థితులలో ఐ.ఎ.ఎస్ అధికారులు, ఇతర అధికారులు వచ్చి తగు విధంగా కృషి సల్పిన సందర్భం నాకు యిదొక్కటే కనిపిస్తున్నది. అందుకు వారందరికీ నా కృతజ్ఞతలు. ఇళ్లు కోల్పోయిన వారికి కర్రలు, తాటాకులు వంటి సామాగ్రిని అందించి అధికారులు శ్రమదానం చేసిన సందర్భాలు కూడా వున్నాయి. వారందరికీ నా ధన్యవాదాలు. అయితే తుఫాను పీడిత ప్రాంతాలలో ఫ్లాట్ కలిగిన ఇళ్లను నిర్మించడం శ్రేయస్కరం. అందుకోసం స్వచ్ఛంద సంస్థలు ముందుకు వస్తున్నాయి. మన ప్రభుత్వం వేయి, రెండు వేల ఇళ్లను నిర్మించాలను కుంటోంది. అయితే విడివిడిగా కాకుండా స్వచ్ఛంద సంస్థలు, ప్రభుత్వం కలిసి పక్కా ఇళ్లను నిర్మించినట్లయితే ఆ ప్రాంతాల ప్రజలకు రక్షణ కల్పించినట్లవుతుంది. ఇందులో ఇందీరా ఆవాస యోజనను కూడా కలిపితే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వం ఈ నిర్ణయం తీసుకుని స్వచ్ఛంద సంస్థల సహాయ సహకారాలను సేకరించాలని కోరుకుంటున్నాను. తీర ప్రాంతాల వారు జాలర్లు చాలా మంది మరణించారు. ఆ మత్స్యకారులు కొన్ని చోట్ల కుటుంబాలకు కుటుంబాలు అజాలేకుండా పోయాయి. ఒక కుటుంబంలో 20 మంది చనిపోయిన వారున్నారు. అలాంటి పరిస్థితులలో మిగిలిన వారికి రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత మనకు ఎంతైనా వుంది. ఆనాడు తుఫాను బీభత్స పరిస్థితి తెలిసిన వెంటనే మన ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడకి వచ్చి సందర్శించి, పర్యటించి వచ్చినీరు సరఫరా చేసి, ఆయా ప్రాంతాలవారందరికీ పక్కా గృహాలను నిర్మించాల్సిందిగా ఆదేశించడం జరిగింది. బియ్యం సరఫరా చేశారు. దుస్తులు సరఫరా చేశారు. ఆత్మవసర, నిత్యవసర వస్తువులను అందరికీ అందేలా చేశారు. వాటర్ కొరకు బ్యాంకులను పంపడం జరిగింది. ఈ విధంగా చేసిన మొట్టమొదటి ముఖ్యమంత్రి మన చంద్రబాబు నాయుడుగారే. ఆయనను అభినందించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. తెల్ల కార్లు, పింక్ కార్లు అని లేకుండా ప్రతి మ. కుటుంబానికి 10 కిలోల బియ్యం ఇచ్చినటువంటి పరిస్థితి ఉంది. అలాగే 12.00 పెంకుటిల్లు, పూరి ఇల్లు అని లేకుండా అందరి ఇళ్ల నిర్మాణానికి 1000/-, 700/-, 200/- రూపాయలు ఇచ్చినటువంటి ఘనత మన ప్రభుత్వానికి దక్కిందని

సభా పూర్వకంగా తెలియచేసుకొంటున్నాను. ఈ రోజు మేము కొబ్బరి మొక్కను పాతుకొని మరల 7,8 సంవత్సరాల వరకు మొక్క చుట్టూ తిరగవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది. మాకు వచ్చే ఆదాయం ఏమీ లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు కొబ్బరి రైతులకు ఒక కార్యక్రమాన్ని తీసుకొని వెంటనే ప్రకటిస్తే రైతు సోదరులు అందరూ హర్షిస్తారు. అలాగే సహకార రుణాలు రీషెడ్యూలు చేసి కొత్త రుణాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఒక సంవత్సరం లేదా 6 నెలలు ఎవరైతే డబ్బులు కట్టుకుండా డీఫాల్ట్ అయ్యారో వారిని కూడా ఆదుకోవలసిన పరిస్థితి ఉన్నది. (క్రాస్ ఇన్సూరెన్సు) ప్రకటించి చిన్నవారు, మధ్యవారు రైతులు అనే భేదం లేకుండా పంట పండించే ప్రతి రైతును ఆదుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. చెరువులకు గండ్లు పడి, లక్షలాది రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టిన రొయ్యలకు, తెగులు వచ్చి చనిపోయినటువంటి పరిస్థితిలో వారు చాలా అయోమయ పరిస్థితిలో వున్నారు. ఇన్సూరెన్స్ ద్వారా ఆక్వాకల్చర్ను ఆదుకోవలసిన పరిస్థితి వుంది. మత్స్యకారు సోదరులకు బోటు సప్లయిచేస్తే తిరిగి వారికి జీవన భృతి గడపడానికి అవకాశం ఏర్పడే పరిస్థితి వుంది. అలాగే అరటి తోటల విషయం కూడా ఆలోచించాలి. వారికి తిరిగి 6 నెలల వరకు పంట వచ్చే పరిస్థితి లేదు. వారికి ఇన్సూరెన్స్ క్లెయిము ఉంది కాబట్టి వారికి కూడా అరటి వంటి ఇంటర్నల్ క్రాప్ కల వారికి సహకారం అందివ్వాలని మీ ద్వారా తెలియచేసుకొంటూ ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శేలవు తీసుకొంటున్నాను.

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరాజ్:- అధ్యక్షా, కోదండరాజ్ గారు, మాట్లాడినప్పుడు పత్రికల్లో ఆరోపణ చేసిన దాని విషయంలో ఆయన స్పష్టంగా చెబుతూ 'మేము అనలేదు అసలు పత్రికల్లో ఎలా వచ్చిందో' అన్నారు. అన్ని పేపర్లలో క్లీయర్ గా వచ్చింది. శ్రీ పి.జనార్దనరాజ్, శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ, శ్రీ కోదండరాజ్ గారు (ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్) పెట్టినట్లు క్లీయర్ గా వున్నది. రాళ్లపాడు, మోపాడు చెరువులకు గండ్లు పడడానికి తెలుగుదేశం పార్టీ వారి స్వార్థం కారణం అని చెప్పి ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సులో చెప్పారు. ఈ హాస్లో ఏమీ అట్లా అనలేదని, పత్రికలో రాలేదని కాశిరాజ్ గారిని పొగిడామని చెప్పి మళ్ళీ ఇక్కడ చెబుతున్నారు. ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్ కి సంబంధించిన అన్ని పేపర్ క్లీపింగు తమ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను, కాశిరాజ్ గారు మాట్లాడినప్పుడు ఇక్కడ ఖండించడం, బయట పత్రికల్లో చెప్పడం ఇది శాసన సభ్యులను అవమాన పరచడంగా ఉంది అని నేను తమ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. .

శ్రీ ఎం.కోదండరాజ్:- అధ్యక్షా, శ్రీ కాశిరాజ్ గారు మాట్లాడుతూ చాలా హుందాగా అనాడు నా పేరుతో పత్రికా ప్రకటన చేశాడని ఇది నాకు చాలా బాధగా ఉందనే

మాట వారు మాట్లాడి నప్పుడు వెలిబుచ్చారు. గాదె వెంకటరెడ్డిగారు, కాని, కన్నా లక్ష్మీనారాయణ గారు కాని, శ్రీ జనార్దనరెడ్డిగారు కాని అక్కడికి చేరినప్పుడు శ్రీ కాళిరెడ్డిగారు పేరు పెట్టి ఎక్కడ కూడా వారిని విమర్శించలేదు శాసన సభలో మేము చెప్పిన తరువాత కూడా మీరు దానిని రాసుకోచ్చి పత్రికల్లో ఇస్తారా అని చెప్పుతున్నారు. కాళిరెడ్డిగారి నియోజకవర్గంలో ఎవరైతే బాధితులు ఉన్నారో, ఎవరి ఇళ్లు అయితే కొట్టుకుపోయామో వాళకి గృహ వసతి కల్పించడానికి తీసుకొన్న కార్యక్రమం ఎడల వారికి మద్దతు పలికాము. కుల మతాలకు అతీతంగా ఇళ్లు కట్టాలని ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని చెప్పాము. మీరు ఆ రకంగా రాజకీయం చేయడం మా అభిమతం కాదు. మేము ఆ రకంగా మాట్లాడ లేదు.

శ్రీ కె.రామచంద్ర రాజు(ఉండి):- అక్టోబరు, నవంబరు నెలల్లో వచ్చినటువంటి తుఫాను గత 100 సంవత్సరాలలో ఎప్పుడూ కూడా రాలేదు. తుఫానులవల్ల రాష్ట్రంలో 11 జిల్లాలు పూర్తిగా నష్టపోవడం జరిగింది. రాష్ట్రానికి ఇంత నష్టం జరిగినప్పుడు గతంలో ఏ ముఖ్యమంత్రి కూడా తీసుకోనటువంటి నిర్ణయాలు తీసుకొన్నారు. రాయలసీమ జిల్లాలో వచ్చినటువంటి వరదలకు అలాగే తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో వచ్చినటువంటి తుఫానులో అన్ని వర్గాల వారికి అతి తొందరగా ఎవరూ నూపించనంతగా ఆందరికీ సహాయం చేయడం జరిగింది. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో నేలాది మంది చనిపోవడం జరిగింది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో వందలాది మంది చనిపోవడం జరిగింది. వీళ్ల ఆందరికీ కూడా ఇటువంటి విపత్తు జరిగినప్పుడు 4,5 రోజులలో ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించి వారికి కావలసినటువంటి వస్తువులు బియ్యం, కిరోసిన్, నూనె, పేద ప్రజలకు అందించడం జరిగింది. వార్డు (బ్రతకడానికి అవసరమయ్యే డబ్బు) కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఇన్ని కార్యక్రమాలు చేస్తే ఏ విధంగానూ ఆదుకోలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు రాజీనామా చేయాలని అంటున్నారు. 1990లో తుఫాను వచ్చింది. అప్పటి ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి.సింగ్ గారు వెంటనే రాష్ట్రానికి 83 కోట్ల రూపాయలు సహాయం అందించడం జరిగింది. పేద ప్రజల మీద మీరు కాల్పులు జరిపారు. అప్పుడు ఎవరన్నా రాజీనామా చేశారా? అటువంటి అన్యాయం ఎప్పుడు కూడా మన రాష్ట్రంలో జరగలేదు. ఇవాళ ప్రతి వ్యక్తి కూడా సహాయం అందించి చరిత్ర సృష్టించి ముఖ్యమంత్రిగారిని ఈ రకంగా రాజీనామా చేయమనడం న్యాయంకాదు. అది ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి కాదు అని నేను ఆందరికీ కూడా మనవిచేస్తున్నాను. ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి ముఖ్యమంత్రులను ఆందరిని పిలిపించి ఈ రాష్ట్రానికి సహాయం చేయాలని కోరుతూ వుంటే, ఇట్లా విమర్శించే పరిస్థితి ఇక్కడే వుంది. ఇవాళ ప్రపంచ దేశాలు అన్నీ కూడా చూస్తున్నాయి. నేలాది మంది చనిపోతే సహాయం చేయడానికి ఆందరూ

సిద్ధంగా వుంటే ఇక్కడ రాజకీయం చేసే సహాయం అందకుండా అడ్డుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయడం నాకు ఎంతో బాధగా ఉన్నది. అటువంటి విమర్శ రాష్ట్రంలో రాకూడదని మిమ్ములను అందరినీ కోరుతున్నాను. మా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ఒక లక్షా 86 వేల హెక్టార్ల పంట నష్టపోవడం జరిగింది. అలాగే 51 వేల హెక్టార్ల పండ్ల తోటలు నష్టపోవడం జరిగింది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో మెట్ట ప్రాతం, పల్లపు ప్రాతం, సమానంగా నష్టపోవడం జరిగింది. అలాగే సముద్రతీర ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి అన్ని చేపల చెరువులూ కాని, రోయ్యల చెరువులు కాని పూర్తిగా నష్టపోవడం జరిగింది. అలాగే చేనేత కార్మికులు కాని, మత్స్య కార్మికులు కాని పూర్తిగా నష్టపోవడం జరిగింది.

ఉ. కొన్ని వేల పశువులను నష్టపోవడం జరిగింది. ఈ నష్టాల బారినుంచి ప్రజలను 12.10 కాపాడాలంటే మనందరం కూడా సమైక్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తెచ్చి తక్షణ సహాయం అందేట్లు చూడవలసిన అవసరం వుంది. ఈ వేళ్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం అందించిన సహాయం కంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవందల కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి ప్రత్యేకంగా ఈ పేద ప్రజలందరినీ ఆదుకోవడం జరిగింది. ఈవేళ ఒక్క తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోనే పేద ప్రజల ఇళ్లకోసం 36 కోట్ల రూపాయలు - ఇంటికి వెయ్యి రూపాయల చొప్పున ప్రకటించడం జరిగింది. ఈ రోజున జరిగిన నష్టమెంతో స్పష్టంగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చూపించి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి నిధులను రాబట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ పరిస్థితులలో మనరెదరం సమైక్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తేవాలే కాని ఈ విధంగా విమర్శలు చేయకూడదు. ఏ విధమైన విమర్శలకు తావులేకుండా మనమంతా పేద ప్రజలకు సహాయాన్ని అందించవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఈ రోజున పేద ప్రజలు గానీ, రైతులు గానీ - అంతా శాసన సభ్యుల వైపు చూస్తున్నారు. శాసన సభలో ఏం చేస్తారా అని చూస్తున్నారు. ఏ రకంగా శాసన సభ్యులు తమను ఆదుకొంటారని ప్రజలంతా మన వైపు చూస్తున్నారు కాబట్టి ఈ రకంగా మనం విమర్శించుకోవడం సమంజసం కాదు. పూర్తిగా నష్టపోయిన 11 జిల్లాలలోని రైతులు తిరిగి రెండవ పంట వేసుకొనేందుకు వీలుగా వారికి రుణాలు ఇప్పించాలి. అయితే గతంలో రైతులకు 15 వేల రూపాయల చొప్పున మాత్రమే రుణం ఇచ్చే వారు. ఇప్పుడు అట్లా కాకుండా రైతులకు 40 వేల రూపాయల రుణం ఇచ్చేట్లు చూడాలి. ఆ రకంగా రిజర్వ్ బ్యాంక్ మీద వత్తిడి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే గతంలో పోల్చిచూస్తే అనేక రెట్లు పెరిగిన ధరలవల్ల ఈవేళ 15 వేల రూపాయలు ఏ మాత్రం సరిపోదు. పైగా రైతులకు విపరీతంగా నష్టం వచ్చిన దృష్ట్యా ఈ సహాయం సరిపోదు. అందువల్ల రెండవ పంటకు రుణాలు ఇచ్చేటప్పుడు 40 వేల రూపాయలు చొప్పున ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. ఇక మరొక విషయం ఏమిటంటే గతంలో తీసుకొన్న రుణాలను రీషెడ్యూల్ చేయడానికి వడ్డీ కట్టమంటున్నారు. అసలే దిక్కుతోచని పరిస్థితిలో వున్న

రైతులు వడ్డీని చెల్లించలేరు. అందువల్ల ఇప్పుడే వడ్డీ వసూలు చేయకుండా చూడాలి. అవసరమైతే 40 వేల చొప్పున రుణాలు ఇచ్చినప్పుడు అందులోంచి వడ్డీని మినహాయించుకొనే విధంగా అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. రైతులు పూర్తిగా నష్టపోయారు కాబట్టి వారికి ఈరకమైన సదుపాయం కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. సాధారణంగా డెల్టా ఏరియాల్లోని రైతులు ఇన్సూరెన్స్ కోసం క్రాప్ కటింగ్ చేస్తారు. మొన్న తుఫానుకు ముందు కొన్ని చోట్ల క్రాప్ కట్టింగ్ చేశారు. అయితే రైతులు పూర్తిగా నష్టపోయారు కాబట్టి ఆ క్రాప్ కటింగ్ ను లెక్కలోకి తీసుకోకుండా రెండు జిల్లాలలో కూడా పూర్తిగా ఇన్సూరెన్స్ వచ్చేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులకు హెక్టారుకు 650 రూపాయలు చొప్పున నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని గతంలో నిర్ణయించడం జరిగింది ఎప్పుడో 1984 లో ఎన్.టి.రామారావుగారు హెక్టారుకు 650 రూపాయలు చొప్పున నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. అయితే అప్పటికీ, ఇప్పటికీ ధరలు ఎన్నో రెట్లు పెరిగాయి. ఆనాడు యూరియా బస్తా ధర 60, 70 రూపాయలు ఉండేది. కానీ ఈనాడు కాంప్లెక్స్ ఎరువుల ధర విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. అలాంటి పరిస్థితులలో రైతులకు హెక్టారుకు కనీసం రెండువేల రూపాయల సబ్సిడీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ఈనాడు పండ్ల తోటలకు కూడా విపరీతమైన నష్టం సంభవించింది. తిరిగి ఈనాడు రైతులు పండ్ల తోటలను వేసుకొనే పరిస్థితి లేదు. తిరిగి పండ్ల తోటలు వేసుకొంటే మామిడి, జీడిమామిడి చెట్లుగాని కాపుకు రావాలంటే కనీసం 10 సంవత్సరాలైనా పడుతుంది కాబట్టి రైతులు అందుకు సిద్ధం లేక ప్రత్యామ్నాయ పంటలు వేసుకొంటున్నారు. అందువల్ల మెట్ట ప్రాంతాలలోని రైతులకు కరెంటు కనెక్షన్లు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మా జిల్లాలో 16 వందల పంపు సెట్స్ కు కరెంటు కనెక్షన్ కోసం రైతులు సుమారు ఆరుకోట్ల రూపాయలు దాకా కట్టారు. కాని ఇప్పటివరకూ కనెక్షన్లు ఇవ్వలేదు. వెంటనే వారందరికీ కరెంట్ కనెక్షన్లు ఇవ్వడమే కాక అదనంగా వెయ్యి కనెక్షన్లు ఇచ్చి మెట్ట ప్రాంతాలలోని రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇక పోతే మా జిల్లాలో డెల్టా ఏరియాలు ఉన్నాయి. అయితే ఈ తుఫానుకు మైనర్ (డ్రైయిన్) అన్నీ పూడిపోవడం జరిగింది. తిరిగి మైనరు (డ్రైయిన్)ను త్రవ్వకపోతే వర్షాలు వచ్చినప్పుడు మొత్తం పంటలు నాశనమయ్యే పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి మైనరు (డ్రైయిన్)ను త్రవ్వించాలని కోరుతున్నాను. 1990లో చెన్నారెడ్డిగారు ప్రపంచ బ్యాంక్ నుంచి రుణ సహాయం తెచ్చి మేజర్ (డ్రైయిన్)ను త్రవ్వించడం జరిగింది. అయితే తుఫాను వల్ల ఆ (డ్రైయిన్) గట్లు కూలిపోయి (డ్రైయిన్) పూడిపోవడం జరిగింది కాబట్టి అవసరమైతే మీరు తిరిగి ప్రపంచ బ్యాంక్ ను రిక్వెస్ట్ చేసి పూడిపోయిన (డ్రైయిన్)లోంచి పూడికను తీసివేసి ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాము. తుఫాను వల్ల పంటంతా నాశనమైపోయింది. అందువల్ల పచ్చిబియ్యాన్ని

కానీ, ఉప్పుడు బియ్యాన్ని గానీ రంగు మారిన ధాన్యాన్నిగానీ కొనుగోలు చేయడానికి నార్బును సడలింపకపోతే ఆ ధాన్యాన్ని కొనే పరిస్థితిలేదు. అందువల్ల వెంట్రూప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తెచ్చి రంగు మారిన ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేసే ఏర్పాటు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక పోతే ఆనాడు కాటన్ దొరగారు మా జిల్లాలో ఇరిగేషన్ కొరకు నిర్మించిన పంట కాలువలు మొదలైన కట్టడాలు అనేకం వున్నాయి. అయితే ఇప్పుడు అవన్నీ కూలిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. రహదారుల పరిస్థితి అట్లాగే ఉన్నది. కాబట్టి కూలిపోవడానికి సిద్ధంగా వున్న ఆనాటి కట్టడాలను పునర్నిర్మించడానికి ప్రపంచ బ్యాంక్ నుంచి నిధులు మంజూరు అయ్యేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. అట్లాగే డ్రెయిన్స్లో ఔట్ఫాలోస్టాయిన్స్ అన్నీ బీటులు పడిపోయి వున్నాయి. వాటిని బాగుచేసేటందుకు కూడా ప్రభుత్వం నిధులు మంజూర్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే పశ్చిమగూడావరి జిల్లాలో పెద్ద రిజర్వాయరు తమ్మిలేరు రిజర్వాయర్. అది పూర్తిగా దెబ్బతింది. అదిగనక తెగిందంటే ఏలూరికాడిననుంచి మొత్తం మునిగిపోయే ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి ఆ రిజర్వాయరు మరమ్మత్తుకు తగిన నిధులు మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే ఈ నాడు రైతుల దగ్గరనుంచి ధాన్యం కొనుగోలు చేయాలంటే మొత్తం మిల్లులన్నీ పడిపోయిన పరిస్థితి ఉంది. 1986లో నష్టపోయిన మిల్లులకు పార్ట్ బర్న్ లోన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. మిల్లుల రైతుల నుంచి ధాన్యం కొన్నడం జరిగింది. ఈరోజున మిల్లులు ఆడే పరిస్థితిలేదు కాబట్టి మిల్లర్లకు కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ ద్వారా పార్టు బర్న్ లోన్స్ ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. ఇక ముఖ్యంగా ఈ నాడు ముఖ్యమంత్రిగారు విపత్తు రాగానే స్పందించి అందరినీ సంతృప్తి పరిచే విధంగా నిర్ణయాలు తీసుకొని కష్టపడి పని చేశారు. కాబట్టి ఈ రోజున మనందరం ముఖ్యమంత్రిగారికి అండగా నిలబడి ఈ రాష్ట్రాన్ని ఆదుకొని మరింత అభివృద్ధిపరచేందుకు ఆయనకు భగవంతుడు మరంత శక్తిని ఇవ్వాలని ప్రార్థిస్తూ, ఆయనకు మనమంతా అండగా నిలబడాలని కోరుతూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమోహనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇటీవల అక్టోబరు నెలలో వరదలు, నవంబరులో వచ్చిన తుఫాను కారణంగా అనేక జిల్లాల్లో ప్రజల ప్రాణాలు పోవడంమే కాకుండా రైతులు, ప్రజాసేవకం అంతా అట్టుడికిపోయారు. మా దురదృష్టం ఏమిటంటే నెల్లూరు జిల్లాలో అక్టోబరు నెల 17, 18, 19, 20వ తేదీలలో వరదలు రావడమే కాకుండా నవంబరు మాసంలో రెండవ వారంలో కురిసిన వర్షాల వల్ల కొన్ని చెరువులు తెగిపోవడంవల్ల రైతాంగం తీవ్రంగా నష్టపడ్డారు. మళ్ళీ డిసెంబరు మొదటి వారంలో 4, 5, 6, 7, 8 వతేదీలలో పైక్లను వచ్చే అవకాశం ఉండడం, దానివల్ల భారీ వర్షాలు పడడం

వల్ల మళ్ళీ కొన్ని చెరువులు తెగిపోయి రైతాంగం తీవ్రంగా నష్టపోయారు. ఈ విధంగా ప్రతిసారి అండమాన్, నికోబార్ ఐలాండ్స్ నుంచి ఒరిస్సాదాకా ఎక్కడ డిప్రెషన్ ఉన్నా నెల్లూరు జిల్లాలో భారీ వర్షాలు రావడం జరుగుతోంది. దీనివల్ల రైతులు, పేద ప్రజలు బాగా నష్టపోతున్నారు. ఇప్పుడు వచ్చిన ఫ్లడ్స్ సందర్భంలో ప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించి రెండు, మూడు రోజులలో సహాయ చర్యలు ప్రారంభించడం అభినందనీయమే. వరదలలో 320 మంది దాకా చనిపోయారు. నెల్లూరు జిల్లాలో కూడా తీవ్ర నష్టం సంభవించింది. ఒక్క వరదల వల్ల దాదాపు 823 కోట్ల రూపాయలమేరకు ప్రజానీకం నష్టపోయారు. ప్రభుత్వం మాత్రం ఎంతో ఉదాహరణగా చనిపోయిన వారి కుటుంబాలకు మ. 1 లక్ష రూపాయలు చరిత్రలో లేని విధంగా ఎక్స్ గ్రేషియా ప్రకటించింది. రైతులకు 12.20 కూడా హెక్టారుకు 620 రూపాయలు నష్టపరిహారం ప్రకటించింది. ఇది సరిపోకపోయినా గతంలో కంటే ఎక్కువ పెంచి ఆ మొత్తాన్ని ఎనాన్సు చేసింది. అదేవిధంగా సాండ్ కాష్టాంగుకు రు. 2,500 ఎనాన్సు చేసింది. కాని రైతులకు ఏ మాత్రం సరిపోవడంలేదు. పరిస్థితిని చూస్తే ప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించి 69 కోట్లు వరదల గురించి విడుదల చేసింది. నెల్లూరుకు 15 కోట్లు ఇచ్చింది. రెస్టోరేషన్ పనులు ఎక్కడ అయితే చెరువులు, రోడ్లు తెగిపోయాయో అక్కడ వాటి పనులు యుద్ధప్రాతిపదికమీద 4-5 రోజులలోనే ప్రారంభించడం జరిగింది. గతంలో వరదలు వచ్చిన రెండు, మూడు నెలలకు గాని పనులు చేసేవారు తప్పు. నాలుగు, ఐదు రోజులలో పనులు ప్రారంభించిన సంఘటన గతంలో ఎప్పుడూ లేదు. ఈరోజు 15 కోట్లు నెలూరు జిల్లాకు ఇచ్చారు. దాదాపు అదనంగా యింకా 20 - 30 కోట్లు అవసరం ఉన్నది. అయినా కూడా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులను ఆలోచించ వలసిన అవసరం వున్నది. అయితే ఈరోజు ఇక్కడ ప్రధాన ప్రతిపక్షంలో కూర్చుని విమర్శించేవారిని ఒకటే మీద్వారా అడుగు చున్నాను. 1991లో వరదలు వచ్చాయి; తుపాను వచ్చింది నెల్లూరుకు. అనాడు కాంగ్రెస్ అధికారంలో వుండి రైతాంగానికి, పేదవారికి ఎంత యిచ్చింది? ఇళ్లు కూలిపోయిన వారికి ఎంత ఇచ్చింది? ఆరోజు మీరు, జి. ఒ. ఎం. ఎస్. వెం. 987 ప్రకారం పక్కా ఇళ్లు పూర్తిగా కూలి పోతే 500 రూపాయలు ఇచ్చింది. పాక్షికంగా పోతే రు. 200 ఇచ్చింది. అదేవిధంగా పైరులు నష్టపోయిన రైతులకు హెక్టారుకు 200 రూపాయలు నామమాత్రంగా ఇచ్చింది. ఈరోజు అందరూ విమర్శించే పరిస్థితి ఉన్నది. ఈ రోజు నష్ట పడ్డము. 6-7 జిల్లాల్లో రైతాంగం, ప్రజానీకం నష్టపోతే వివిధంగా సరిదిద్దుకోవాలో, వివిధంగా సహాయం చేయాలో, సలహా యివ్వాలో ఆలోచన లేకుండా కేవలం విమర్శకు పోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ అయిదు రోజుల శాసనసభా సమావేశాలలో అన్ని పక్షాల వారం చర్చించుకుని ఏదీ అయినా సహాయం అందుతుంది అనే ఆశ ప్రజానీకం పెట్టుకున్నారు. అందుకు విరుద్ధంగా మాట్లాడే పరిస్థితి ఇక్కడ వచ్చింది. పోతే,

1991లో ఆనాటి కాంగ్రెస్ ముఖ్యమంత్రి, నెల్లూరు జిల్లావాసి అయివుండి కూడా నెల్లూరుకు కేవలం హెక్టారుకు రు.200 మాత్రమే రిలీజ్ చేశారు. 21 లక్షల 25 వేలు మాత్రమే రైతాంగానికి నష్టపరిహారం యిచ్చారు. వరదలకు నష్టపరిహారం, రెస్టోరేషన్ వర్క్స్ కు అన్నింటికీ ఇరిగేషన్ కు, పంచాయితీకి అన్నిటికీ కలిపి కోటిరూపాయలు మాత్రమే రిలీజ్ చేశారు. ఈరోజు ప్రభుత్వం రెండవ రోజే కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బు యిచ్చేలోపల 23వ తేదీనే డబ్బులు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. ప్రధానమంత్రి ఎనాన్సు వేసిన 50 కోట్లు మరియు 19 కోట్లు కలిపి 69 కోట్లు 23వ తేదీనే రిలీజ్ చేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కింది. పనులు చేయడానికి డబ్బులు లేవు అనకుండా వెంటనే వారికి డబ్బులు రిలీజ్ చేయడం జరుగుతావున్నది. అయితే నష్టం జరిగింది ఎంత? నష్టపరిహారం ఎంత వస్తుంది? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతాంగానికి హెక్టారుకు రు.625 ఇస్తే ఒక ఎకరానికి 240రూపాయలు మాత్రమే. వేలాది రూపాయలు నష్టపోయారు. పంటమునిగిపోతే రెండువేలు, మూడువేలు నష్టపోతున్నారు. కోతకు వచ్చిన పంట నష్టపోతే 10 వేలు నష్టపోతున్నారు. 240 మాత్రం సరిపోదు. ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి ప్రభుత్వం సహాయం చేయవలసిన అవసరం వున్నది. ఈరోజు నేను ఒక టే ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుచున్నాను. ఆరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు నెల్లూరు జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు మేము అంతా శాసనసభ్యులం ఆయనకు ప్రతిపాదనలు ఇచ్చాము. ఈరోజు వరద, తుఫాను తాకిడులకు గురయ్యే కోస్తా ప్రాంతంలో పర్మనెంట్ రెస్టోరేషన్ కొరకు ఇరిగేషన్, ఎగ్రికల్చరల్ శాఖల నుండి ప్రతిపాదనలు తయారు చేసి పంపడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిధులనుంచి లేదా వరల్డ్ బ్యాంక్ నుంచి అయినా నిధులను తెచ్చి పనులు చేయవలసిన అవసరం వున్నది. ఈరోజు ఎన్నో కాలువలు మరమత్తులు చేయలేని పరిస్థితుల్లో వుండడంవల్ల వేలాది ఎకరాలు ముంపుకు గురికావడం జరిగింది. పంటలు దెబ్బ తింటున్నవి. పెన్నా, కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాకు సంబంధించిన యెల్లో కాలువలను వెంటనే మరమత్తు చేయవలసిన అవసరం వున్నది. పెన్నా నది మా జిల్లాలో ప్రవహిస్తున్నది. సోమశిల డిజైన్ ప్రాజెక్టు ప్రకారం 7 లక్షల క్యూసెక్కుల నీరు సర్క్యులేషన్ అయ్యే విధంగా ఉన్నది. అది కాకుండా నెల్లూరు ఆనకట్టలు వచ్చేటప్పటికి లక్ష క్యూసెక్కుల నీరు ప్రవాహం ఇక్కడ వస్తావున్నది. 7-8 లక్షల క్యూసెక్కులు పెన్నా నది నుండి ప్రవహించే అవకాశం వున్నది. 1989 లో 6 లక్షల క్యూసెక్కులు నీరు ప్రవాహం రికార్డు అయి వున్నది. నిన్న వచ్చిన వరదల్లో 3 లక్షల 30వేల క్యూసెక్కులు ప్రవాహానికి తెగిపోవడం, కొన్ని వేల ఎకరాలు ముంపుకు గురికావడం జరిగింది. నేను ఒక్కటే చెప్పుతున్నాను, ఈ రోజు పొరపాటున 5-6 లక్షల క్యూసెక్కుల నీరు ప్రవాహం జరిగితే వేలాది మంది ప్రాణాలు పోయే అవకాశం వున్నది. వందలాది ఎకరాలు మునిగిపోయే అవకాశం వున్నది. పోలాల్లో మేట పెట్టే ప్రమాదం వున్నది. ఆనకట్టలు

3 లక్షల క్యూసెక్కులకు సరిపోని పరిస్థితి ఉన్నది. వెంటనే ప్రభుత్వం వాటిని స్ట్రెంచెడ్ చేయాలి. కొన్ని లక్షల క్యూసెక్కుల నీరు ప్రవహించే విధంగా డిజైన్ చేయాలి. హైటు పెంచాలి. ప్రపంచబ్యాంకు నిధులు పెట్టడానికి 12 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలతో నెల్లూరు ఇరిగేషన్ శాఖవారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పంపించింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసింది ఏమిటంటే, వోల్టేజీ వేల మంది ప్రాణాలు పోయే ప్రమాదం వుండే, పెన్నా, పులికాట్లను స్ట్రెంచెడ్ చేయవలసిన అవసరం వున్నది. ఈ ప్రతిపాదనను ఏ పరిష్టతులల్లోనైనా ప్రపంచబ్యాంకు నిధులను అప్రూవ్ చేయించి 12 కోట్ల 50 లక్షలతో పనులు చేయవలసిన అవసరం వున్నది. అదేవిధంగా సర్వేపల్లి రిజర్వాయరు వున్నది. 1984లో ఒకసారి తెగిపోయి ప్రమాదం వస్తే ఆ గ్రామంలో, ప్రజలు రాత్రింబవళ్లు ఇసుక మేటలు తీసుకోమన్నారు. ఆ రిజర్వాయరు తెగిపోకుండా, యీ రోజు చూడాలి. ఈ రోజు మనం చూశాం. రోళ్లపాడు, మోపాడు రిజర్వాయరు తెగిపోతే వేలాదిమంది ప్రాణాలు పోగొట్టుకున్నారు. వేలాది ఎకరాలలో మేట పెట్టింది. సర్వేపల్లి రిజర్వాయరుకు ప్రమాదం కాకుండా చూసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. 2 కోట్ల 75 లక్షలతో ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. యిటువంటివి అన్నీ పోతే రిజర్వాయరు అన్నిటిని ప్రపంచబ్యాంకునుంచి, నాబార్డు నుంచి నిధులు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. మీ అందరికీ నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పైక్లను ప్రాంతంలో లోలెవల్ కెనాల్స్ కు ప్రభుత్వం నిధులు యివ్వాలి. కాలవ మరమ్మత్తులకు గ్రాంట్లు యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది. ఆ లోలైయింగ్ ఏరియాలలో వర్షాలు పడితే, సగానికిపైగా ఇళ్లు మునిగిపోయే ప్రమాదం వున్నది. వారికి పరిహారం యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది. కోష్టల్ బెల్టులో సిషర్మెన్ హాసింగుకు సెపరేట్ గా స్పెషల్ ప్రోగ్రామ్ తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఇకపోతే నేను యీరోజు ఒకటి అడుగుతున్నాను. ఈరోజు ఒక రోకసభలో పార్లమెంటరీ పార్టీ నాయకుడిగా రాష్ట్రంనుండి వుండి, పి.వి.నర్సింహారావుగారువుండి, యీరోజు రోకసభలో ఒక్కమాటకూడా ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని వరదలు, తుపానులు గురించి నోరు మెదపలేదు. అంటే, ఇంతకంటే తక్కువ విషయం ఇంకొకటి లేదు. కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీ పార్టీ నాయకుడిచేత మాట్లాడించలేనివారు, అంత శక్తిలేని వారు, బలహీనంగా వున్నవారు యీరోజు యీరాష్ట్ర ప్రభుత్వం గురించి మాట్లాడారు. చరిత్రలో లేనివిధంగా ఆపదలో వున్నవారిని ఆదుకుంటున్న చంద్రబాబునాయుడుగారి గురించి ఒక మాట ఎత్తే అధికారంలేదు. యీ రాష్ట్ర ప్రజలు హర్షించడానికి సిద్ధంగా లేరు. ప్రతిపక్షనాయకుడు, పి.ఎల్.పి. నాయకుడు ఏమి మాట్లాడుతున్నారో మాకు అర్థంకావడంలేదు. ఆయనకూ అర్థంకాని పరిస్థితి వున్నది. ఇంతకంటే దౌర్భాగ్యమైన పరిస్థితి లేదని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ పి.వి. నర్సింహారావు గారు కాంగ్రెస్ పార్టీ పార్లమెంటు నాయకుడుగా వుంటూ తుపాను, వరదలు గురించి మాట్లాడలేదు కాని,

వీరందరూ కలిసి ఆయన బోను ఎక్కుతారా? బైలు వస్తుందా లేదా, ఇంతకు ప్రభుత్వం అరెస్టుచేస్తే ఎటువంటి జైలులో ఉంచుతారు యీసందర్భంలో వున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలోని పేదలు, ఆపదలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన వేలాది మంది ప్రజలు గురించి ఆలోచించే పరిస్థితిలో కాంగ్రెస్ పార్టీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అటువంటి కాంగ్రెస్ నాయకులు యిక్కడకు వచ్చి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగే హక్కు వారికి లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు సిఎల్పి నాయకుడి మాటలు వింటే ఏమి అనిపిస్తున్నది అంటే, మొన్న 11 నియోజకవర్గాలలో - బై ఎలక్షన్లో గెలుపు వస్తుందని, కనీసం నాలుగు, అయిదు సీట్లు అయినా గెలుస్తామని అనుకున్నారు. అది కూడా లేకపోయింది. నిరాశతో ఏదేదో మాట్లాడారు. కనీసం శిక్షన అయినా యిచ్చి ఏవిధంగా మాట్లాడాలో చెప్పాలి. మిగతా శాసన సభ్యులు శిక్షణ యిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. తుఫాను నష్టానికి మ. గురి అయిన వారిని, పేదలను ఆదుకోడానికి గాను ముఖ్యమంత్రిగారి సహాయం 12.30 నిధికి విరాళాలు కోరితే రాష్ట్ర ప్రజలు, ఇంకా అనేక మంది స్పందించి, విరాళాలు అందచేసిన వారందరికీ కూడా అభినందనలు తెలియచేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన పలువురి గౌ.సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీకె.బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీకేమిటి?

శ్రీకె.బాపిరాజు:- మాకు కాకపోతే ఏమిటి? ఏం మాట్లాడుతున్నారు? అవకాశం ఇవ్వండి. సర్, సర్.

శ్రీ బైరెడ్డి రాజశేఖరరెడ్డి(నందికొట్కూరు):- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం కురిసిన భారీ వర్షాల వల్ల.....

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- బాపిరాజు గారూ కూర్చోండి. మిమ్మల్ని గురించి మాట్లాడలేదు.

శ్రీకె.బాపిరాజు:- వన్ సబ్జెక్ట్ సర్. ఎలిగేషన్ చేశారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎలిగేషన్ చేయలేదు.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి(బాలకొండ):- ఎలిగేషన్ చేశారు. మేము క్లెయిమ్ చెయ్యాలి. రికార్డ్లోకి పోయింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీకు తరువాత ఇస్తాము. కూర్చోండి.

శ్రీ కె.బాపిరాజు:- చంద్రమోహనరెడ్డిగారు చెప్పిన వివరాలు మాట్లాడను. కానీ స్పెసిఫిక్ గా వారు చెబుతూ, పి.వి. నరసింహారావుగారు పార్లమెంటులో ఈ పైక్లెన్ గురించి మాట్లాడలేదు అన్నారు. వారు మాట్లాడడం జరిగింది. బాధ్యత లేకుండా అంత పెద్ద వారి గురించి, చిన్న వారు మాట్లాడడం సమంజసం కాదు.

(ఇంటర్వెన్)

శ్రీ బైరెడ్డి రాజశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం కురిసిన వర్షపాతం చూస్తే రాయనసీమలో కూడా అపారమైన నష్టం జరిగిపోయింది. ముఖ్యంగా కర్నూలు జిల్లాలో అక్టోబరు నెలలో సాధారణంగా 18 ఎం.ఎం. వర్షపాతం నమోదైతే, ఈ సమయంలో దాదాపు 110 ఎం.ఎం వర్షం పడింది. అనంతపూర్ లో కూడా 115 ఎం.ఎం. వర్షపాతం రికార్డ్ అయింది. మొత్తం మీద కర్నూలు, అనంతపూర్ జిల్లాలతో దాదాపు 500 శాతం వర్షం పడి చాలా నష్టానికి గురి కావడం జరిగింది. 'రోడ్ల పరిస్థితి' దారుణంగా తయారయింది. పంటలు పూర్తిగా నష్టపోయి, పెట్టుబడి పెట్టిన రైతాంగం నష్టపోవడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం వర్షాలు బాగా పడి, పంటలు బాగా పండుతాయి అని ఎదురు చూస్తున్న సమయంలో భారీ వర్షాల వల్ల, వరదల వల్ల అనేక వేల హెక్టార్లలో పంటలు నష్టపోవడం జరిగింది. రైతాంగం అప్పుల పాలు కావడం జరిగింది. కర్నూలు జిల్లాలో ముఖ్యంగా నంద్యాల పట్టణంలో, కర్నూలు పట్టణంలో లోలేయింగ్ సెరియోస్ లో ముంపుకు గురి అయి, వారం, పది రోజులు వరకూ ఇళ్ల నుండి నీరు బయటకు పోకుండా ఉండడంతో ప్రజలు ఇతర ప్రాంతాలకు వలస పోవలసి వచ్చింది. కర్నూలు జిల్లాలో రికార్డ్ అయిన వర్షపాతం చూస్తే, గత 50 సంవత్సరాలలో ఎప్పుడూ కూడా కురవని విధంగా వర్షం కురిసింది. అక్కడ ఎటువంటి భయోత్పాతానికి గురి కావడం జరిగిందంటే మా ప్రాంతంలో బ్రహ్మంగారు ఎప్పుడో చెప్పిన విధంగా శ్రీశైలం దేవాలయంలోకి నీరు వచ్చి పాతాళ గంగనుండి మొసళ్లు ఈత కొడతాయేమో, ప్రళయం వస్తుందేమో అనే విధంగా భయభ్రాతులు కావడం జరిగింది. కనీవినీ ఎరగని రీతిలో రైతాంగాన్ని, పేద ప్రజలను, జిల్లావాసులను అనేక విధాలుగా నష్టపరిచింది. ప్రభుత్వం రోడ్డు రిపేర్స్ కు, హవుసింగ్ స్కీమ్స్ కు, బిల్డింగ్స్ కు చేసే కేటాయింపులలో కర్నూలు జిల్లాలో రోడ్స్ కు రు.1.9 కోట్లు ప్రభుత్వం ఎలకేట్ చేసింది. బిల్డింగ్స్ కోసం రు.1.3 కోట్లు ఇచ్చారు. కొన్ని వర్క్స్ చేపట్టారు. ముఖ్యమంత్రిగారి చొరవతో ప్రపంచబ్యాంకు, నాబార్డ్ ద్వారా లోన్ అస్సైన్డ్ తీసుకొని వరదలకు గురి అయిన కర్నూలు జిల్లాకు రోడ్ల మరమ్మత్తులు బిల్డింగ్స్ కోసం అన్ని ప్రయత్నాలు చేయడం జరుగుతోంది. ప్రపంచబ్యాంక్ టీఎం కూడా ఈ జిల్లాలో పర్యటించి, అధికారులు, ప్రభుత్వంతో చర్చలు జరిపింది. త్వరలో మనులు

చేపట్టటానికి రంగం సిద్ధం అయినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. కానీ ఒక నిషయం పంటలు నష్టపోయిన రైతాంగం కోసం నష్టపోయిన పంటలు అంచనా వేయడంలో కొన్ని అవకతవకలు జరిగాయి. జరిగిన నష్టాన్ని పూర్తిగా అంచనా వేయకుండా, కొంతవరకే వేసి, సహాయసహకారాలు అందించాలని నిర్ణయించారు. కనుక పూర్తిగా నష్టం అంచనా వేసేందుకు మరొకసారి అధికారులు పర్యటించి, నష్టాన్ని పూర్తిగా అంచనా వేసి, సహాయసహకారాలు ఇచ్చే బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. కొద్దిగా వర్షం పడినా కూడా రోతట్టు ప్రాంతాల్లో ముంపుకు గురి కావడం జరుగుతోంది. ఎస్.ఆర్.బి.సి.కెనాల్, తెలుగుగంగ కెనాల్ త్రవ్వి పెట్టారు. వాటికి అండర్ బన్నల్స్ లేకపోవడంతో, త్రవ్వి న కట్టలలో నీరు నిలిబడి, నంద్యాల టౌన్ పరిసర ప్రాంతాలు వరదకు గురి అవుతున్నాయి. పదే పదే వర్షాలు కురిసే ప్రమాదం ఉంది కనుక, కరువు పీడిత ప్రాంత ప్రజల కోసం నిర్మాణం చేస్తున్నారు కనుక వీటికి అండర్ బన్నల్స్ ఏర్పాటు చెయ్యవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈ రోజు ఎం.ఐ ట్యాంక్ మ. చాలా వరకు బ్రీడ్ కావడం జరిగింది. మరమత్తులు చేపట్టాలి. కొంతవరకు 12.40 ఎలకేట్ చేసి సంద్స్ ఇచ్చారు. అయినా కూడా ఎం.ఐ ట్యాంక్స్ రిపేర్స్ సకాలంలో చేపట్టకపోతే రైతాంగం చాలా నష్టపోయే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అదే రకంగా ఎం.ఐ ట్యాంక్స్ వల్ల త్రాగునీటి సమస్య తీరుతున్నది. ఈ యొక్క రిపేర్స్ చేపట్టకపోతే త్రాగునీటి సమస్య వచ్చే ఎండాకాలం ఎదుర్కునే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అదే రకంగా కర్నూలు జిల్లాలో జరిగిన అపారమైన నష్టాన్ని పూర్తిగా ప్రభుత్వం ఉభయగోదావరి జిల్లాలు, ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాల్లో చేపట్టిన కార్యక్రమాలు మా జిల్లాలో చేపట్టడానికి అన్ని విధాల చర్యలు తీసుకోవాలి. మా రాయలసీమలో ఉన్న 4 జిల్లాలు అపారమైన నష్టానికి గురి కావడం జరిగింది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి వచ్చే అసిస్టెన్స్ తెచ్చుకోవాలి. తెచ్చే అసిస్టెన్స్ ఎంతయినా మనం ఈ నాలుగు జిల్లాలకు కూడా ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ నాలుగు జిల్లాల్లో ఆనాడు కురిసిన వర్షాల వల్ల అనేక గ్రామాలకు బస్ సౌకర్యం లేదు. పవర్ సప్లయ్ కావడం లేదు. బస్లు తిరగకపోతే పరిస్థితులు ఎలా ఉంటాయో అంచనా వేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

కూలిపోయిన బ్రిడ్జిలు, రోడ్లు మరమత్తులు చేపట్టాలి. స్కూల్ బిల్డింగ్స్ సడిపోయాయి. పూర్తిగా నీరు ఆ బిల్డింగులలోనికి వస్తున్నది. అదే విధంగా హౌసింగ్ స్కీమ్ కూడా చాలా పెద్ద ఎత్తున చేపట్టాలి. హౌసింగ్ పూర్తిగా డ్యామేజ్ అయినవి. పాక్షికంగా డ్యామేజ్ అయినవి అన అంచనా వేశారు. అధికారులు అవన్నీ తప్పుడు అంచనాలు చేశారు. హౌసింగ్ దాదాపు 20,30 శాతం పేద వారి గృహాలు ముఖ్యంగా నివాస యోగ్యంగా లేవు. కాబట్టి హౌసింగ్ చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది.

అదే రకంగా ఈయొక్క ప్రభుత్వం చంద్రబాబునాయుడుగారి నాయకత్వంలో చేపట్టిన కార్యక్రమాలు కొంతవరకూ రిలీఫ్ ఇవ్వడం జరిగింది. వరల్డ్ బ్యాంక్, నాబార్డ్ నుంచి వచ్చే ఎయిడ్స్ తో అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టి వలసిన అవసరం ఉంది. కరువుకు ఎప్పుడూ అలవాటు పడిన రాయలసీమ ఈ పచ్చి కరువుకు గురయిన ఈ సమయంలో ప్రభుత్వం ఎంతయినా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా కర్షాలు, నంద్యాల టౌన్ లో జరుగుతున్న నష్టాన్ని శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేయడానికి ఒక పథకాన్ని రూపొందించవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

★ శ్రీ పి. రామసుబ్బారెడ్డి (జమ్మలమడుగు):- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో ఇటీవల జరిగిన వరదల వల్ల, సైక్లోన్ వల్ల జరిగిన నష్టం చాలా అపారంగా ఉంది. ఆస్తి నష్టం, ప్రాణ నష్టం ప్రతి దానిలో చాలా నష్టపోయాము. ఈ సందర్భంగా చాలామంది గౌరవ సభ్యులు చాలా విషయాలు చెప్పారు. జరిగిన నష్టాన్ని గుర్తించి మనం అందరమూ అనుకోవడం జరుగుతోంది. కాని ప్రత్యేకించి మా జిల్లాలో మొన్నటి సమూర్ వరకూ త్రాగడానికి నీళ్లు లేక బ్రాన్స్ పోర్టు ద్వారా సప్లయ్ చేశారు. కాని అనుకోని రీతిలో ప్రకృతి వైచర్యాల వల్ల అధిక వర్షాల వల్ల, వరదల వల్ల చాలా గ్రామాలు ప్రత్యేకించి రాయలసీమ జిల్లాలో అధిక వర్షాలకంటే ఎక్కువ అంటే పంట కాలం 90 రోజులయితే ప్రత్యేకించి 70 రోజులు వర్షం కురిసింది. పంటలను ఆరుకునే విషయంలో కూడా వీలు లేకుండా పోయి భూములు తడి ఆరకుండా ఉండడం వల్ల వేరుశనగ, ప్రత్తి పంటలు భూముల మీద వదిలివేశారు. రైతులు కూలీలకు ఎక్కువ డబ్బులు వెచ్చించి పెట్టుకోనందువల్ల నష్ట వచ్చింది. రైతులు పంటలను అలాగే పొలాల మీద వదిలేశారు. ఈ విధంగా రాయలసీమలో నష్టపోవడం జరిగింది. బద్వేల్, అటల్లూరు, పోరుమామిళ్ల ఇంకా చాలా గ్రామాలు 3, 4 రోజులు నీళ్లల్లో ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు తాత్కాలికంగా ఏమోమి చర్యలు తీసుకోవాలో అవన్నీ చేపట్టి సహాయ కార్యక్రమాలు చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా మిగతా నియోజకవర్గాలలో కుందు నంది మరియు చిత్రావతి, పెన్నా, పాపాగ్ని ప్రతి ఒక్కటి కూడా ఊహించని విధంగా వర్షాలు రావడం వల్ల నదీ పరివాహక ప్రాంతాలు వరదనీటి వల్ల దెబ్బ తిన్నాయి. అధికారులు అంచనా వేశారు. చాలా మంది పేదవారు ఇళ్లు కోల్పోయారు. చాలా ఇళ్లు కూలిపోయాయి. ప్రభుత్వం పూర్తిగా పడిపోయిన ఇళ్లకు రు.1000లు, పాత్రలకు రు.200లు పాక్షికంగా పోయిన వాటికి రు.500లు ఇచ్చి చాలా త్వరగా చర్యలు తీసుకున్నారు.

* An asterisk before the name indicates Confirmation by the member.

ఎలక్ట్రిసిటీ, బోర్స్ నదీ పరివాహక ప్రాంతాలలో ఎక్కువ దెబ్బ తిన్నాయి. వాటి విషయంలో చర్యలు తీసుకుని రిపోర్టు చేశారు. మైలవరం రిజర్వాయర్ కు 5 సంవత్సరాల

మంచి పూర్తిగా నీరు లేకుండా పోయింది. అటువంటిది వర్షాలు బాగా పడి పంటలు బాగా వస్తాయని ఆశించారు. కాని అధిక వర్షాల వల్ల చాలా నష్టపోయారు. అక్కడ రెగ్యులర్ ఇ.ఇ లేరు. పూర్తిగా నీరు వచ్చినప్పుడు స్టాక్ పెట్టక అక్కడున్న అధికారులు చాలా నీరు వృధాగా వదిలేశారు. ఒక్కొక్కసారి 90 వేల క్యూసెక్స్ నీరు కూడా గేట్లు ద్వారా వదలడం జరిగింది. అయితే రిజర్వాయర్కు మరమత్తులు చేపట్టవలసిన అనసరం ఉంది. అక్కడ రెగ్యులర్ ఇ.ఇ.ని వేసి భవిష్యత్తులో డ్యామేజ్ రాకుండా రిజర్వాయర్ ను కాపాడవలసిన బాధ్యత ఉంది.

రెగ్యులర్ ఇ.ఇ.లేక మెయిన్ టెనెన్స్ చేయలేకపోతున్నారు. కెనాల్స్ చాలా వరకూ తెగిపోవడం జరిగింది. వెంటనే చర్యలు తీసుకోవడానికి రెగ్యులర్ ఇ.ఇ.ని వేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రోడ్లు తెగిపోయాయి. చెరువులు తెగిపోయాయి. బద్వేల్ నియోజక వర్గంలో చెరువులకు ఎదురుగా ఉన్న పొలాలు గట్లు కోసుకుపోయాయి. లక్ష రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినా అవి మాములు పరిస్థితికి వచ్చే పని లేదు. చెరువులు కోతకు గురిఅయ్యాయి. పోల్లాల్లో 5,6 అడుగుల మేరకు ఇసుక మేట వేయడం జరిగింది. రైతులు తీసివేసే పరిస్థితిలో లేరు. ప్రభుత్వ హెవీ మిషనరీ ఉపయోగించి సబ్సిడీకి బదులు ఇసుక మేటలను తొలగించడానికి ప్రయత్నంచేయాలని తగు చర్యలు తీసుకొనే దానికి ఆలోచన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అధిక వర్షాల వల్ల నష్టపోయి పంట పోగొట్టుకొన్న రైతులు భూమిలో నీటి మట్టం పెరిగినందున బోర్లు వేసుకొని పంటలు పండించుకొనే ఆలోచనలో ఉన్నారు. ఎలక్ట్రసిటీ బోర్డు కొత్త కనెక్షన్లు ఇవ్వడంలేదు. కాబట్టి రైతులను ఆదుకోవడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు చర్య తీసుకోవాలని రైతులు బోర్లు వేసి పంటలు పండించుకొనే అవకాశం కలిగించాలని కోరుతున్నాను. రైతులు క్రాప్ లోస్ తీసుకొని ఉన్నారు. తిరిగి కట్టలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. ప్రస్తుతం రుణ సౌకర్యం కలిగించడానికి ఒక్కొక్క సోపైటీకి బ్యాంక్స్, డి.సి.సి.బిలు రుణాలు చాలా తక్కువ రు.3,4 లక్షలు క్రాప్ లోస్ ఇస్తున్నారు. అవి సరిపోవు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచన చేసి ఎక్కువ రుణాలు ఇచ్చుటకు తగిన చర్యలు తీసుకొని కష్టాలలో ఉన్న రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

కడప పట్టణం, ప్రొద్దుటూరు, జమ్మలమడుగు మిగతా తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో తోటట్టు ప్రాంతాలు కావడం వల్ల చాలా రోజులు కొన్ని కాలనీలలో నీళ్లు నిలిచి ఉన్నాయి. వాటికి డ్రైనేజ్ సిస్టం ఏర్పాటు చేసి శాశ్వత పరిష్కారం చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.

తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో తుఫాను వల్ల సంభవించిన నష్టం చాలా అపారమైనది. జరిగిన నష్టానికి పూర్తిగా తీర్పాలంటే ప్రభుత్వానికి సాధ్యం అయ్యే పనికాదు. మనకు ఉన్నటువంటి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగాలేదు. వీటిని అన్నింటినీ ఆదుకోవడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా కృషి చేస్తున్నారు. వీటిని అన్నింటినీ ఉన్న పరిస్థితులలో తాత్కాలికంగా చేయగలిగిన సహాయం చేసినా శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను. రోడ్స్ విషయంలో గాని, చెరువుల విషయంలో గాని మరూత్తులు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల రైతులకు అపారమైన పంట నష్టం జరిగింది. విద్యుచ్ఛక్తి రెస్టోర్ చేసి ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఏవిధంగా చేయాలో ఆర్థిక వనరులు చూసుకొని సెంట్రల్ బ్యాంక్ అసిస్టెన్స్ కాని, వరల్డ్ బ్యాంకు, నాబార్డు నుంచి కాని బయట నుంచి వనరులు ఏవిధంగా వస్తాయో వాటిని సమీక్షించుకొని వాటిని తీసుకువచ్చి, సన్నకారు, చిన్నకారు పెద్ద రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. పొలాలు కోనుకుపోయి చాలా మంది నష్టపోయారు. వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచి వస్తాయని అన్నారు. రోడ్స్ కాని మిగతా విషయాలు ప్రతిపాదనలు పంపించడం జరిగింది. రోడ్స్ విషయానికి వచ్చినప్పుడు చాలా మంది గ్రామాలలో రోడ్లు కొట్టుకుపోయి బస్సులు తిరగలేని పరిస్థితులు 12.50 ఉన్నాయి. వీటిని త్వరగా పూర్తిచేయడానికి అనేక యిబ్బందులు ఉన్నాయి. వరల్డ్ బ్యాంకు అసిస్టెన్స్, నాబార్డు అసిస్టెన్స్ వస్తే కాని చేయలేము. వీటన్నింటికీ ఆలోచించి, ముఖ్యమంత్రిగారు రైతులను అన్ని విధాలా ఆదుకోవడానికి కృషిచేస్తున్నందుకు నా ధన్యవాదాలు. శాశ్వత పరిష్కారము కోసం ఆర్థిక వనరులను సమీక్షించి రాష్ట్రాన్ని ముందుకు నడపాలనికోరుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి :— అధ్యక్షా, పండిగంట కావస్తోంది, శాసనసభ ఎప్పుటిరకూ జరుగుతుందో సమయం చెబితే బాగుంటుంది. మాకు కూడా ఆసకాశం కావాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— మీరు కూడా బిఎస్ కి వచ్చారు. సభ ఎప్పుడిదాకానడిచేది మీకు కూడా తెలుసు. పండిగంటన్నరకు ముగిస్తాను. మీకు కూడా అవకాశం యిస్తాను. కూర్చోండి.

శ్రీ జొన్నా సూర్యనారాయణ (పిరి):— అధ్యక్షా, పర్వపాతం అధికంగా వుండడం వల్ల జరిగిన తీవ్ర నష్టాలను గురించి చర్చించబోతున్నాను. ఇప్పటివరకూ ముఖ్యంగా రాయలసీమలో, అందులోనూ అనంతపురం జిల్లాలో వర్షాలు లేక తక్కువ పర్వపాతం వల్ల ఇబ్బంది పడిన పరిస్థితులను ఎన్నో విధాలుగా మేము చూస్తున్నాము. ఈనాడు అధిక పర్వపాతం వల్ల రైతులు, పేద ప్రజానీకం పడిన అగడ్తలు, లోతట్టు ప్రజానీకం సతమతమై అధిక నష్టాన్ని పొందడం చూస్తూ వున్నాము. ఇప్పటి వరకూ ప్రభుత్వం తక్కువ పర్వపాతం నుండి ఎలా కాపాడాలి, ఎలా అభివృద్ధిపథంలోకి తేవాలి అనే విషయంలో సూచనలు, పథకాలు యిచ్చేది. వాటిని మాత్రమే ప్రచుర్ణం

చేపట్టింది. ఈనాడు ఎవరూ ఊహించని విధంగా అధిక వర్షపాతం పల్లె రైతులు పూర్తిగా నష్టపోవడం, ఊహించని పరిణామాలను ఎదుర్కోవడం మేము కళ్లారా చూశాము. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే మా ప్రాంతంలోని కొన్ని మారుమూల గ్రామాలలో తమ ఇళ్లు దెబ్బతిని తమ సర్వస్వం పోగొట్టుకున్న ఆపన్నులను వారి బంధువులు ఆదుకొని సహాయం చేయాలన్నా వీలులేని పరిస్థితి వుంటే ప్రభుత్వమే వారి ఇళ్ళముందుకు వెళ్లి తక్షణమే బియ్యం యివ్వడం జరిగింది. పూర్తిగా దెబ్బతిన్న ఇళ్ళకు రూ. 1000, పాక్షికంగా దెబ్బతిన్న ఇళ్ళకు రూ. 500 యివ్వడం మేము కళ్లారా చూశాము. మేము చాలా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనిపేజీ చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రకృతియొక్క ఈ తీవ్ర పరిణామాలవల్ల మా ప్రాంతంలో, ముఖ్యంగా అనంతపురం, కడప ప్రాంతాలలో ఆర్ అండ్ బి రోడ్స్, ఎక్కువగా పంచాయతీ రోడ్స్ దెబ్బతినడం జరిగింది. అంతే కాకుండా లోతట్టు ప్రాంతాలలో వున్న బలహీన వర్గాల వారు, ముఖ్యంగా బెస్తవారు, చేనేతవారు, కమ్మరి, కమ్మరి వారు, ఇతరులు కూడా తమ ఇళ్ళు కోల్పోవడం జరిగింది. ఈనాడు ఏదో ఒక పద్ధతిలో ఎగువ ప్రాంతాలలో యిటువంటివారికి ఇళ్లు కేటాయించమనిన పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి ఏర్పడింది. ఇప్పటికే చాలా కుటుంబాలు బజారుపాలు కావడం జరిగింది. మనం ప్రభుత్వం తరపున వారికి ఏదో కొద్దిగా ఇచ్చినప్పటికీ అది వారిని కొద్దిగా ఆదుకోవడానికి, వారికి కొద్దిపాటి పూరణకు కలిగించడానికి మాత్రమే పనికిరావచ్చింది. కాబట్టి ఏదో ఒక స్కీము ద్వారా ముఖ్యంగా బెస్త, కమ్మరి, కమ్మరి, చేనేత మొదలగు చేపట్టులవారికి, ఇళ్లు దెబ్బతిన్న వారికి మామూలుగా ఇచ్చే డబ్బు కంటే ఎక్కువ శాతం ఇవ్వాలని ప్రభుత్వానికి తమ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పూర్తిగా ఇళ్లు దెబ్బతిన్న వారికి రూ. 1000, సాధించుకోగలిగిన దెబ్బతిన్న వారికి రూ. 500 ఇచ్చే విధంగా లిస్టులు తయారుచేయడం జరిగింది. ఈ లిస్టులు తయారు చేయడంలో ముఖ్యంగా ఎక్కువగా దెబ్బతిన్న గ్రామాలకు, చెరువులు తెగిపోయి నీరు ప్రవహిస్తూ వుండడం వల్ల ఆ గ్రామాలకు నష్టపోయిన పరిస్థితిలో రెవిన్యూవారు వుండడం వల్ల కొంత ఆసక్తిగా రిపోర్టులు కలెక్టరుగారికి పంపడం వల్ల, ఎక్కువగా దెబ్బతిన్న వారికి స్వరగా సహాయం అందచేయలేకపోయాము. అందువల్ల ఆలస్యం జరిగినప్పటికీ ఆ విధంగా వీరికి కూడా ధనసహాయం అందించవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. తెగిపోయిన చెరువుల మరగుత్తుల విషయంలో చాలా సరకు ప్రభుత్వం డబ్బు ఇవ్వడం, మరగుత్తులు చేపట్టడం ప్రారంభమైంది. ఇంకా చాలా చెరువులు అట్లాగే వున్నాయి. రోడ్లు కూడా దెబ్బతిన్న పరిస్థితులు వున్నాయి. ముఖ్యంగా అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించి వరల్డ్ బ్యాంక్ నుండి డబ్బు రాబట్టడం కోసం కొన్ని ప్రపోజల్స్ వెళ్లాయి. మాకు కొన్ని ప్రాంతాలలో రోడ్లు బాగాలేనందున గంట కాలం పట్టి ప్రయాణం 1½ గంటలు పట్టి పరిస్థితి వుంది. దాన్నిబట్టి రోడ్ల పరిస్థితి మీరు ఊహించుకోవచ్చు. ఇప్పుడు వరల్డ్ బ్యాంకుకు పంపిన ప్రపోజల్స్ ఆమోదించబడితే ఇంకా అధిక మొదలుస్తూ అనంతపురం జిల్లాకు అందించవలసిన అవసరం ఉంది.

లేసేట్లయితే అనంతపురం జిల్లా కోలుకోవడం కష్టం. ఈ విషయాలన్నింటినీ దృష్టిలో వుంచుకొని సెషల్ గ్రాంట్స్ మాకు అందజేసి, లోతట్టు ప్రాంతాలలో వున్న వారికి, ముఖ్యంగా చేతివృత్తులలో జీవనం సాగించే వారికి దెబ్బతిన్న ఇళ్ల విషయంలో ప్రత్యేక కేటాయింపులు చేయవలసినదిగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ) ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, చంద్రబాబునాయుడుగారు సెస్టెంబరు, అక్టోబరు మధ్య కాలంలో వరుసగా రెండు మూడుసార్లు ఈ రాష్ట్రంలో తీవ్రంగా అధిక వర్షాలు కనివ్వండి, తంపానులు కనివ్వండి వచ్చిన సందర్భంలో ప్రాణనష్టం, ఆస్తి నష్టం జరిగినందున ఆపన్నులను ఆదుకోవడానికి, ప్రభుత్వంచేసిన చేపట్టిన కార్యక్రమాలను వివరిస్తూ, తదుపరి కార్యక్రమాలను ఏవిధంగా చేపట్టాలనే విషయాన్ని చర్చించడం కోసం ఈ శాసనసభా సమావేశాలను ఏర్పాటు చేశారు. మా పార్టీ పరంగా సంతోషం వ్యక్తం చేస్తున్నాను. నా మొదటి అభ్యంతరం ఏమంటే ఈరోజు ఉదయం మాకు కొన్ని కాగితాలు అందజేశారు. శాసనసభాపతి అందజేసిన కాగితాల్లో ప్రైమినిస్టర్ ఎనాన్స్ మెంబర్, స్టేట్స్ రిపోర్టు ఆన్ ది అప్రెయిజియేటెడ్ కెలామిటీ రిలీఫ్ ఫండ్ అండ్ యుటిలైజేషన్, హార్టికల్చర్ ఈ రకంగా కొన్ని వివరాల చూపుతూ మాకు పేపర్లు ఇచ్చారు. ఈ పేపర్లలో క్రింద చంద్రబాబునాయుడు, చీఫ్ మినిస్టర్ అని సంతకం వుండి దానిపైన సున్నంపూసి పేపర్లను మాకు అందించారు. దీనికి మా పార్టీ తరపున మేము తీవ్ర అభ్యంతరం చెపుతున్నాము. శాసనసభలో ప్రైమినిస్టర్ ఇచ్చే నిధులు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సభ్యుకూర్పుకునే నిధులు, వాటి వివరాలు, జరిగిన నష్టాలు మొదలైనవి శాసనసభలో యిచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారి సంతకమో, రెవెన్యూ మంత్రిగారి సంతకమో, ఆర్థికమంత్రిగారి సంతకమో, చివరికి శాసనసభ సెక్రటరీ గారి సంతకమో వుండాలి. అలా కాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారి పేరుపైన సున్నం పూసి మాకు అందజేశారు. ఇది చాలా అభ్యంతరమైన విషయం. పెద్దలు రాసువరడ్డిగారు సభలోనే ఉన్నారు. పాపం ఆయన ఎప్పుడూ తమ ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తూ వుంటారు. మాకు తెలుగులో కాగితాలు అందజేయండి. చదువుకోగలుగుతాము. తగురీతిలో స్పందిస్తాము అని చాలా సందర్భాలలో వారు మనవి చేశారు. నాతోబాటుగా నాకంటే ముందు మాట్లాడిన ప్రతి శాసనసభ్యుడూ తెలుగులో మాట్లాడాడు. కాని ప్రభుత్వం అందజేసింది అన్నీ ఇంగ్లీషు పేపర్లే. మీకు శాసన సభ జరుగుతుందని తెలుసు. వారంరోజులు ముందే నోటీసులు ఇచ్చారు. వారం రోజుల సమయం ఉన్నప్పటికీ, ఈరోజు మాకు అందించిన యింగ్లీషు పేపర్లు చూస్తే, తెలుగులో ఇవ్వనందుకు బాధగా వుంది. మరో చాలా మందికి ఇంగ్లీషు రాదు. అందువల్లనే ఈ రెండు అభ్యంతరాలను లేవనెత్తుతున్నాను. మీరు తీవ్రంగా తీసుకొని తగువిధంగా ప్రభుత్వానికి ఆదేశాలు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రైమినిస్టర్ ఎనాన్స్ మెంబరుతో 11 అంశాలు వున్నాయి. మ. అధ్యక్షా, చీఫ్ మినిస్టర్స్ రిలీఫ్ ఫండ్ అన్నారు. వరల్డ్ బ్యాంక్ అన్నారు. 1.00 ఇప్పటివరకూ ఖర్చు చేసిన వివరాలు కూడా యిచ్చారు. స్టేట్ మెంబర్ షోయింగ్ ది పబ్లిక్ యర్స్ ఆఫ్ ఎక్స్ పెండిచర్ అండర్ కెలామిటీ రిలీఫ్ ఫండ్, అందులో పర్సన్

కూడా చెప్పారు. ఎక్స్‌పెండిచర్ ఆఫ్ టు అక్టోబరు 96 ఎక్స్‌పెండిచర్ డ్యూరింగ్ అక్టోబరు 96 అన్నారు. ఇందులో ఎక్స్‌గ్రేషియా పేమెంటుకు సంబంధించి రు.16 కోట్లు 45 లక్షల 58 వేల 936 అన్నారు. ఫుడ్ అండ్ క్లోరింగ్ తీసుకుంటే రు.19 కోట్లు 72 లక్షల 62 వేల 820 అన్నారు. హౌసింగ్ కు మొత్తంగా తసుకుంటే రు.63 కోట్లు 29 లక్షల 5 వేల 914 అన్నారు. వాక్యయేషన్ ఆఫ్ పాపులేషన్, అంటే ప్రజలను తరలించడానికి ఖర్చు చేసింది రు.42,59,623 నుందుల సరఫరాకు రు.63 లక్షల 32 వేల 572 ఖర్చు చేయడం జరిగిందని చూపించారు. సప్లయ్ ఆఫ్ సీడ్స్ అండ్ ఫెర్టిలైజర్స్ మొత్తంగా తీసుకుంటే రు.94 లక్షల 17 వేల 648 అని చూపించారు. అదర్ ఐటమ్స్ రు.14 కోట్లు 6 లక్షల 97 వేల 021 చూపించారు. అదే విధంగా రిపేయిర్స్ అండ్ రెస్టోరేషన్ ఆఫ్ డ్యామేజ్డ్ వర్క్స్ అన్నారు. దానికీంద రు.22 కోట్లు 48 లక్షల 17 వేల 332 చూపించారు. ఆ విధంగా గ్రాండ్ టోటల్ రు.145 కోట్లు 25 లక్షల 48 వేల 491 చూపించారు. ఈ విధంగా ఖర్చు చేసినట్లు మాకు లెక్కలు అందజేశారు. అధ్యక్షా అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు వివిధ సందర్భాలలో ఈ రాష్ట్రంలో తుఫాను వచ్చింది మొదలుకొని వివిధ సందర్భాలలో అఖిల పక్ష సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసి ఎప్పటికప్పుడు మాతో మాట్లాడిన సందర్భంగా యిచ్చిన లెక్కలు కూడా మనవి చేస్తాను. మొత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అంచనా... Relief was requested and the sectoral details of damages are furnished in annexure-I As can be seen from the annexure the cyclone has resulted in devastation to the extent of nearly Rs. 5375 crores. It is requested that the Government of India may kindly declare the disaster as a national calamity. అని మాకు అంచనాలు యిచ్చారు. రు.5,375 కోట్లు నష్టం జరిగిందంటే సరే. కానీ మరొక సందర్భంలో రు.2,154 కోట్ల అద్రిక సహాయం తమకు అందించవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని మన ప్రభుత్వం కోరింది. లెక్కలు ఎందుకు చెబుతున్నాను అంటే ఒక వేళ ఈ శాసన సభలో యిందాకా మాట్లాడిన తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ శాసనసభ్యులు మేము తగు సలహాలు ప్రభుత్వానికి యివ్వలేదని అన్నారు. మమ్ములను ప్రశ్నించారు. మేము రాజకీయం చేస్తున్నామని వారంతా అన్నారు. వారంతా మమ్ములను ఎత్తిపాడిచారు అధ్యక్షా. అధ్యక్షా నేను తమ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. రు.5,375 కోట్ల నష్టం జరుగుతే, ఈ నష్టాన్ని భర్తీ చేయడానికి మీరు ఏమి ప్రయత్నం చేశారు? కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి యిప్పటి వరకూ రాబట్టిన ధన సహాయం ఎంత? దానికి గాను కొన్ని లెక్కలు చూపించారు. నేను ఇప్పుడే తమ ద్వారా మనవి చేశాను. కేంద్రముండి వచ్చిన సహాయం విషయానికి వచ్చినప్పుడు యిప్పటివరకూ కేవలం రు.80 కోట్లు మాత్రమే అందినట్లు చెప్పారు. ఇందులో ఏమి అన్నారంటే... (i) immediate sanction of assistance of Rs. 50.00 crores to Government of Andhra Pradesh; (ii) Release of total amount of Rs.93 crores as a total contribution to Cyclone Relief Fund, 1996-97; (iii) Income Tax exemption upto hundred percent was allowed to contributions made to A.P. Chief Minister's Cyclone Relief Fund, 1996.; (iv)

Release of Rs.4.85 crores at the rate of Rs.50,000/- from the Prime Minister Relief Fund to the next of kith and kin, of the deceased persons. (v) Ministry of Surface Transport released Rs.4.00 crores towards repairs of the national-high ways. (vi) Minister for Power provided a loan of Rs.30.00 crores from REC to Andhra Pradesh State Electricity Board. (vii) Minister for Rural Areas and Employment has sanctioned and released an advance of Rs 11 00 crores under JRY and IAY to East and West Godavari districts

(శ్రీ యస్.వి.సుబ్బారెడ్డి నుండి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఇవన్నీ రికార్డులోకి రావాలని చెబుతున్నాను. ఇవి మీ ప్రభుత్వం మాకు యిచ్చిన అంకెలే. మీ దగ్గర లేవని కాదు. రికార్డులో రావాలని; ఎవరైనా అవసరం వస్తే చూసుకొనే అవకాశం వుంటుందని చెబుతున్నాను. వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు తమ దగ్గర అంకెలు వున్నాయి అని అంటున్నారు. సరే, చదవవద్దంటే చదవను. రెవిన్యూశాఖ మంత్రిగారు శాసనసభలోనే ఉన్నారు. నేను గౌరవ మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారి కర్నూలు జిల్లాలో హంద్రీ, నీవా నదులు తెగిపోవడం వల్ల వరదలు వస్తే, ఆ జిల్లాలోని ప్రజలను ఆదుకోవడంకోసం చేపట్టిన కార్యక్రమాలను గురించి కూడా వారు ఇందులో చెబితే బాగుండేది. వివరాలు ఇస్తే బాగుండేది. ఆ రకంగా కూకుండా మేము చెబుతూ వుంటే మధ్యలో మంత్రిగారు అడ్డుపడడం భావ్యంకాదు. రు. 5,378 కోట్ల నష్టం జరుగుతే రు.2,154 కోట్లు కేంద్రాన్ని అడిగారు. అది వచ్చిందా? ఒక వేళ రాకపోతే మీరు ఇచ్చిన చిట్టా ఏదైతే 11 అంశాలతో కూడుకున్నది వున్నదో దాని ప్రకారం ఫీస్ మినిస్టర్ రిలీఫ్ ఫండ్ కు ఈ రోజు వరకు అంటే 9.12.96 వరకు వచ్చిన మొత్తం రు.35.86 కోట్లు అని చూపించారు. అదే రకంగా సెట్రల్ గవర్నమెంట్స్ అసైస్టెన్స్ రు.1080 కోట్లు అడిగారు. మీరు ఈ ధనంతో తృప్తి పడ్డారా? ఈ రాష్ట్రంలో ఈస్ట్ అండ్ వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలలో కానీయండి, ప్రకాశం, గుంటూరు, కడప, కర్నూలు, అనంతపురం, కృష్ణా జిల్లాలలోని కొంత ప్రాంతం, అధిక వర్షాలు వచ్చి తెలంగాణా ప్రాంతంలో కూడా జరిగిన నష్టాలను 'మీదు' భర్తీ చేయడానికి, ఇచ్చిన డబ్బుతో సంతృప్తిపడ్డారా అని అడుగుతున్నాను. కాకపోతే ఒకవేళ సంతృప్తి పడకపోతే, ఒకవేళ ను. చేయలేక పోతే దానిని ఏవిధంగా సమకూర్చుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం 1.10 తలచుకుంటుందో, ఈ ప్రభుత్వం దగ్గర ఏమి ఆలోచన ఉందో, మీ క్యాబినెట్ మీటింగ్ ఏమి డిస్కైడ్ చేసిందో, మీ ప్రభుత్వం ఏమనుకుంటున్నదో మాకు కనుక ఆ సమాచారం అందించి ఉంటే మేము తగిన సూచనలు చేసే వాళ్లం. కాని ఆ రకంగా కాకుండా మరి ఇదివరకు ఇచ్చిన లెక్కలే ఇవి తప్పు మర్క్ కేట్ కాదు. అఖిల పక్షసమావేశాలలో మీరు ఇచ్చిన సమాచారం తప్పు అదనపు సమాచారం ఏమీ లేదు. అందువల్ల నేను మనవి చేస్తున్నాను - రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు దెబ్బతినద్దు. రాష్ట్రం నష్టపోవద్దు. ఆ మాటకు వస్తే ఈ మధ్య కాలంలో ప్రధానమంత్రి చేసిన ప్రాజెక్టులు ఏంటే మేము చాలా బాధ పడ్డాము. కొన్ని సందర్భాల్లో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కేంద్రం

తప్పుపట్టింది. అంకెలు తప్పు ఉన్నాయి, అని చెప్పి, మేము ఎంక్వైరీ చేయిస్తామన్నారు. మేము దానిని ప్రశంసించలేదు. వారి మాటల్ని మేము సపోర్టు చేయలేదు. రాష్ట్ర ప్రధానాంశాలు ముఖ్యంకాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం అవసరమయినంత మేరకు స్పందించి, అవసరమయినంతమేరకు అన్ని రంగాల్లో సహాయం చేయాలని అడిగింది కాని మరొక రకంగా రాజకీయం చేయడంలేదు. ఆ విధంగా రాజకీయంచేయడానికి ఆనాడు తలపడలేదు, ఈ రోజుకూడా తలపడబోము అని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నిజంగా బాధాకరమైన విషయం ఏమిటంటే మేము మా పార్టీ తరపున నేను, గాదె వెంకటరెడ్డిగారు, జనార్దనరెడ్డిగారు, బాపిరాజుగారు గాని ఇంకొకరు గాని బలుసుతిప్ప గ్రామానికి, సముద్రతీరానికి అతి దగ్గరగా ఉన్న గ్రామం. అది, వెళ్లం. అక్కడ - ఒక 95 సంవత్సరాల వృద్ధునితో మాట్లాడితే, ఆయన అన్నాడు - 'అయ్యా, 1969లో ఒకసారి ఇటువంటి తుఫాను చూశాం, మళ్ళీ అటువంటి తుఫానును ఈ మధ్యకాలంలో చూడలేదు. నా కుటుంబం అంతా నాశనం అయిపోయింది.' అని విలపిస్తూ చెప్పాడు. ఇటువంటి సంఘటనలు ఒకటికాదు, రెండుకాదు కొన్ని వందలు వున్నాయి. ఇటీవల శాసనసభ బడ్జెట్ సమావేశాలు ఒక ప్రక్కన జరుగుతూ వుంటే, మరొక ప్రక్క కర్నూలు జిల్లాలో ఆషాఢ వస్తే మేము తగిన సూచనలు ఇచ్చాం. శాసన సభ సమావేశాలు అయిపోయిన తరువాత ప్రకాశం, కర్నూలు, కడప జిల్లాలకు మళ్ళీ మూడవ తూరి తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు తుఫాను బెడద వచ్చింది. మళ్ళీ ఇప్పుడు అల్పపీడనం రాబోతుందంటున్నారు. ఇవన్నీ మనపైన పడుతున్న పీడనాలు. ఇవన్నీ మనల్ని క్రుంగదీసి, బాధపెడుతున్నాయి. కాని ఒకటే మాకు అర్థంకావడం లేదు. మీరు ఏదైతే అంకెలు ఇస్తున్నారో ఏదయితే మీరు శ్రమపడి ప్రయత్నం చేసి, సమావేశాలు పెట్టారో అవన్నీ ఫలితాలు సాధిస్తున్నాయో అనే అనుమానం కలుగతా వున్నది. ముఖ్యమంత్రి బొంబాయి వెళ్లారు. ఢిల్లీ వెళ్లారు. దేవగాడ, చంద్రబాబులు ఒకసారి మిత్రులయిపోయామన్నారు, మరొకసారి ఎడమముఖం, పెడముఖంగా వున్నారని అన్నారు. ఆ రాజకీయాలలోనికి నేను పోవడంలేదు. నేను మనవి చేసేదేమిటంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా అవసరమైనంత మేరకు ఆదుకోవాలి. గతంలో కేంద్రంలోనూ, రాష్ట్రంలోనూ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఉప్పెన, తుఫానులు వచ్చినప్పుడు ఎంతో ఉదారంగా రాష్ట్రాన్ని ఆదుకోవడం జరిగింది. అవన్నీ మీకు తెలియనివి కావు. వి.పి.సింగ్ గారు ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, ఇక్కడ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉంది. ఆ సందర్భంలో ఇక్కడ తుఫాను వచ్చినప్పుడు, ఇబ్బంది వచ్చినప్పుడు మీరు ఇక్కడ ప్రతిపక్షంలో ఉండి, మనమందరంకూడా కలసి పనిచేశాం. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి స్వర్ణీయ డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు తమ ఆరోగ్యాన్ని బాగు చేసుకొనేందుకు అమెరికా వెళ్ళితే, తన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని వెంటనే తిరిగి వచ్చి, నెలల్లో కాదు, రోజుల్లోనే చరల్డ్ బ్యాంక్ ని వచ్చించి, 730 కోట్ల రూపాయల్ని సాధించి పెట్టారు. ఆ డబ్బు మిగతా వనరులు కలుపుకొని మొత్తం 1100 కోట్ల రూ.లు ఖర్చు చేసి కృష్ణా, గుంటూరు, తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో డ్రైనేజ్ వ్యవస్థను బాగు చేయడం జరిగింది. దాని వల్ల వరి పంట దిగుబడి యొక్క నిష్పత్తి బాగా పెరిగింది. ఇది నేను, మీరు అంటున్న మాట కాదు, అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు వాళ్ళే చెప్పిన మాట.....

(శ్రీమతి వై. సీతాదేవి(ముదినేపల్లి):- కృష్ణ జిల్లాకు ఇవ్వలేదు..

(శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అమ్మా, లెక్కలే చెప్పతున్నాయి... అందువల్ల నేను మనవి చేసేదేమిటంటే...

(శ్రీమతి వై. సీతాదేవి:- కృష్ణ జిల్లాకు ఒక్క పైస ఇవ్వలేదు. కావాలంటే నేను ఫ్రావ్ చేస్తాను...

(శ్రీ డి. వేంకటేశ్వరయ్య:- చిన్న తుఫాను వస్తేనే మా చెన్నారెడ్డిగారు 700 కోట్ల రూపాయలు తెచ్చారు. ఇప్పుడు ఇంత పెద్ద తుఫాను వచ్చినా 140 కోట్ల రూ.లు వరకు మాత్రమే తెచ్చుకొన్నారు. ఎంత సిగ్గుచేటు.

(శ్రీమతి వై. సీతాదేవి నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

ఇప్పుడు మీరు ఏమి చేయబోతున్నారో, ఎంత తీసుకొనిరాబోతున్నారో చెప్పండి.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- టైమ్ వేస్టు చేయకండి. కోదండరెడ్డిగారు కంటిన్యూ చేయండి.

(శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సీతాదేవిగారు ఫ్యానల్ స్పీకర్, వారంటే నాకు చాలా గౌరవం. నేను అనేది ఏమిటంటే, నేను అంతెలు మార్చి చెప్పడం లేదు. వాస్తవాలకు దూరంగా మాట్లాడడంలేదు. మీరు ఇచ్చిన ఇన్ ఫర్మేషన్, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన ఇన్ ఫర్మేషన్. ప్రకారమే మాట్లాడుతున్నాను. ఒక సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమన్నారో As per the report from Fisheries Department, 1400 persons are reported to be dead and 1467 to be missing. Reconciliation works are in progress. అని ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఆరోజు ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగితే, పాపం వారు వెంటనే అధికారుల్ని మందలించి ఈ రిపోర్టు తప్పుగా ఉందని అన్నారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో 655 మంది, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 96 మంది చనిపోయినట్లుగా వారు రిపోర్టు ఇచ్చారు. నేను ఎందుకు మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను అంటే, అధికారులు బాధ్యతాయుతంగా పనిచేయాలి. సంవత్సరంలో 365 రోజులూ మనం కష్టపడి పని చేయాలి. ఎప్పుడో రాష్ట్రంలో ఇటువంటి అపదలు వచ్చినప్పుడు అధికారులు కాని, మంత్రులుకాని, శాసనసభ్యులుకాని, రాజకీయనాయకులుకాని, సంఘసేవకులుకాని బాధ్యతారహితంగా కాకుండా, చిత్తశుద్ధితో పనిచేయాలని చెప్పడం తప్పు మరొకటి కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా ఇకపోతే 13.11.1996న వెస్ట్, ఈస్ట్ గోదావరి డిస్ట్రిక్ట్ లో జరిగిన...

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

సార్, అక్కడ చూడండి. అక్కడ వారికి ఎవరికీ ఇంటరెస్టు లేనట్లుగా వుంది. మేము కాంగ్రెస్ పక్షం టీమ్ వారీగా ఒక్కొక్క జిల్లాకు మేము మా బాధ్యతల్ని పంచుకొని కర్నూలు జిల్లా ప్రకాశం, గుంటూరు, కృష్ణా తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి, కడప జిల్లాలకు

అంతా తిరిగి వచ్చాం. మా పర్యటనలో మా దృష్టికి వచ్చిన కొన్ని విషయాల్ని తమరిద్దరూ ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకంగా రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు సభలో ఉన్నారు కాబట్టి, వారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో మేము ఇరగవరం అమలాపురం, పెరవలి, పెనుగొండ, గన్నవరం, అంబాజీపేట, బలుసుతిప్ప, కాట్రేసికొన మొదలైన ప్రాంతాలు తిరిగి వచ్చాం. కొన్ని విషయాలు మా దృష్టికి వచ్చాయి. ఉదాహరణకు కాట్రేసికొన మండలంలో బలుసుతిప్ప గ్రామం చేరుకున్నప్పుడు, మేము ఆ మండలంలో మ. ప్రభుత్వం యిచ్చే రూ.200 అందాయా అని అడిగితే చాలా కంప్లయింట్లు వచ్చాయి. కాట్రేసికొనలో 25 కేజీల బియ్యం చొప్పున యిచ్చారని అధికారి ఒకరు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. బాధిత కుటుంబాలు 24,132 అని, 6 వేల 33 క్వీంటాళ్ళు బియ్యం యిచ్చారని అన్నారు. కొన్ని గ్రామాలలో అయితే మాకు రాలేదని, కొన్ని చోట్ల 2 దఫాలుగా యిచ్చారని, కొన్ని చోట్ల, 15 కిలోలు, కొన్ని చోట్ల 20 కిలోలు యిచ్చారని అన్నారు. నేను లెక్కలు వేస్తే 25 కేజీలలో 5 కేజీలు దండు కొట్టినా రూ.15 లక్షల వరకూ దుర్వినియోగం బియ్యం విషయంలో అయినట్లు నా పద్ద ఆధారం వుంది.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్ష, కోదండరెడ్డి గారు చెబుతున్నారు వారు కాట్రేసికొన, బలుసుతిప్ప తిరిగిమని, బియ్యం యివ్వలేదని, రెండు మూడు దఫాలుగా యిచ్చారని చెబుతున్నారని. మేము యిమీడియట్ గా ఒకేరోజు, 1800 లారీలు బ్రాన్స్ పోర్టు చేశాము. 24వేల టన్నులు ఓకేసారి లిప్టు చేయడానికి ఎన్ని లారీలు కావాలో ఆలోచించండి. బ్రన్స్ పోర్టుకు లభ్యంగా వున్న చోట 10 కేజీలు ఒకసారి 15 కేజీలు మరోసారి యిచ్చాం. 5 కేజీలు దండి కొట్టినట్లు తమ పద్ద సమాచారం వుందని వారంటున్నారు. వుంటే చెప్పండి. తప్పుకుండా యాక్షన్ తీసుకుంటాం. ఇద్దరము కలిసి వెళదాము ఏ గ్రామంలోనైనా కంప్లయింట్స్ ఉంటే తప్పని సరిగా యాక్షన్ తీసుకుంటాం అంతేకాని జనరలైజ్ చేయవద్దు. స్పెసిఫిక్ గా వుంటే చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్ష, నేను బాధ్యతారహితంగా చెప్పను. ఈ రోజు కూడా నిర్మాపించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. నాతో బాటే మార్క్సిస్టు పార్టీ వారు కూడా కొన్ని చోట్ల తిరిగారు. రాజు గారు కూడా వచ్చారు. మందులు సప్లయి చేశామన్నారు. అక్టోబరు, 96 నాటికి ఖర్చు రూ.6,39,243 అని, నవంబరు, 96లో రూ.56,99,329 అని, మొత్తం రూ.63,38,572 వైద్యపరంగా ఖర్చు చేసినట్లు చెబుతున్నారు. ఆ జిల్లా నుంచే హెల్తు మినిస్టరు గారు రిప్రజెంటు చేస్తున్నారు. బలుసుతిప్ప వెడితే హెలికాప్టర్లు తిరుగుతున్నాయి పోలీసులున్నారు, అక్కడి వారినడిగితే, హెల్తు డిపార్టుమెంటుకి చెందిన ఒక డాక్టరు గాని, మందుబిళ్లలు గాని, కలరు నీళ్లు గాని లేవని తెలిసింది. అక్కడ గుంటూరుకు చెందిన క్రైస్తవ మఠానికి చెందిన వారు మహిళలు పనిచేస్తూ మందులు యిస్తూ వుండడం చూశాను. అవే వారు కూడా వున్నారు. సేవాసంస్థలు వారున్నారు. అంతేగాని మా పర్యటనలో ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన శిబిరం మాత్రం ఎక్కడా కనబడలేదు. ప్రభుత్వ డాక్టర్లు ఎక్కడా మందులు గాని, బాల్బెట్లు గాని యిచ్చినట్లు

చూడలేదు. హేల్స్ డిపార్టుమెంటు పూర్తిగా వైఫల్యం చెందింది.

డా.మెట్ల సత్యనారాయణరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగా నా బాధ్యతలు, విధులూ నేను తుఫాను సమయంలో సరైన విధంగా నిర్వహించి, సరైన నిర్ణయాలు తీసుకొని ప్రజలకు సరైన సేవ అందించానని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఉభయగోదావరి జిల్లాలలో రమారమి 370 వైద్య సహాయక బృందాలు పనిచేశాయి. ఆ టీములన్ని ప్రజలు ఏ విధమైన అనారోగ్యానికి గురి కాకుండా తుఫాను బాధితులను ఆదుకొని పని చేశాయి. బులుసుతిప్ప, భైరవపాలెం, కొత్తపాలెం మొదలైన గ్రామాలలో అగ్నికుల శక్తియులను బాధితులను ఈ టీము మరియు మొబైల్ టీము ఆదుకున్నాయి. గవర్నమెంటు టీముతో బాటు ప్రైవేటు టీము కూడా కొన్ని చోట్ల సేవ చేశాయని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి(నకెకల్):- అధ్యక్షా, మంచినీళ్లు దొరకకపోతే రాతిన టెంకాయలలోని నీటిని తాగి, కొబ్బరి తిని గడిపేరు. నీళ్లు క్లోరినేట్ చేయడం జరిగిందని సమాచారం. మందులు కలిపారు. ఎక్కువగా కొబ్బరి నీళ్లు త్రాగడం వల్ల వాంతులు కాలేదని మావాళ్లు వెళ్ళినపుడు వచ్చిన సమాచారం.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను చేగ్ గా మాట్లాడటంలేదు. కాట్రేనికోనలో సంగని వీరాజు మండల ప్రజాపరిషత్తు అధ్యక్షులు. ఆయన నాకు ఒక రిప్రజెంటేషను యిచ్చారు. ప్రతిపక్షనాయకులకు కూడా యిచ్చారు. చేపలు పట్టుకొనే వారు, వ్యాపారం చేసుకునేవారు పెద్ద ఎత్తున చనిపోయారు. గంటి గ్రామంలో కూడా సర్పంచి తమ బాధల గురించి, నష్టాల గురించి రిప్రజెంటేషను యిచ్చారు. అధ్యక్షా, మ. ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాల విషయానికి వస్తే కొన్ని ఎజ్జంపుల్స్ చేప్పాను. మాపార్టీ 1.30 సేకరించిన సమాచారం ప్రకారం అక్కడ పెద్దగా కొబ్బరి తోటలకు, వరిపైరుకు నష్టం జరిగింది. ఈ రోజు గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలకు చెందిన శాసనసభ్యులు చెబుతున్నారు. రంగు మారిన ధాన్యం వివరాలకు సంబంధించిన సర్వే కూడా ఇంతవరకూ జరగలేదు. ఇంతేకాక రైతులకు కొన్ని చోట్ల ఎకరానికి రు.250 మాత్రమే నష్టపరిహారం యిచ్చినట్లు సమాచారం వచ్చింది. వ్యవసాయదారునికి సంబంధించినంతవరకు సర్వే పూర్తికాలేదు. తగిన ఆర్థిక సహాయం అందలేదు. ఇండ్లు కూలిన వాళ్లు, ప్రాణాలు నష్టపోయిన వాళ్లు వున్నారు. అది రెవిన్యూ మినిస్టరుగారు క్లారిఫై చేయాలి. లక్ష రూపాయలు చనిపోయినవారికి యిస్తున్నామని అన్నారు. రు.5వేలు నగదు ఇచ్చి మిగిలిన 95 వేలు నేషనల్ సెనిగ్స్ సర్టిఫికేట్ ద్వారా ఇస్తామని అన్నారు. అది కూడా సర్వే చేయలేదు. ఇందులో వివిధ వృత్తుల వారు ఉన్నారు. వీవర్స్ ఉన్నారు. వివిధ వృత్తులు చేసుకొనే వారికి పెద్ద ఎత్తున నష్టం జరిగింది. వారికి ఆర్థికంగా సహాయం అందాలి. ఉభయగోదావరి జిల్లాలను చూస్తే ప్రభుత్వ సర్వే జరగలేదు. ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించి గాదె వెంకట రెడ్డి గారు మాట్లాడితే, ప్రొద్దున కాళిరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ చూపానే అపవాదు చెప్పారు. దానిని ఖండించాము. మోపాడు వద్ద జరిగిన నష్టానికి, ప్రభుత్వం ఒకవేళ ముందు జాగ్రత్త ఫర్వ తీసుకొంటే, అంత పెద్ద ప్రాణనష్టం

జరిగేది కాదు. నియోజకవర్గానికి చెందిన శాసనసభ్యులు ఆ ప్రజలను అక్కడ నుండి పిట్టే చేయాలని అన్నారు. ఇక్కడ ఒక మాట తప్పకుండా చెప్పాలి. రాళ్లపాడు విషయానికి వస్తే మా మౌఖికతకు నిలబడతాము. ముందుజాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోలేదు. స్వంతలాభం గురించి, స్వార్థం గురించి చివరి నిమిషం వరకూ గేట్లు తెరవకుండా ఉండడంవలన చేపపిల్లలను కాపాడుకోవడానికి 18 లక్షల రూపాయలు స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ నుండి డ్రా చేయడానికి - 'ఇందులో వున్న కుట్ర ఏమిటి? కంట్రాక్టరు డ్రా చేయడం ఏమిటి? దీనిపై అఖిల పక్ష సమావేశానికి ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగాము. డిమాండ్ చేశాము. దీనిపై ఎంక్వయిరీ చేయాలని అన్నాము. వాస్తవాలు బయటకు రావాలని అన్నాము. ఆ జిల్లాకు సంబంధించి మోపాడు, రాళ్లపాడు విషయంలో దీనిపై ఎంక్వయిరీని పెట్టాలని అడుగుతున్నాము. ఇందులో సుమారు మూడున్నర కోట్లు ప్రభుత్వ ధనం దుర్వినియోగం అయింది. పని బాగా జరగలేదు. పెద్ద నష్టం జరిగింది. ఆ కాంట్రాక్టరును, అధికారులను శిక్షించాల్సిన అవసరం ఉంది. దీనిపై ఎంక్వయిరీ చేసి ఇందులో ప్రమేయం ఉన్న రాజకీయ నాయకులను కూడా శిక్షించాలని ఆనాడు చెప్పాము. ఈ నాడు కూడా చెబుతున్నాము. కడప, కర్నూలు జిల్లాలకు సంబంధించి మీరు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న నియోజక వర్గంలో హంద్రీ నది పొంగితే ఇరిగేషన్, రెవిన్యూ మంత్రులే కాక ముఖ్యమంత్రి కూడా వెళ్లారు. ఇప్పటివరకు కుంటకాశం గ్రామం పూర్తిగా నీటిలో కొట్టుకుపోయింది. వారికి సురక్షితమయిన స్థలంలో ఇండ్లు కట్టించి ఇస్తామని అన్నారు. మంత్రిగారు....

శ్రీ ఎస్.వి.సుబ్బారెడ్డి:- కుంటకాశం గ్రామం పిట్టే చేయడానికి మొన్ననే 134 ఇండ్లకు ఫౌండేషన్ వేశాము. కోడుమూరు, వల్కూరు గ్రామాలలో స్థలం స్థలం ఇచ్చి పక్కా ఇండ్లు కట్టించి ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. రైతులకు రు.3 కోట్లు సబ్సిడీ శాంక్షన్ అయింది. రేపో మాపో ఇస్తున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సభ తిరిగి రేపు ఉదయం 8.30 లకు సమావేశమయ్యేందుకు గాను వాయిదా వేస్తున్నాను.

(శాసనసభ తిరిగి 11.12.96 ఉదయం 8.30 లకు సమావేశమయ్యేందుకు గాను వాయిదా పడినది)

**"Published under Rule 310 of the Rules of Procedure
and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative
Assembly and printed at the Government Regional Press,
VIJAYAWADA".**